

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง สำนักงาน. รายงานคุณภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2536 ., 2537. (อัครสำเนา)

กิด้า รานี ลอล และเบอร์นาร์ด เอ็ม. ลอล. วิธีการเรียนรู้ของเด็กในทรรสนะของผู้เชี่ยวชาญ แปลโดย บุษงา วัฒนนะ. พระนครศรีอยุธยา : ฝ่ายเอกสารตำรา วิทยาลัยครู พระนครศรีอยุธยา, 2534.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. เอกสารกอง วิชาการ อันดับที่ 25 / 2527 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

_____ คู่มือดำเนินการศึกษอบรมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์ ; 2528.

_____ ชุดศึกษอบรมด้วยตนเอง (เล่มที่ 1-20) โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การสอนของครูประถมศึกษา กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

_____ รายงานการศึกษอบรมเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาใน โครงการอบรมครูวิชาการประจำกลุ่มโรงเรียน ปีงบประมาณ 2528-2529. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.

_____ การติดตามผลการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2531 เอกสาร กองวิชาการ ลำดับที่ 1/2534. (อัครสำเนา)

_____ รายงานการติดตามผลการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2533. เอกสารกองวิชาการ / 2535. (อัครสำเนา)

_____ แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

_____ เอกสารหมายเลข 3 รายงานการจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาในระดับก่อน ประถมศึกษา เอกสารประกอบการประชุมวิชาการแก่นนำระดับก่อนประถมศึกษา ประจำปี 2536. 15-17 มีนาคม 2537 ณ โรงแรมเอลิซาเบท กรุงเทพฯ . (อัครสำเนา)

_____ แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา. เอกสารกองวิชาการ ลำดับที่ 2 / 2536, พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

_____ แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 (เล่มที่ 1) ฉบับปรับปรุง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

_____ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2538. 2537. (อัครสำเนา)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. เอกสารการ
นิเทศการศึกษา ฉบับที่ 255. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาค้นคว้า, 2526.

_____. รายงานการประเมินสัมฤทธิ์ผลของโครงการอนุบาลชนบท. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
และทำปกเจริญผล, (ม.ป.ป.)

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. หลักสูตรจัดอนุบาลศึกษา. เอกสารวิชาการ-วิจัย
ลำดับที่ 9 / 2533. กรุงเทพฯ : บริษัทศรีเมืองการพิมพ์, 2533

_____. แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ฉบับปรับปรุง กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.

คำพัน คำบุษโ. การพัฒนาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองเพื่อพัฒนามโนทัศน์ด้านการสอนของครู
ประถมศึกษานในโรงเรียนก้นคาร : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดบุรีรัมย์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

จินตนา ปรีคานันท์. การพัฒนาทักษะการใช้คำถามของครูปฐมวัยด้วยบทเรียนแบบโปรแกรม.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ฉวีวรรณ จึงเจริญ. การใช้สื่ออุปกรณ์ของเล่นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเด็กระดับก่อนวัย

ประถมศึกษา. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 277 กรมการศึกษาค้นคว้า, 2528.

สุดิมา ลวสุตานันท์. การศึกษาสมรรถภาพครูอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สุดิ ช่างเอื้อ. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประสาน

มิตร, (ม.ป.ป.)

ชมพันธ์ กฤษกร ณ อุษษา. หน่วยการเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียนวิชาทฤษฎีและ

การปฏิบัติกรบหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,

2525. (อัครสำเนา)

เชียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527.

ชัยขงศ์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2521.

ชัยขงศ์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา ลินสกุล. ระบบสื่อการสอน กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ณรงค์ สรรพศรี. การพัฒนาชุดฝึกอบรมการนิเทศแบบคลินิกด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
สำหรับครู ระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.

ทิสนา แยมมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ธีรชัย ปุณณโชติ. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปสู่เส้นทางสู่อาจารย์ 3. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข. มาตรฐานขั้นต้นการจัดชั้นเด็กเล็กและอนุบาลชนบท. กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536. (อัครสำเนา)

บำรุง ใหญ่สูงเนิน. การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับการสอนทักษะ
การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

บุญชู อังสวัสดิ์. ผลการนิเทศวิธีการจัดกิจกรรมในวงกลมของครูระดับก่อนประถมศึกษา
ที่ได้รับการนิเทศทางไกลด้วยชุดฝึกอบรมด้วยตนเองและการนิเทศแบบปกติ. ปริญญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

บุญชม ศรีสะอาด. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม., 2528.

บุญมี ก้อนทอง. บทเรียนโมดูล วิทยาสาร 1 (มกราคม 2518) หน้า 21-23.

เบญจา แสงมลิ. ศูนย์เด็กในฝัน ที่ระลึกเกษียณกระทรวงศึกษาธิการ. พระนคร : โรงพิมพ์
โรงเรียนเนติศึกษา, 2518.

ประกายรัตน์ ภัทรธิดิ. หน่วยที่ 1 พัฒนาการเด็กปฐมวัย เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครู
และผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วย 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 2
นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

ประคอง กรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ปทุมธานี : บริษัทศูนย์หนังสือ
..... คร. ศรีสง่า จำกัด, 2525.

..... สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) ปทุมธานี : บริษัท
ศูนย์หนังสือ คร. ศรีสง่า จำกัด, 2528.

ประคินันท์ อุปรมัย. หน่วยที่ 6 การพัฒนาพฤติกรรมเด็กปฐมวัย เอกสารการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 6-10. กรุงเทพฯ : บริษัท สารมวลชน
..... จำกัด, 2524.

- หน่วยที่ 8 สื่อเตรียมความพร้อมทางอารมณ์และสังคมเด็กปฐมวัย เอกสารการสอน
ชุดวิชาสื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8-12. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- ประภาพรธรรม สุวรรณสุข. หน่วยที่ 1 เข้าใจเด็กปฐมวัย เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย ระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- ประภาพรธรรม นิลอรุณ และจินตนา ปรีดานันท์. วิเคราะห์ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง. กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536. (อัดสำเนา)
- ประหยัด จิระวรพงศ์. หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์อมรการพิมพ์, (ม.ป.ป.)
- เป็รื่อง กุญท. เทคนิคการฝึกอบรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- พัชรี เจตน์เจริญรักษ์. ความสนใจในการรับรู้ของเด็กปฐมวัย จากการใช้เทคนิคการเตรียมเด็กให้
สงบ (การเก็บเด็ก). ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิ โรฒประสานมิตร, 2537.
- พัชรี ผลโยธิน. การพัฒนาประสิทธิภาพการสอนด้วยตนเอง และการนิเทศการศึกษากับการ
พัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน การพัฒนาและการนิเทศครูระดับก่อนประถมศึกษา.
ชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 4 (ม.ป.ท.),(ม.ป.ป.)
- พัชรี สวนแก้ว. จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. เอกสารประกอบการสอน วิชา
2173107 กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด , 2536.
- พัฒนา ชัชพงษ์. การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา. ชุดอบรม
บุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 2 (ม.ป.ท.),(ม.ป.ป.)
- พรรณี ช เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน (จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้นเรียน) พิมพ์
ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- ภิญโญ สาธร. การบริหารบุคคล. พระนคร : วัฒนาพานิช, 2517.
- ภรณ์ี กุรุรัตน์. พัฒนาการของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา. ชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถม
ศึกษา หน่วย ที่ 1. (ม.ป.ท.),(ม.ป.ป.)
- มานะ อุณรัตน์. การเปรียบเทียบการจัดการในห้องเรียนของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างโรงเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสูงกับต่ำ. วิทยานิพนธ์
ปรินญาณมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- มาลี นิสสัยสุข. รายงานผลการวิจัยโครงการสภาพแวดล้อมห้องเรียน : ระยะที่ 1
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.
- ยุพดี มานะภักดี. การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษาเกี่ยวกับสาระและกระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ราตี ทองสวัสดิ์. การจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กและการศึกษาดูงาน. เอกสารชุดอบรมบุคลากร
ทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 6 กองวิชาการ กรุงเทพฯ ๑ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.
- _____ หน่วยที่ 2 แนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชา
ฝึกอบรมและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ลักขณา หมั่นจักร์. การสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนา
ข้าราชการพลเรือน, (ม.ป.ป.)
- วราภรณ์ รักวินัย. การศึกษาก่อนวัยเรียน. เอกสารประกอบคำสอน กร. 311 มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. (อัดสำเนา)
- วาสนา ชาวหา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : กราฟิการ์ต,
2525.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน : มิตินใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
รุ่งเรืองธรรม, 2521.
- วิชาการ, กรม. รายงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาระดับอนุบาล.
กรุงเทพฯ ๑ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- วีณา วโรตมะวิษณุ. กลวิธีการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, มหาวิทยาลัย. เทคโนโลยีทางการศึกษา : สื่อการสอนและ
นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2519.
- สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์,
2527.
- สมจิต สวชนไพบุลย์. การศึกษาผลของการจัดการชั้นเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. โดยการสังเคราะห์งานวิจัย ปีการศึกษา
2518-2534 ข่าวสารวิจัยการศึกษา. ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2536 - มกราคม
2537) 14 - 21

- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. หน่วยที่ 14 การเข้าใจและการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เอกสาร
 การสอนชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8 - 15
 พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- สัมพันธ์ อรุณธารี. สภาพและปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมสร้างเสริมระเบียบวินัยเด็กปฐมวัยใน
 โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สันทัด และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข. การใช้สื่อการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : พีระ
 พัฒนา, 2525.
- สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. เอกสารลำดับที่ 22 / 2523
 ศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2523.
- สิทธิชัย ดิโลกะวิชัย. ชุดเรียนเปิดเสรีรายบุคคลสำหรับการผลิตภาพถ่ายเพื่อการศึกษา.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชา 20301 เทคโนโลยีและการสื่อสาร
 การศึกษา หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
 ประเทศไทย จำกัด., 2523.
- สุนน อมรวิวัฒน์. การปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาเพื่อคุณภาพของคนไทยในทศวรรษหน้า
 สาระพัฒนาหลักสูตร. (ตุลาคม 2527) .5
- สุรกุล เจนอบรม. การเรียนรู้ด้วยตนเอง นวัตกรรมทางการศึกษาที่ไม่เคยเก่า เอกสารประกอบ
 การประชุมทางวิชาการ เนื่องในโอกาสวันคล้ายสถาปนาคณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (10-12 กรกฎาคม 2532), 74-79
- สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษา. หลักสูตรและแนวปฏิบัติ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอเดียนสโตร์,
 2535.
- อิทธิพร รุจาศิริ. การพัฒนาชุดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ทางสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับครู
 ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. ศูนย์การเรียนสำหรับเด็กอนุบาล แต่ดูแลด้วยรัก. ภาควิชาประถม
 ศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532 : 157 - 168. (อัดสำเนา)
- _____ ทรศนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย รัถฎ ปีที่ 6 ฉบับที่ 72 (มกราคม 2532.)

ภาษาอังกฤษ

- Anderson , Teresa Kay and others. Training Teachers in Behavioral Consultation and Therapy : An Analysis of Verbal Behaviors. Journal of School Psychology.
Vo. 24 n. 3 , 1986. : 229 - 241.
- Borich, Gary. D. Observation Skills for Effective Teaching. 2 nd ed. New York : Mcmillan Publishing Company, 1994.
- Calabrese, Paula Ann. The Design, Development and Validation of two Audio - Visual Inservice Training Modules for Boads of School Directors : a Cognitive Appraisal. Dissestation Abstracts International . 43 (1) : 27 - A, July 1982.
- Dowhower, Sarah L. The Beginning of the beginning : A Comparison of Classroom Management Practices of Novice and Experienced Kindergarten Teachers the First Month of School. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Associsation Chicago, IL, April 3-7, 1991 : 18 p.
- Evertson, Carolyn M. and Harris, Alene, H. What We Know About Managing Classrooms. Educational leadership. Vo. 49 n 7 April 1992 : 74-77
- Feeney Stephanie., Christensen, Doris. and Moraveik, Eva. Who Am I in the lives of Children ? An Introduction to teaching young children. 3 rd ed. Ohio : Merrill Publishing Company, 1987.
- Good, Thomas L. and Brophy, Jere E. Looking in Classrooms. 3 rd ed. New York : Harper & Row publishers, 1984.
- Gross, R. The lifelong learner. New York : Simon and Schustir, 1977 : 54-56
- Houston, Robert W. and others. Developing Instructional Modules, a Modular System for Writing Modules. Texas : College of Education University of Houston , 1972.
- Jones , Vernon F. and Jones Louise S. Comprehensive Classroom Management. motivating and Managing Students. 3 rd ed. Pooston : Allyn and Bacon, 1990.
- Knowles, N.S. Self - directed Learning : a guide for teachers and learners. Chicago : Association Press, 1978.
- Kulick, James A. Individaul System of Introduction. Encyclopedia of Educational Research. 5 th ed. New York : A Divison of Macmillan Publishing Co, Inc, 1982.

- Lemlech, Johanna Kasin. Classroom Management. 4 th ed New York : Harper & Row Publishers Inc, 1979
- Lawrence, Gordon. Florida Modules on Generic Competencies : Modules on Modules. P,1. Florida : University of Florida at Tallahassee, 1973
- Moore, Kenneth D. Classroom Teaching Skills. 2 nd ed. New York : McGraw-Hill, Inc, 1992.
- National Association for the Education of Young Children. Accreditation Criteria A Procedures. Washington D.C. : the National Association for the Education of Young Children, 1984
- Napoli, Richard A. A Plan to Establish Consistency in Classroom Management Procedure with Preschool Children. Practicum Nova University, 1987, 58 p
- Pelt, Mary Hendricks. An Investigation of Coaching As An Inservice Training Technique for Head Start Paraprofessional Personnel. The University of Southern Mississippi, 1989, 143 p.
- Schickedanz, Judith A. and others. Strategies for Young Children. 2 nd ed. New Jersey : Prentice-hall, Inc, Englewood Cliffs, 1983.
- Spodek, Bernard & Walberg, Herbert J. Early Childhood Education. California : Mc.Cutchan Publishing Co-Operation , 1977.
- Strachan, Pamela. A Training Program for Paraprofessionals : Classroom Management Skill. Practicum, Nove University, 1990, 56 p.
- Tobin, H.M, Wise, P.S, and Mull, P.K. The Process of Staff Development Components for Change London : The C.V. Mosty Company, 1979.
- Weber Wilford, A. . and others. Classroom Teaching skills. 2 nd ed. Massachusetts : D.C. Health and Company, 1982.
- Wolfgang, Charles H., Glikman, Carl D. Solving Discipline Problems. Massachusetts : Allyn and Bacon, Inc, 1986.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ภาคผนวก ค รายชื่อตัวอย่างประชากร

ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ฉ

1. ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

2. บทวิดิทัศน์ เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ คร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์
อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
2. อาจารย์ คร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง
3. อาจารย์ประภาพันธุ์ นิสอรุณ
นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. อาจารย์ชูติ ช่วยเอื้อ
อาจารย์ 2 ระดับ 6 ช่วยราชการกองนโยบายและแผน
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
5. อาจารย์อรรถพล เรืองบุรพ
ศึกษานิเทศก์อำเภอโพธิ์ทอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สปอ. อ่างทอง
843
เลขที่..... 24 ส.พ. 2538
.....
.....
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

ที่ ทม 0309/413

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยสารพัดช่างมหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

13 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือวิจัย
2. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย นางปราณี สาระจิตต์ นิสิตชั้นปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณอุบล กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่อง กำนันจัดการในชั้นเรียน สำหรับครูอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภภาพรรณ ชยสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือวิจัยไปให้ครูอนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง นำไปฝึกปฏิบัติเป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2538

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางปราณี สาระจิตต์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุงสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(Handwritten notes)
.....
.....

ส่งผ่าน..... /HK
.....

 ภายใน 2 วัน

.....

(Handwritten signature)

ภาคผนวก ค

รายชื่อตัวอย่างประชากร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 รายชื่อครูอนุบาลที่เป็นตัวอย่างประชากร
ในการทดลองใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน	สังกัด สปอ.	ขนาด โรงเรียน	หมายเหตุ
1.	นางจินตนา พุ่มระชัญ	วัดราชปักษ์	เมืองอ่างทอง	แบบที่ 1	แบบที่ 1
2.	นางบรรจง วงษ์พานิช	วัดสุวรรณ	“	“	มีนักเรียน
3.	นางปริศนา เบญจวรรณ	วัดตาลเจ็ดช่อ	“	“	ต่ำกว่า120
4.	นางกัญญา รอดสดีดย์	วัดจันทร์นิรมิตร	“	“	คน
5.	นางดวงพร สีเผือก	วัดมหาดไทย	“	“	แบบที่ 2
6.	นางมาลัย ผดุงชน	วัดรุ่ง	“	แบบที่ 2	มีนักเรียน
7.	นางวรรณมา วาปีกั้ง	วัดโพธิวงษ์	“	“	121 - 300
8.	นางไพฑูรย์ ศรีโพธิ์	วัดห้องกุ่ม	“	“	คน
9.	นางพูนสุข ภูทอง	บ้านน้ำผึ้ง	“	“	แบบที่ 3
10.	นางบุญเรือน กำเกิด	วัดไชยภูมิ	ไชโย	แบบที่ 1	มีนักเรียน
11.	นางกุหลาบ สุทธิลักษณ์	วัดปราสาท	“	“	301 - 600
12.	นางรัตนาวดีอินทร์ถาวร	วัดคอนกระต่ายทอง	“	“	คน
13.	นางวรรณมา เมืองสมบัติ	วัดเทวราช	“	“	
14.	น.ส.สุภาภรณ์ สุขสุวรรณ	วัดเจ้าบุญเกิด	“	“	
15.	น.ส.สุกษิษา เจริญศิลป์	บ้านชะไว	“	แบบที่ 2	
16.	นางสุรีย์ เอี่ยมอร่าม	วัดไชโย	“	แบบที่ 3	
17.	นางบุญนำ แสงพลาช	วัดยางมณี	โพธิ์ทอง	แบบที่ 1	
18.	นางประนอม แสงเทียนชัย	วัดบุญเกิด	“	“	
19.	นางรุ่งทิพย์ วงศ์สดีดย์เสถียร	วัดท่าสามัคคี	“	“	
20.	นางสมร ทองศักดิ์	วัดจันทร์าราม	“	“	
21.	นายสมคิด บัวเล็ก	วัดบุญศิริวิทยาราม	“	“	
22.	นางอุไร โพธิ์ศรีนาค	วัดไครรัตนาราม	“	“	
23.	นางปราณีต ญาณโกมุท	วัดสุวรรณราชหงษ์	“	แบบที่ 2	
24.	นางสุภาณี สังข์ประเสริฐ	วัดโพธิ์เอน	“	“	

ตารางที่ 18 ต่อ

ที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน	สังกัด สปอ.	ขนาดโรงเรียน	หมายเหตุ
25	นางรุจิรา พานิชพิบูลย์	วัดโคกพุทธรา	โพธิ์ทอง	แบบที่ 2	
26.	นางสุกীর ไพรเราะ	วัดท่าอิฐ	“	“	
27.	นางศรีไพร เค่นควง	วัดสนธิธรรม	“	“	
28.	นางสมปอง นิมกุล	วัดศรีบุญชร	“	“	
29.	นายฉลอง ปิ่นเทศ	วัดลั่นทม	“	“	
30.	นางมาลี แวเว็ชร	วัดม่วงคัน	“	แบบที่ 3	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

1. การวิเคราะห์หาระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
2. การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
3. การหาประสิทธิภาพของชุดการศึกษาด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์คะแนนทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง
5. การทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนการวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษา ชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการจัดการในชั้นเรียน

1. การวิเคราะห์ระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

การหาระดับความยาก (P) และอำนาจจำแนก (D) ใช้เทคนิค 50 % แบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้กลุ่มละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน นับจำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อของกลุ่มสูง (R_U) และกลุ่มต่ำ (R_L) แล้วคำนวณโดยใช้สูตรของ ประคอง กรรณสูต (2528)

ตารางที่ 19 ระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษาคู่มือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ข้อที่	R_U	R_L	R_U+R_L	R_U-R_L	P	D
1	13	8	21	5	.70	.33
2	13	9	22	4	.73	.27
3	10	5	15	5	.50	.33
4	11	7	18	4	.60	.27
5	14	9	23	5	.77	.33
6	13	9	22	4	.73	.27
7	9	5	14	4	.47	.27
8	13	8	21	5	.70	.33
9	14	8	22	6	.73	.40
10	12	8	20	4	.67	.27
11	12	7	19	5	.63	.33
12	13	8	21	5	.70	.33
13	10	7	17	3	.57	.20
14	13	9	22	4	.73	.27
15	14	7	21	7	.70	.47
16	13	10	23	3	.77	.20
17	7	2	9	5	.30	.33
18	12	8	20	4	.67	.27
19	14	9	23	5	.77	.33

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อที่	R_U	R_L	R_U+R_L	R_U-R_L	P	D
20	13	9	22	4	.73	.27
21	13	10	23	3	.77	.20
22	14	7	21	7	.70	.47
23	9	3	12	6	.40	.40
24	15	4	19	11	.63	.73
25	13	10	23	3	.77	.20
26	12	8	20	4	.67	.27
27	12	9	21	3	.70	.20
28	12	8	20	4	.67	.27
29	12	9	21	3	.70	.20
30	12	9	21	3	.70	.20
31	13	10	23	3	.77	.20
32	15	6	21	9	.70	.60
33	13	10	23	3	.77	.20
34	11	6	17	5	.57	.33
35	11	6	17	5	.57	.33
36	11	8	19	3	.63	.20
37	13	9	22	4	.73	.27
38	10	7	17	3	.57	.20
39	14	9	23	5	.77	.33
40	9	2	11	7	.37	.47

ตารางที่ 20 สักส่วนของผู้ที่ตอบแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษาคหการ
ศึกษาคด้วยตนเอง (p) และ ผิด (q) และความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ (pq)

ข้อที่	ถูก	ผิด	p	q	pq
1	21	9	.70	.30	.21
2	22	8	.73	.27	.20
3	15	15	.50	.50	.25
4	18	12	.60	.40	.24
5	23	7	.77	.23	.18
6	22	8	.73	.27	.20
7	14	16	.47	.53	.25
8	21	9	.70	.30	.21
9	22	8	.73	.27	.20
10	20	10	.67	.33	.22
11	19	11	.63	.37	.23
12	21	9	.70	.30	.21
13	17	13	.57	.43	.25
14	22	8	.73	.27	.20
15	21	9	.70	.30	.21
16	23	7	.77	.23	.18
17	9	21	.30	.70	.21
18	20	10	.67	.33	.22
19	23	7	.77	.23	.18
20	22	8	.73	.27	.20
21	23	7	.77	.23	.18
22	21	9	.70	.30	.21
23	12	18	.40	.60	.24
24	19	11	.63	.37	.23

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ถูก	ผิด	p	q	pq
25	23	7	.77	.33	.18
26	20	10	.67	.33	.22
27	21	9	.70	.30	.21
28	20	10	.67	.33	.22
29	21	9	.70	.30	.21
30	21	9	.70	.30	.21
31	23	7	.77	.23	.18
32	21	9	.70	.30	.21
33	23	7	.77	.23	.18
34	17	13	.57	.43	.25
35	17	13	.57	.43	.25
36	19	11	.63	.37	.23
37	22	8	.73	.27	.20
38	17	13	.57	.43	.25
39	23	7	.77	.23	.18
40	11	19	.37	.63	.23

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การวิเคราะห์ ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษาคหุคการศึกษาด้วยตนเอง

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร KR - 20 : } R_{xx} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{Sx^2} \right] \\
 &= \frac{30}{30-1} \left[1 - \frac{8.48}{45.39} \right] \\
 &= 0.8343
 \end{aligned}$$

การหาประสิทธิภาพของหุคการศึกษาด้วยตัวเอง

สูตร

$$E_1 : E_2$$

$$E_1 = \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัษ

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบฝึกหัดหรืองาน

\bar{F} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลลัษหลังเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกแบบฝึกหัด

B แทน คะแนนของการทดสอบหลังเรียน

ตารางที่ 21 คะแนนการปฏิบัติกิจกรรมและคะแนนการทดสอบหลังการศึกษา ชุดการศึกษาด้วยตนเองเป็นรายเล่ม จากการทดลองกลุ่มย่อย 10 คน

เล่มที่	1		2		3		4	
ตอนที่	A	B	A	B	A	B	A	B
	21	10	40	10	26	10	28	10
1	16	8	28	7	19	6	25	8
2	21	9	40	10	20	7	18	8
3	21	10	36	8	25	10	18	9
4	19	8	40	9	22	10	25	8
5	18	8	38	8	20	9	26	8
6	21	8	40	10	22	10	26	7
7	20	9	35	8	18	8	26	10
8	21	7	39	8	26	9	26	10
9	21	10	35	8	24	8	17	9
10	19	8	35	7	22	9	26	8
รวม	197	85	366	83	218	86	233	85
เฉลี่ย	19.7	8.5	36.6	8.3	21.8	8.6	23.3	8.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 การหาประสิทธิภาพของชุดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำแนกเป็นรายเล่ม
จากการทดลองกลุ่มย่อย 10 คน

เล่มที่	1	2	3	4
A	21	40	26	28
B	10	10	10	10
\bar{X}	19.7	36.6	21.8	23.3
\bar{F}	8.5	8.3	8.6	8.5
E_1	$\frac{19.7}{21} \times 100$ = 93.80	$\frac{36.6}{40} \times 100$ = 91.50	$\frac{21.8}{26} \times 100$ = 83.85	$\frac{23.3}{28} \times 100$ = 83.21
E_2	$\frac{8.5}{10} \times 100$ = 85.00	$\frac{8.3}{10} \times 100$ = 83.00	$\frac{8.6}{10} \times 100$ = 86.00	$\frac{8.5}{10} \times 100$ = 85.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 คะแนนการปฏิบัติกิจกรรมและคะแนนการทดสอบหลังการ
ศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเองเป็นรายเล่ม จากการทดลองกลุ่มใหญ่ 30 คน

เล่มที่	1		2		3		4	
คนที่	A	B	A	B	A	B	A	B
	21	10	40	10	26	10	28	10
1	16	8	30	9	17	7	20	7
2	16	8	38	8	20	9	20	8
3	21	8	40	10	21	8	20	7
4	21	8	35	8	19	7	19	9
5	21	10	39	8	25	10	26	9
6	14	7	37	8	21	9	26	9
7	21	8	40	9	23	9	22	8
8	21	9	29	7	20	8	25	9
9	20	8	36	9	21	8	23	9
10	21	8	39	9	23	10	18	7
11	18	7	35	8	21	8	25	10
12	19	7	30	10	22	9	26	8
13	21	8	37	8	20	7	26	9
14	21	9	37	8	21	9	26	9
15	21	10	40	10	21	8	17	6
16	21	10	34	8	20	9	28	10
17	21	9	40	10	20	7	17	8
18	21	8	37	9	22	9	26	8
19	18	9	34	7	18	7	24	7
20	18	9	30	8	20	8	27	10
21	21	7	40	10	25	10	25	7
22	17	7	34	7	18	6	26	8

ตารางที่ 23 (ต่อ)

เล่มที่	1		2		3		4	
คนที่	A	B	A	B	A	B	A	B
21	21	10	40	10	26	10	28	10
23	18	7	30	8	20	8	21	7
24	20	9	37	10	25	10	26	10
25	16	7	26	8	21	8	19	7
26	18	7	30	7	26	10	22	7
27	18	7	31	7	24	10	20	7
28	19	8	29	7	22	9	24	7
29	21	9	31	8	21	9	28	10
30	17	8	30	7	19	8	25	9
รวม	576	247	1035	250	655	254	697	246
เฉลี่ย	19.2	8.23	34.5	8.33	21.83	8.47	23.23	8.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24. การหาประสิทธิภาพของชุดการศึกษาด้วยตนเอง จำแนกเป็นรายเล่ม จากการทดลอง
กลุ่มใหญ่ 30 คน

เล่มที่	1	2	3	4
A	21	40	26	28
B	10	10	10	10
\bar{X}	19.2	34.5	21.83	23.23
F	8.23	8.33	8.47	8.2
F_1	$\frac{19.2}{21} \times 100$ = 91.43	$\frac{34.5}{40} \times 100$ = 86.25	$\frac{21.83}{26} \times 100$ = 83.96	$\frac{23.23}{28} \times 100$ = 82.96
F_2	$\frac{8.23}{10} \times 100$ = 82.30	$\frac{8.33}{10} \times 100$ = 83.30	$\frac{8.47}{10} \times 100$ = 84.70	$\frac{8.2}{10} \times 100$ = 82.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์คะแนนทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษา

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

ตารางที่ 25 คะแนนจากการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจด้วยแบบทดสอบก่อนและหลัง
การศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

ลำดับที่	คะแนนการทดสอบ		D	D ²
	ก่อนการศึกษา	หลังการศึกษา		
1	31	37	6	36
2	31	35	4	16
3	30	36	6	36
4	30	37	7	49
5	30	35	5	25
6	29	33	4	16
7	28	34	6	36
8	28	32	4	16
9	28	33	5	25
10	28	35	7	49
11	27	34	7	49
12	26	32	6	36
13	26	34	8	64
14	26	35	9	81
15	26	31	5	25
16	24	30	6	36
17	24	32	8	64
18	24	33	9	81
19	24	34	10	100
20	23	30	7	49

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนนการทดสอบ		D	D ²
	ก่อนการศึกษา	หลังการศึกษา		
21	23	31	8	64
22	22	31	9	81
23	22	33	11	121
24	22	31	9	81
25	22	32	10	100
26	21	29	8	64
27	21	32	11	121
28	19	30	11	121
29	18	27	9	81
30	14	29	15	225
X	747	977	$\Sigma D = 230$	$\Sigma D^2 = 1948$
\bar{X}	24.90	32.57		
Sx	4.12	2.43		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนน การวัดความรู้ความเข้าใจ
ก่อนและหลังการศึกษาคณะการศึกษาด้วยตนเอง

สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการศึกษา

แทน ผลรวมกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการศึกษา

แทน จำนวนครั้งที่ทดสอบทั้งหมด

แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

การคำนวณ

$$t = \frac{230}{\sqrt{\frac{(30 \times 1948) - (230)^2}{30 - 1}}}$$

$$= \frac{230}{\sqrt{191.03}}$$

$$= \frac{230}{13.8215}$$

$$= 16.64$$

$$\begin{aligned}
 \text{ชั้นแห่งความเป็นอิสระ} &= N - 1 \\
 &= 30 - 1 \\
 &= 29 \\
 .01 \ t_{29} &= 2.462
 \end{aligned}$$

ค่า t ที่คำนวณได้ $16.64 > 2.462$ ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนก่อนการศึกษาและหลังการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการศึกษารูขุดการศึกษาด้วยตนเอง
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการในชั้นเรียนของครูอนุบาล
3. แบบรายงานตนเองของครูอนุบาล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจโครงการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ ในแต่ละข้อ ให้ท่านเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยเขียนกากบาท (X) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบ

1. การจัดการในชั้นเรียน หมายถึงข้อใด
 - ก. กิจกรรมที่ครูใช้เพื่อให้เด็กมีความรู้ตามหลักสูตร
 - ข. กระบวนการบริหารชั้นเรียน เพื่อให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - ค. การจัดสภาพห้องเรียน กิจกรรม และการจัดการพฤติกรรมของเด็ก
 - ง. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็กเพื่อให้เกิดความรู้ได้รวดเร็ว
2. ข้อใดเป็นผลที่เกิดจากการจัดการในชั้นเรียน
 - ก. เด็กร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้
 - ข. เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรม
 - ค. ช่วยลดเวลาในการสอนของครู
 - ง. เด็กกล้าแสดงออกและมั่นใจในตนเอง
3. การจัดการในชั้นเรียน ให้ประโยชน์แก่ครูในเรื่องใดน้อยที่สุด
 - ก. เด็กปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนได้ดี
 - ข. เด็กร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้
 - ค. เด็กมีวินัยในตนเอง
 - ง. เด็กเชื่อฟังคำสั่งของครู
4. การกำหนดสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา ให้ประโยชน์ต่อครูมากที่สุดข้อใด
 - ก. ครูมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน
 - ข. ครูสามารถบรรลุเป้าหมายได้รวดเร็ว
 - ค. ครูเลือกวิธีการได้หลากหลายเพื่อช่วยเหลือเด็ก
 - ง. ครูดำเนินการสอนได้สะดวก

5. ข้อใด ไม่ใช่ พฤติกรรมที่พึงปรารถนาของเด็ก
 - ก. เด็กชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน
 - ข. เด็กทำงานตามแบบของเพื่อน
 - ค. เด็กปฏิบัติตามคำแนะนำของครู
 - ง. เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
6. เด็กเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เป็นผลมาจากปัจจัยข้อใด
 - ก. ครูให้การเสริมแรงเด็กแต่ละคนตามความเหมาะสม
 - ข. ครูลงโทษเมื่อเด็กประพฤติตนไม่เหมาะสม
 - ค. ครูประเมินผลงานของเด็กแต่ละคนเมื่อกิจกรรมจบลง
 - ง. ครูยกย่องเด็กดี ตำหนิเด็กที่ทำผิด
7. ก่อนจะเลือกวิธีการจัดการในชั้นเรียน ข้อมูลพื้นฐานข้อใดจำเป็นที่สุด
 - ก. สภาพห้องเรียนในปัจจุบัน
 - ข. วิธีการต่าง ๆ ในการจัดการในชั้นเรียน
 - ค. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน
 - ง. ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียน
8. “ก้อย เพิ่งย้ายมาเข้าเรียนใหม่ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ แต่ก้อยยังไม่มีเพื่อนเลยเดินคนเดียว นั่งเล่นคนเดียว ไม่กล้าเข้าไปร่วมเล่นกับคนอื่น ๆ” ปัญหาของก้อยมีสาเหตุมาจากข้อใด
 - ก. การจัดกิจกรรม
 - ข. การปรับตัว
 - ค. สภาพครอบครัว
 - ง. การขาดความพร้อม
9. ข้อใดเป็นปัญหาเฉพาะบุคคล
 - ก. แดงชอบทำตัวเป็นจุดสนใจ
 - ข. ขาวเห็นพ้องกับเพื่อน ๆ ที่จะไม่ทำงาน
 - ค. นิคกับน้อยคุยกันตลอดเวลาแม้ในช่วงของการเรียน
 - ง. ซ้อยพยายามจะเขียนชื่อของตนเองให้ได้

10. วิธีการของครูอนุบาลข้อใด ที่ช่วยลดปัญหาในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม
- ให้เด็กพักทุกช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนกิจกรรม
 - ห้ามเด็กลุกจากที่นั่งของตน
 - บอกกล่าวให้เด็กรู้ขอบเขต และข้อตกลงง่าย ๆ
 - อธิบายวิธีการลงโทษเมื่อเด็กประพฤติผิด
11. พฤติกรรมของเด็กข้อใด เรียกว่า “ การขีดตนเองเป็นศูนย์กลาง ”
- แหวชอบวิ่งไปวิ่งมาในห้องเรียน
 - จ้องกับแคงเล่นทรายทุกวัน
 - นิคไม่ยอมแบ่งของเล่นให้เพื่อน
 - พิมชอบนั่งเหม่อลอยเสมอ ๆ
12. เด็กอนุบาลเรียนรู้ได้ดีที่สุด จากวิธีการเรียนการสอนในข้อใด :
- การอธิบายของครู
 - การสาธิตของครู
 - การทำกิจกรรมด้วยตนเอง
 - การทำงานร่วมกับเพื่อน
13. สภาพบรรยากาศทางอารมณ์และสังคมที่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กได้ดีที่สุด คือข้อใด
- การอบรมสั่งสอนเด็กบ่อย ๆ
 - การให้ความรักและเห็นคุณค่าในตัวเด็ก
 - การส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ
 - การตกแต่งห้องเรียนให้สวยงามเป็นระเบียบ
14. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กข้อใด ที่เกิดผลเสียต่อการจัดการในชั้นเรียนมากที่สุด
- การยกข้อชมเชยเด็กตลอดเวลา
 - การแนะนำแนวทางให้เด็กทำสิ่งที่ดี
 - การพูดคุยกับเด็กอย่างเป็นกันเอง
 - การส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเอง
15. ข้อใดไม่ใช่หลักในการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน
- สามารถนำไปบังคับใช้ได้จริง
 - มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการเด็ก
 - มีการหารือร่วมกับเด็ก
 - มีการอธิบายอย่างชัดเจน

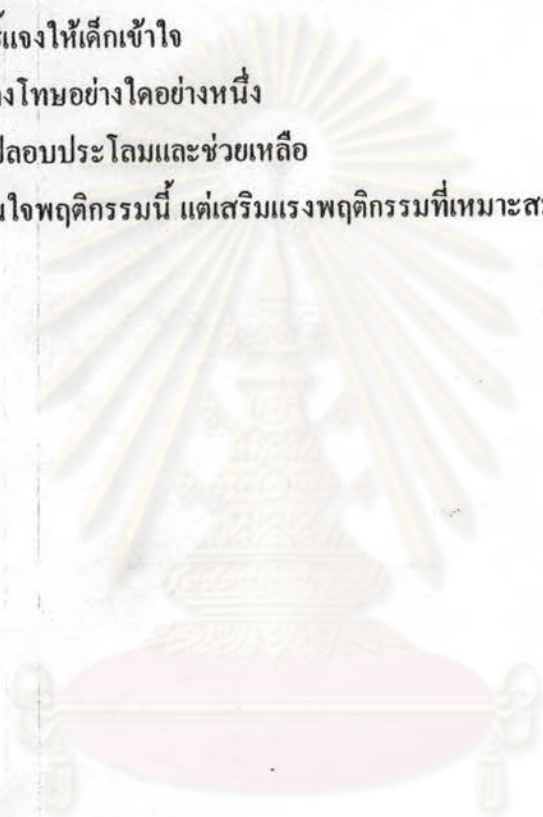
16. การนำวิธีการสร้างวินัยในชั้นเรียนไปใช้ วิธีใดประสบผลสำเร็จมากที่สุด
- ใช้ข้อตกลงบังคับเด็ก
 - ใช้ความอ่อนโยนนุ่มนวลแก่ใจเด็กที่ประพฤติผิด
 - ใช้คำสั่งควบคุมความประพฤติ
 - คาดโทษเมื่อเด็กประพฤติผิด
17. ข้อใดเป็นเป้าหมายปลายทางของการสร้างวินัยในชั้นเรียน
- เด็กทุกคนเข้าใจข้อตกลงและยอมรับ
 - เด็กซัดถือและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
 - เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี
 - เด็กสามารถควบคุมตนเองได้
18. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ
- วางแผนการสอนอย่างดี มีสื่อที่เหมาะสม และกิจกรรมที่หลากหลาย
 - ให้เด็กมีโอกาสฝึกปฏิบัติมาก ๆ จึงจะเรียนรู้ได้ดี
 - ครูมุ่งมั่นที่จะดำเนินการสอนต่อไปจนจบ แม้จะมีปัญหาบ้างก็ตาม
 - ควรสลับขั้นตอนในการสอนบ้าง จะเป็นการกระตุ้นและจูงใจเด็กได้ดี
19. พฤติกรรมครูข้อใด สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ได้ดี
- ใช้เวลายาวนานเพื่ออธิบายคำสั่งให้ชัดเจนก่อนเสมอ
 - ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น
 - เพิ่มขั้นตอนในการทำกิจกรรม ทำให้การเรียนเข้มข้น
 - มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ โดยเพิกเฉยพฤติกรรมอื่นของเด็ก
20. วิธีการจัดการในชั้นเรียนที่ครูเลือกใช้ ควรคำนึงถึงข้อใดเป็นอันดับแรก
- ความพอใจของครู
 - พัฒนาการของเด็ก
 - วัสดุ อุปกรณ์และกิจกรรม
 - สภาพบรรยากาศในชั้นเรียน
21. คำกล่าวในข้อใด มีความถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุด
- กิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลควรลดลงบ้าง แล้วเพิ่มการอ่านเขียนแทน
 - ทุกกิจกรรมช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
 - ในแต่ละวัน ไม่จำเป็นต้องจัดทุกกิจกรรม ควรสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน
 - การจัดกิจกรรมให้เด็กอนุบาลมาก ๆ จะทำให้เบื่อกับการเรียนเมื่อโตขึ้น

22. ควรใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนข้อใด เป็นวิธีแรก ในช่วงเวลาการรับเด็ก ตรวจสอบสภาพ
บันทึกคำพูดและพาไปห้องน้ำ
- การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
 - การสร้างวินัยในชั้นเรียน
 - การจัดการเรียนการสอน
 - การปรับพฤติกรรม
23. กิจกรรมใดที่เด็กมีอิสระ มีโอกาสได้เลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ
- การเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - กิจกรรมสร้างสรรค์
 - การเล่นกลางแจ้ง
 - กิจกรรมในวงกลม
24. กิจกรรมใดที่เป็นกระบวนการ มีขั้นตอนในการจัด ซึ่งครูต้องใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนทุก
วิธี
- การเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - กิจกรรมสร้างสรรค์
 - การเล่นตามมุม
 - กิจกรรมในวงกลม
25. เหตุผลในข้อใดที่มีความสำคัญน้อยที่สุด ในการจัดห้องเรียนอนุบาล
- เด็กเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมรอบตัว
 - ธรรมชาติของเด็กชอบเล่น สำรวจ ทดลอง
 - ช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี
 - สวยงามพอใจแก่ผู้พบเห็น
26. การจัดห้องเรียนให้เป็นสัดส่วน มีมุมกิจกรรม 5 มุม มีการจัดพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมเดี่ยว
กลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ มีช่องว่างระหว่างมุม จะมีผลคืออย่างไร
- เด็กตั้งใจเรียนมากขึ้น
 - ช่วยลดปัญหาพฤติกรรมเด็ก
 - เด็กมีอิสระมากขึ้น
 - เพิ่มความร่วมมือในการทำกิจกรรม

27. การจัดมุมกิจกรรม ควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด
- ก. ความถนัดและความสามารถของครู
 - ข. ความสนใจและความสามารถของเด็ก
 - ค. ฝึกระเบียบวินัยเด็กเป็นสำคัญ
 - ง. สามารถหาวัสดุอุปกรณ์ได้ง่ายในห้องถื่น
28. เป้าหมายสำคัญของการจัดมุมหนังสือ สำหรับเด็กอนุบาลคือข้อใด
- ก. เตรียมความพร้อมในการอ่าน
 - ข. เพื่อให้เลขชินกับหนังสือ
 - ค. เพื่อปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน
 - ง. เพื่อตอบสนองความสนใจของเด็ก
29. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการประเมินตนเองด้านการจัดการในชั้นเรียน
- ก. รู้ข้อบกพร่องเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข
 - ข. รู้ว่าตนเองปฏิบัติตามขั้นตอนได้มากน้อยเพียงใด
 - ค. รู้ว่ากระบวนการจัดการในชั้นเรียนได้ผลเพียงใด
 - ง. รู้ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอน
30. ข้อใดแสดงว่า บรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการในชั้นเรียน
- ก. ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน
 - ข. เด็กมีพัฒนาการสูงขึ้น
 - ค. ห้องเรียนมีสภาพบรรยากาศที่ดี
 - ง. ครูและเด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา
31. การจัดการในชั้นเรียนในอดีต มีจุดเน้นในข้อใด
- ก. การรักษาสภาพที่ดีให้คงอยู่
 - ข. การแก้ปัญหา
 - ค. การป้องกันปัญหา
 - ง. การลงโทษด้วยวิธีรุนแรง
32. การจัดการในชั้นเรียนข้อใดประสบความสำเร็จมากที่สุด
- ก. การตอบสนองพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก
 - ข. การยกย่องชมเชยเด็ก
 - ค. การให้อิสระเด็กอย่างเต็มที่
 - ง. การดูแลเด็กอย่างทั่วถึง

33. การเสริมแรงทางบวก เกี่ยวข้องกับข้อใดมากที่สุด
- การให้อิสระ
 - การจัดการเรียนการสอน
 - การปรับพฤติกรรม
 - การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
34. ครูอนุบาลควรมีพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนเพื่อป้องกันปัญหาในชั้นเรียนตามข้อใด
- เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งในการสอน
 - ให้โอกาสเด็กมีอิสระให้มากที่สุด
 - ตักเตือนเด็กเกี่ยวกับข้อตกลงในชั้นเรียนบ่อย ๆ
 - เตรียมการสอนเป็นอย่างดี
35. หลักการพื้นฐานของการจัดการในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นที่จุดใด
- มีกฎ ระเบียบของชั้นเรียน
 - มีจุดประสงค์ที่ชัดเจน
 - กำหนดบทบาทโทษผู้กระทำผิด
 - เตรียมเทคนิควิธีการ
36. การที่เด็กประพฤติผิด ครูควรแก้ปัญหาอย่างไรที่จะไม่ให้เด็กรู้สึกอับอาย คับแค้น
- แยกเด็กไว้ต่างหาก
 - ไม่ให้ทำกิจกรรมที่ชอบ
 - อธิบายผลของการกระทำของเขา
 - ส่งเด็กไปหาครูใหญ่
37. ครูอนุบาลที่ดี ไม่ควรปฏิบัติตามข้อใด
- ทำตัวอย่างที่ดีที่สุด
 - มีอารมณ์ขันไม่เครียด
 - เตรียมการสอนดี มีเป้าหมายชัดเจน
 - ใช้วิธีเสริมแรงวิธีเดียวกับเด็กทุกคน
38. การปฏิบัติของครูตามข้อใด อาจเกิดปัญหาของเด็กในช่วงของการเปลี่ยนกิจกรรม
- เตือนเด็กด้วยหน้าคิ้วสัญญาหรือเพลง
 - ให้เวลาเด็กพอสมควร เพื่อทำกิจกรรมที่ค้างอยู่ก่อนเปลี่ยนกิจกรรมใหม่
 - กระตุ้นและเสริมแรงเมื่อใกล้หมดเวลา
 - เปลี่ยนกิจกรรมทันทีตามกำหนดเวลา

39. วิธีการของครู ข้อใดที่ช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็ก
- ก. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระจนกว่าจะพร้อมจึงเริ่มต้นบทเรียน
 - ข. มีแผนการที่รอบคอบในการจัดวางของเล่น
 - ค. จัดเวลาโดยเฉพาะเพื่อเก็บของเล่นให้เรียบร้อย
 - ง. ใช้คำสั่งกับเด็กด้วยการเขียนบนแผ่นป้ายแทนการพูด
40. ถ้าเด็กอายุต่ำกว่า 8 ขวบ แสดงอารมณ์รุนแรง กวบกุมตนเองไม่ได้ เช่น หัวใจร้อง กัด เตะ ครูควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. ควรชี้แจงให้เด็กเข้าใจ
 - ข. ควรลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - ค. ควรปลอบประโลมและช่วยเหลือ
 - ง. ไม่สนใจพฤติกรรมนี้ แต่เสริมแรงพฤติกรรมที่เหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการในชั้นเรียนของครูอนุบาล

ชื่อครูอนุบาล _____ ชั้นที่สอน _____
โรงเรียน _____ สังกัด สปอ. _____
ผู้สังเกต _____ วัน เดือน ปี _____

คำแนะนำ แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการในชั้นเรียนของครูอนุบาลฉบับนี้ ใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการในชั้นเรียนของครูอนุบาล เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศ ทางอารมณ์และสังคม การสร้างวินัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน และการปรับพฤติกรรม ในเวลา 10.00 - 10.40 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาของกิจกรรมในวงกลมช่วงเวลาเปลี่ยนกิจกรรม และการเล่นกลางแจ้ง รวมเวลาที่ใช้สังเกต 40 นาที มีรายการพฤติกรรม จำนวน 26 รายการ โดยบันทึกพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่ปรากฏลงในแบบสังเกต

คำชี้แจง โปรดสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดการในชั้นเรียนของครูอนุบาลตามรายการพฤติกรรมที่กำหนด แล้วบันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏในสภาพจริงลงในแบบฟอร์ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่	รายการพฤติกรรม	บันทึกการสังเกต		
		พฤติกรรมครู	พฤติกรรมเด็ก	ผลที่ได้รับ
1	การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม			
2	มีการสื่อสารที่ชัดเจนเปิดเผย			
3	ไวต่อความรู้สึกของเด็ก			
4	มีความจริงใจและเอาใจใส่เด็ก			
5	เข้าใจเด็กและตอบสนองเด็กได้อย่างเหมาะสม			
6	แสดงการยอมรับ และชื่นชมในตัวเด็ก			
7	กระตุ้นเด็กให้กล้าแสดงออก			
8	การสร้างวินัยในชั้นเรียน			
9	จัดทำข้อตกลงในชั้นเรียนที่ชัดเจน			
10	กำหนดข้อตกลงที่สามารถปฏิบัติได้			
11	พิจารณาข้อตกลงที่เหมาะสมกับระดับ			
12	พัฒนาการของเด็ก			
13	แจ้งให้เด็กเข้าใจเหตุผลของข้อตกลง			
14	ให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างสม่ำเสมอ			
15	ใช้คำพูดที่อ่อนโยน เมื่อเด็กไม่ปฏิบัติตาม			
16	ใช้คำสั่งให้เด็กปฏิบัติเฉพาะที่จำเป็น			
17	การจัดการเรียนการสอน			
18	จัดทำบันทึกการสอน			
19	จัดเตรียมห้องเรียนพร้อมที่จะจัดกิจกรรม			
20	ปฏิบัติการสอนเป็นขั้นตอนตามบันทึกการสอนอย่างถูกต้อง			
21	มีสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเด็ก			

ลำดับที่	รายการพฤติกรรม	บันทึกการสังเกต		
		พฤติกรรมครู	พฤติกรรมเด็ก	ผลที่ได้รับ
18	กำกับ ดูแล กิจกรรมของเด็ก			
19	มีความต่อเนื่องในการเปลี่ยนกิจกรรม			
	การปรับพฤติกรรม			
20	จัดกิจกรรมโดยไม่เน้นการแข่งขัน			
21	ให้การเสริมแรง เมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์			
22	ใช้วิธีการเสริมแรงแตกต่างกัน			
23	เสริมแรงเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง			
24	ไม่คว่ำหรือทำโทษ เมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์			
25	ระงับอารมณ์ เมื่อมีปัญหาในชั้นเรียน			
26	แก้ปัญหาโดยไม่กระทบกระเทือนเด็กทั้งชั้น			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบรายงานตนเอง

ของครูอนุบาล

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเอง
เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ชื่อ.....สอนชั้น.....

โรงเรียน.....

สังกัดสพอ.....

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

แบบรายงานตนเอง

จากการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเองของครูอนุบาลเรื่อง การจัดการในชั้นเรียน

ชื่อ.....	นามสกุล.....
อายุ.....	วุฒิการศึกษา.....
ประสบการณ์ในการสอนอนุบาล.....	ปี.....เดือน.....
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน.....	
โรงเรียน.....	
สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอ.....	
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง	

คำแนะนำ แบบรายงานฉบับนี้ เป็นแบบฟอร์มสำหรับครูอนุบาลเขียนรายงานด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. รายงานผลการปฏิบัติ เป็นการรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียนของตนเอง ที่ได้นำความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง ทั้ง 4 เล่ม โดยเขียนรายงานผลครั้งที่มีความพึงพอใจมากที่สุด 2 ครั้ง ระหว่างสัปดาห์ที่ 3 และ 6
2. รายงานการศึกษาชุดการศึกษาสำหรับครูอนุบาล เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเองทั้ง 4 เล่ม เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงชุดการศึกษาด้วยตนเองให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

รายงานผลการปฏิบัติครั้งที่ 1

คำชี้แจง แบบรายงานนี้ สำหรับครูอนุบาลเป็นผู้รายงานการปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียนของตนเอง ในระหว่างการปฏิบัติสัปดาห์ที่ 3 และ 6 สัปดาห์ละ 1 วัน โปรดเขียนรายงานการปฏิบัติที่ท่านพึงพอใจมากที่สุดตามความเป็นจริง ตามขั้นตอนของการจัดการในชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 สภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา (ที่ท่านทำแล้วรู้สึกพอใจมากที่สุด)

.....

.....

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สภาพห้องเรียน

สภาพที่เป็นปัญหา	สภาพที่อาจเกิดปัญหา	สภาพที่ควรดำรงรักษาไว้
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียน

รายงาน	วิธีปฏิบัติ	ผลการปฏิบัติ
การแก้ปัญหา		
การป้องกันปัญหา		
การรักษาสภาพที่ดี		

ขั้นที่ 4 ประเมินผล

1.....

2.....

3.....

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานผลการปฏิบัติครั้งที่ 2

คำชี้แจง แบบรายงานนี้ สำหรับครูอนุบาลเป็นผู้รายงานการปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียนของตนเอง ในระหว่างการปฏิบัติสัปดาห์ที่ 3 และ 6 สัปดาห์ละ 1 วัน โปรดเขียนรายงานการปฏิบัติที่ท่านพึงพอใจมากที่สุดตามความเป็นจริง ตามขั้นตอนของการจัดการในชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 สภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา (ที่ท่านทำแล้วรู้สึกพอใจมากที่สุด)

.....

.....

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สภาพห้องเรียน

สภาพที่เป็นปัญหา	สภาพที่อาจเกิดปัญหา	สภาพที่ควรดำรงรักษาไว้
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียน

รายงาน	วิธีปฏิบัติ	ผลการปฏิบัติ
การแก้ปัญหา		
การป้องกันปัญหา		
การรักษาสภาพที่ดี		

ขั้นที่ 4 ประเมินผล

1.....

2.....

3.....

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการศึกษาชุดการศึกษาสำหรับครอบครัว

คำชี้แจง แบบรายงานนี้ สำหรับครอบครัวเปิดผู้กรอกความคิดเห็นหลังจากศึกษาชุดการศึกษา
ทั้ง 4 เล่มแล้ว โปรดกรอกข้อเสนอแนะในรายการที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้ตรงกับ
ความคิดเห็นให้มากที่สุด

รายการที่ควรปรับปรุง	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
1. ลักษณะทั่วไปของชุดการศึกษา	
1.1 รูปเล่ม	
1.2 คำนำ	
1.3 คำแนะนำการใช้ชุดการศึกษา	
2. ชุดการศึกษาเล่มที่ 1	
2.1 เนื้อหาตอนที่ 1	
ตอนที่ 2	
ตอนที่ 3	
2.2 ภาษาที่ใช้	
2.3 ภาพประกอบ	
2.4 กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	
2.5 แบบทดสอบก่อน-หลังการศึกษา ชุดการศึกษา	
3. ชุดการศึกษาเล่มที่ 2	
3.1 เนื้อหาตอนที่ 1	
ตอนที่ 2	
ตอนที่ 3	
ตอนที่ 4	
3.2 ภาษาที่ใช้	
3.3 ภาพประกอบ	
3.4 กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	
3.5 แบบทดสอบก่อน-หลังการศึกษา ชุดการศึกษา	

รายการที่ควรปรับปรุง	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
4. ชุดการศึกษาเล่มที่ 3	
4.1 เนื้อหาตอนที่ 1	
ตอนที่ 2	
ตอนที่ 3	
4.2 ภาษาที่ใช้	
4.3 ภาพประกอบ	
4.4 กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	
4.5 แบบทดสอบก่อน-หลังการศึกษา ชุดการศึกษา	
5. ชุดการศึกษาเล่มที่ 4	
5.1 เนื้อหาตอนที่ 1	
ตอนที่ 2	
ตอนที่ 3	
5.2 ภาษาที่ใช้	
5.3 ภาพประกอบ	
5.4 กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	
5.5 แบบทดสอบก่อนและหลังการศึกษา ชุดการศึกษา	

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

1. ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ 1 การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน

เล่มที่ 2 ผู้จัดการ.....มือหนึ่ง

เล่มที่ 3 ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา

เล่มที่ 4 เสริมความรู้.....ครูอนุบาล

2. คู่มือการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๑

การจัดการหนี้.....สำคัญไฉน

ศูนย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เรื่อง การจัดการหนี้ในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

คำนำ

ครู มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับอนุบาลศึกษา ซึ่งเป็นวัยแรกที่เด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียน ยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียน เนื้อหาวิชาเช่นเดียวกับระดับอื่น การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและระบบโรงเรียน ยังไม่ดีพอ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ในช่วงสั้น ๆ จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กหลายประการ ที่ทำให้ครูไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ การเลือกใช้ วิธีการจัดการ ในชั้นเรียนที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงเป็นความจำเป็นที่ครู อนุบาลควรต้องศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ครูสามารถที่จะดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนไปได้อย่างราบรื่น

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาลเรื่องการจัดการในชั้นเรียน ประกอบด้วย ๔ เล่ม ที่ครูสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ดังนี้

- เล่มที่ ๑ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน
- เล่มที่ ๒ ผู้จัดการ.....มือหนึ่ง
- เล่มที่ ๓ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา
- เล่มที่ ๔ เสริมความรู้.....ครูอนุบาล

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่า เอกสารชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่อง การจัดการในชั้นเรียน ทั้ง ๔ เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูอนุบาลที่จะนำไปใช้เป็นคู่มือในการ ปฏิบัติงานได้ตามสมควร

ปราณี สาระจิตต์
ผู้วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่องการจัดการในชั้นเรียน เล่มที่ ๑ นี้ มีชื่อว่า “การจัดการนั้น...สำคัญไฉน” เป็นเอกสารเล่มแรกในจำนวน ๔ เล่ม ที่มุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูอนุบาล ด้านการจัดการในชั้นเรียน สำหรับรายละเอียดในเล่มนี้ มีเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญของการจัดการในชั้นเรียน กระบวนการจัดการในชั้นเรียน รวมทั้งสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา หรือ “ห้องเรียนในฝัน” และการวิเคราะห์ สภาพชั้นเรียนในปัจจุบัน เพื่อให้ครูอนุบาลมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการในชั้นเรียน ที่จะนำไปสู่เนื้อหาสาระในชุดการศึกษาเล่มต่อ ๆ ไป และเพื่อนำความรู้เบื้องต้นไปใช้ปฏิบัติใน ชั้นเรียนของตน

การดำเนินเนื้อหาในเล่มมีหลายลักษณะ ประกอบด้วยภาพ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ปัญหา เป็นต้น เพื่อให้ครูอนุบาลเข้าใจได้โดยง่ายสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำในการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

วิธีการศึกษา "ชุดการศึกษาด้วยตนเอง" มีขั้นตอนดังนี้

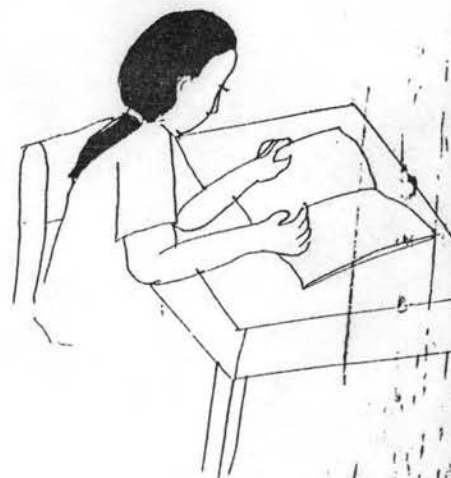
1. ทำแบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการศึกษา แล้วตรวจคำตอบ

2. ศึกษาแนวคิดและวัตถุประสงค์ให้เข้าใจ

3. ศึกษาเนื้อหาแต่ละตอนแล้วทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่กำหนดให้

๔. ทบทวนเนื้อหาจากสรุปบทเรียน

๕. ทำแบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษา
แล้วตรวจคำตอบ

๖. นำความรู้จากการศึกษาชุดการศึกษา
ไปทดลองปฏิบัติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำชี้แจง	ก
คำแนะนำการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง	ข
แบบทดสอบก่อนการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	จ - ช
ตอนที่ ๑	
ทำไมต้องมีการจัดการในชั้นเรียน	๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๑๑
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑	๑๒
ตอนที่ ๒	
ห้องเรียนในฝัน	๑๓
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๒๑
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒	๒๒
ตอนที่ ๓	
วิเคราะห์สภาพชั้นเรียนในปัจจุบัน	๒๓
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๓๓
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓	๓๔
แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	
บรรณานุกรม	

แบบทดสอบก่อนการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๑ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. การเข้าเรียนครั้งแรกของเด็กอนุบาล มักจะประสบปัญหาหลายด้าน ครูควรช่วยเหลือเรื่องใดเป็นอันดับแรก
 - ก. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
 - ข. การร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ค. การเรียนรู้ของเด็ก
 - ง. การเข้ากลุ่มเพื่อทำกิจกรรม

๒. การจัดการในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดข้อใด
 - ก. วิธีการบริหารห้องเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - ข. วิธีการที่ครูใช้เพื่อจัดเตรียมและดูแลชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดความร่วมมือในการเรียนรู้
 - ค. เป็นกิจกรรมที่ครูใช้เพื่อให้เด็กมีความรู้ตามหลักสูตร
 - ง. เป็นเทคนิควิธีการเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในชั้นเรียน และลดภาระในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓. ข้อความใดไม่ถูกต้อง
 - ก. การจัดการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์
 - ข. การเรียนการสอนที่ดีมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
 - ค. การจัดการเรียนในชั้นเรียน จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ง. การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ข่อมส่งผลให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพผลด้วย

๔. ข้อใด ไม่ใช่ ผลที่เกิดจากการจัดการในชั้นเรียน

- ก. ครูดำเนินการสอนได้โดยสะดวก
- ข. เด็กร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้
- ค. ชั้นเรียนไม่วุ่นวายเด็กตั้งใจทำงาน
- ง. ช่วยลดเวลาในการสอนของครู

๕. การวางแผนการจัดการในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นที่กิจกรรมใด

- ก. การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน
- ข. การสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียน
- ค. การเลือกวิธีการจัดการ ในชั้นเรียนที่ประสบผลดี
- ง. การสำรวจพฤติกรรมเด็ก

๖. สภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา หมายถึงข้อใด

- ก. เป็นห้องเรียนในอุดมคติที่ไม่สามารถจะทำได้
- ข. เป็นสภาพที่ครูเชื่อว่าทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี
- ค. เป็นสภาพที่ครูใช้วิธีการจัดการ ในชั้นเรียนให้เป็นไปตามธรรมชาติ
- ง. เป็นสภาพที่พอใจของครูและเด็กทั้งชั้น

๗. ข้อใด ไม่เหมาะสม กับสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา

- ก. เด็กมีความรู้สึกสุขสบายและปลอดภัย
- ข. เด็กมีอิสระในการเล่นและการทำงาน
- ค. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียนเป็นบางครั้ง
- ง. เด็กกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในตนเอง

๘. การวิเคราะห์สภาพชั้นเรียน มีความสำคัญประการใดในข้อแรก

- ก. เพื่อครูจะได้หาวิธีการจัดการ ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
- ข. เพื่อให้รู้สภาพห้องเรียนในปัจจุบันว่าอยู่ที่จุดใด และต่างจากห้องเรียนที่พึงปรารถนาเพียงใด
- ค. เพื่อครูจะได้ตอบสนองเด็กได้อย่างถูกต้อง
- ง. เพื่อครูจะได้แก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง

๙. “ครูนิทรานำหน้ากับความวุ่นวายของเด็กอนุบาล และคิดว่าเด็กเล็ก ๆ ไม่จำเป็นต้องชี้แจง
พูดไปก็ไม่รู้เรื่อง การใช้วิธีบังคับจะได้ผลดีกว่า “ ท่านคิดว่าวิธีการของครูนิทราน่าเหมาะสม
หรือไม่

- ก. เหมาะสม เพราะช่วยทำให้เด็กลดความวุ่นวาย ครูสอนได้สะดวก
 - ข. เหมาะสม เพราะทำให้ครูดูแลเด็กได้สะดวก ลดปัญหาในชั้นเรียน
 - ค. ไม่เหมาะสม เพราะควรชี้แจงให้เด็กเข้าใจเหตุผลง่าย ๆ
 - ง. ไม่เหมาะสม เพราะเด็ก ๆ ไม่ชอบวิธีการบังคับ
๑๐. การจัดการในชั้นเรียนที่ดี ครูควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติข้อใดมากที่สุด
- ก. รักษาสภาพที่ดีให้คงอยู่
 - ข. ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
 - ค. แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่เหมาะสม
 - ง. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น

๑๐๑

๒.๕

๓.๘

๔.๑

๕.๔

๒.๕

๓.๕

๓.๗

๔.๓

๕.๗

๑๐๒

ตอนที่ ๑ ทำไมต้องมีการจัดการในชั้นเรียน

แนวคิด

๑. การเข้าเรียนของเด็กก่อนวัย เป็นประสบการณ์ใหม่ของเด็ก การดูแลเด็ก จะช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี
๒. บทบาทของครูในชั้นเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ ๒ กลุ่ม คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดการในชั้นเรียน
๓. การจัดการในชั้นเรียน เป็นวิธีการหลาย ๆ วิธี ที่ครูใช้เพื่อให้เด็กเกิดความร่วมมือในการเรียนรู้
๔. การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จด้วย
๕. การจัดการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการ ที่มีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนรวม ๔ ขั้นตอน จึงจะบรรลุผลตามเป้าหมาย

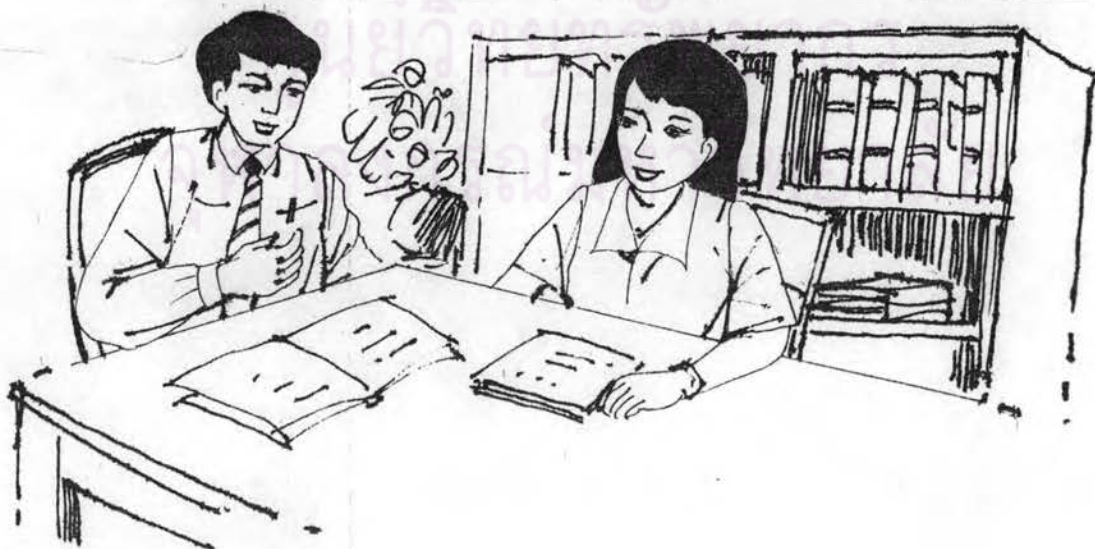
วัตถุประสงค์

๑. ระบุกิจกรรมที่สำคัญในชั้นเรียนของครูได้
๒. บอกความหมายและความสำคัญของการจัดการในชั้นเรียนได้
๓. บอกกระบวนการจัดการในชั้นเรียนได้

ครูมาลี ได้รับมอบหมายจากครูใหญ่ให้สอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ โดยครูใหญ่ให้เหตุผลว่า ครูมาลีเป็นผู้หญิงมีความละเอียดอ่อนและอายุยังน้อย มีความคล่องตัวพอที่จะคอยดูแลเอาใจใส่เด็กได้ตลอดเวลา ถึงแม้ว่าครูมาลีจะยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับนี้ก็ตาม แต่ก็ต้องขอมงานต่อเหตุผลของครูใหญ่และเพื่อนครูในโรงเรียน ดังนั้น ครูมาลีจึงเตรียมตัวเตรียมใจเพื่อรอรับภาระหน้าที่เมื่อเปิดภาคเรียน

จริง ๆ นะครับ เพื่อนครูเราเห็นพ้องต้องกันว่า
คุณครูมีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะสอนชั้นอนุบาลหนึ่ง
ยิ่งกว่าใครทั้งหมด

ถ้าเป็นเช่นนั้น ดิฉันคงไม่กล้าปฏิเสธเพราะว่า
ดิฉันมีความรักเด็กเล็ก ๆ อยู่แล้ว เพิ่งแต่ดิฉันยังขาด
ความมั่นใจในตนเอง และขาดประสบการณ์การสอนใน
ระดับนี้

วันนี้ เป็นวันเปิดภาคเรียนวันแรก ชั้นเรียนของครูมาลีมีความวุ่นวายกว่าชั้น
อื่นๆทั้งหมด ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งเด็กจนถึงมือครู แล้วยังไม่ยอมกลับนั่งเฝ้าอยู่นอกห้องด้วย
ความ เป็นห่วง เด็กบางคนวิ่งออกนอกห้องร้องตามผู้ปกครอง บางคนพอใจที่จะเล่นของเล่นที่
แปลกใหม่กว่าที่เคยเล่นที่บ้าน โดยไม่ยอมแบ่งปันให้ใคร บ้างก็วิ่งไปวิ่งมาไม่รู้จะอยู่ที่ไหน
กับใคร เด็ก ๆ เหล่านี้มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมที่แสดงออกมาแตกต่าง
กัน แต่สิ่งที่ทุกคนมีเหมือนกันคือ ความรู้สึกที่ไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมใหม่ที่แตกต่างไปจาก
บ้าน เพราะ การเข้าโรงเรียนของเด็กอนุบาลส่วนใหญ่เป็นการเข้าบ้านครั้งแรก สู้สังคมใหม่ที่
แวดล้อมด้วย บุคคลแปลกหน้า มีทั้งผู้ใหญ่ ทั้งเด็กในวัยเดียวกัน ครูมาลิจึงคิดว่ามีความจำเป็นที่จะ
ต้องช่วยให้เด็ก เรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมให้ได้ เด็กจึงจะมีชีวิตอยู่ใน
โรงเรียนอย่างมีความสุข พ่อแม่ ผู้ปกครองก็สบายใจคลายความห่วงใยลูกอีกด้วย

แม้จะอ่อนเพลียมากกับการรับเด็กและต้อนรับผู้ปกครองในวันเปิดภาคเรียน แต่ครูมาลีก็นอนไม่หลับเมื่อนึกย้อนไปถึงสภาพชั้นเรียนในตอนกลางวัน ที่มีแต่ความวุ่นวายยุ่งเหยิง ทำให้ครูมาลีต้องคิดต่อไปอีกว่า วันรุ่งขึ้นจะหาวิธีการอย่างไร จึงจะทำให้เด็ก ๆ รู้จักกัน เล่นด้วยกันได้ อยู่ร่วมกันได้โดยไม่มีปัญหา และครูจะได้เริ่มบทเรียนเสียที แต่เมื่อถึงเวลาที่ต้องทำการสอน ครูมาลีก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการสอนได้ เด็ก ๆ ยังคงร้องไห้บ้าง แย่งของเล่นกันบ้าง วิ่งเล่นซุกซนกันบ้าง จนรู้สึกท้อถอยที่จะสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ต่อไป

ครูใหญ่: ดิฉันออกจากกลับไปสอนชั้นเดิมแล้วละค่ะ ดิฉันไปพบกับเด็กอนุบาลหนึ่งเต็มทนแล้ว

ทำใจให้สบาย ๆ นะเป็นธรรมชาติของเด็กมักมีปัญหากับการเข้าโรงเรียนครั้งแรกแต่คุณไม่ต้องกังวล ผมจะเข้าไปหาอบรมที่จังหวัดเร็ว ๆ นี้ คุณจะรู้เทคนิควิธีการเพิ่มขึ้นและมีความมั่นใจมากขึ้นด้วย

จริง ๆ หรือคะ ดิฉันขอสมัครไปหารับการอบรมเป็นคนแรกเลยละค่ะ

ดีครับ ผมดีใจที่เลือกครูอนุบาลหนึ่งได้ไม่ผิด คุณเตรียมตัวไว้ให้พร้อมก็แล้วกันนะ ในช่วงปลายเดือนนี้

คุณครูคะ ดิฉันคิดว่าครูอนุบาลมีความกังวลเหมือน ๆ กันกับความวุ่นวายของ
ชั้นเรียนในระยะแรก ที่จริงแล้ว ช่วงแรกของการเปิดภาคเรียนนั้น เราไม่คาดหวังให้ครูสอน
เนื้อหา สาระ แต่ต้องการเตรียมตัวให้เด็กก่อน โดยแผนการจัดประสบการณ์จะกำหนดให้
ปฐมนิเทศ เพื่อให้เด็กรู้จักกันและเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวระยะหนึ่ง จึงจะเริ่มบทเรียน ครู
แต่ละคนจึงหาวิธีการเพื่อให้เด็กเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ และสามารถปรับตัวได้ ซึ่งเรียกว่าการจัดการใน
ชั้นเรียน

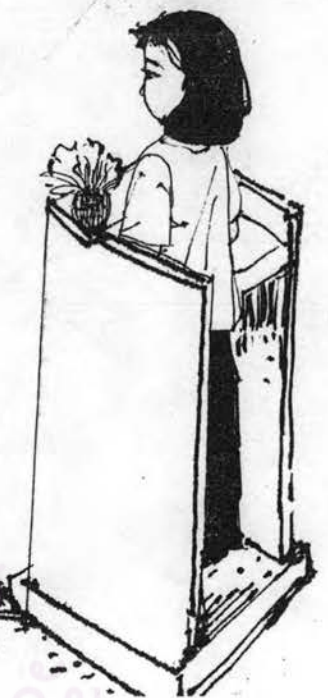
ดังนั้น บทบาทของครูในชั้นเรียนจึงประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ ๒ กลุ่ม คือ
การจัดการเรียนการสอนและการจัดการในชั้นเรียน

การจัดการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์
ประสงค์ ในการดำเนินการสอน ครูจะต้องมีการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของผู้เรียน มีการ
เตรียมการสอน ดำเนินการสอน การใช้คำถามและการประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน

การจัดการในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างบรรยากาศในการเรียน ช่วยให้
การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพสูง มีหลายวิธีการ เช่น การให้รางวัลด้วยการ
ยกย่อง, ชมเชย ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน เป็นต้น

อาจารย์ด: ถ้าเช่นนั้นการจัดการในชั้นเรียน
ก็จำเป็นมากสำหรับครูจัด:

ดุกแล้วด: ครูที่สามารถจัดการในชั้นเรียนได้ดี
ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้ว้งดี

จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ส่วนการจัดการในชั้นเรียนนั้น จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรม การเรียนการสอน ถ้าหากครูเลือกใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผล ให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

การจัดการในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาเด็กในด้านการจัดเตรียมสภาพห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรม รวมทั้งวิธีการในการจัดการพฤติกรรมของเด็ก เพื่อรักษาสภาพบรรยากาศในชั้นเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น : เด็กเกิดความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการในชั้นเรียน เป็นภาระหน้าที่ ที่ครูต้องกระทำ เช่น การวางแผนการใช้ เวลา หรือการจัดตารางเวลาอย่างเหมาะสม การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ และยังมีความหมายถึงวิธีการ ในการจัดการพฤติกรรมรวม ๆ ของเด็ก เพื่อเด็กจะได้สนใจในการเรียนรู้มากกว่าการกระทำที่ไม่ เกิดประโยชน์ ดังนั้น การจัดการในชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้างขวางและจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการหลายวิธีเพื่อดูแลเด็ก การจัดการในชั้นเรียนจะช่วยรักษาสภาพบรรยากาศในชั้นเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้โดยสะดวก บังเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ผลของการจัดการ ในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญที่จะนำไปสู่ผลของการเรียนการสอน

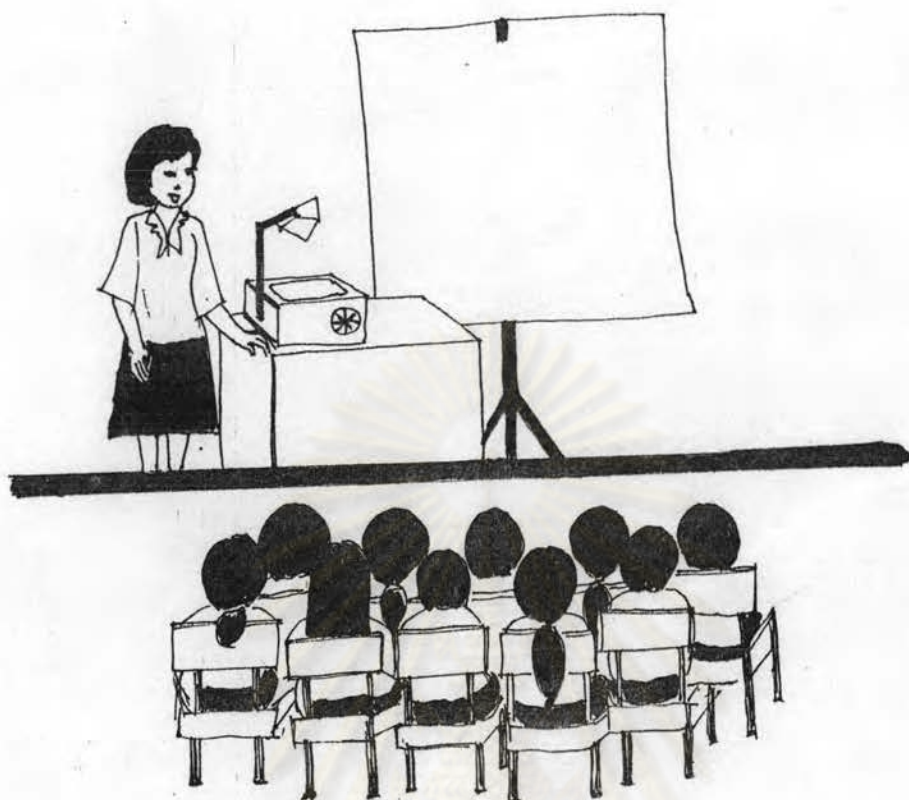
การเรียนการสอนเด็กอนุบาล แม้จะไม่เป็นแบบแผนเช่นเดียวกับระดับอื่น แต่ก็
ไม่มีการเรียนระดับใดที่ใช้วัสดุอุปกรณ์และการเข้ากลุ่มมากกว่าวัยอนุบาลนี้ ถ้าหากครูไม่มีวิธี
การจัดการในชั้นเรียนที่ดี ก็จะไม่บรรลุผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนได้

นอกจากนั้นในชั้นเรียนอนุบาล มักเกิดปัญหาขึ้นได้เสมอ ปัญหาจะแตกต่างกัน
ไปตามวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ยิ่งวิธีสอนยุ่งยากมากเพียงใด วิธีการจัดการก็
ยิ่งซับซ้อนมากขึ้นเท่านั้น วิธีการสอนโดยไม่มีชีวิตหยุ่น เป็นการสอนที่ตึงเกินไป การสอนที่
ยอมตามเด็กไปหมดทุกอย่างก็ทำให้ชั้นเรียนวุ่นวาย ไม่เกิดผลงานเป็นชิ้นเป็นอัน

จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็น
อย่างยิ่งต่อการสอนของครู และการเรียนรู้ของเด็ก มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยกล่าวว่า ครูที่
สามารถจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะประสบความสำเร็จ ในการช่วยให้เด็กเกิดการ
เรียนรู้ได้มากขึ้น

การจัดการในชั้นเรียนจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด และยากที่สุด ซึ่งเป็นงานที่
ครูต้องกระทำ

วิธีการจัดการในชั้นเรียนนั้น มีผู้รวบรวมไว้หลากหลายวิธี แต่ในครั้งนี้ขอนำเสนอเพียง ๔ วิธี ที่เชื่อว่าบรรลุผลตามเป้าหมายทุกประการ เหมาะสมกับเด็กในวัยอนุบาล และ ไม่ยากเกินไปสำหรับครู ดังต่อไปนี้

วิธีที่ ๑ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม หมายถึง วิธีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างครูกับเด็ก และระหว่างเด็กกับเด็ก ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

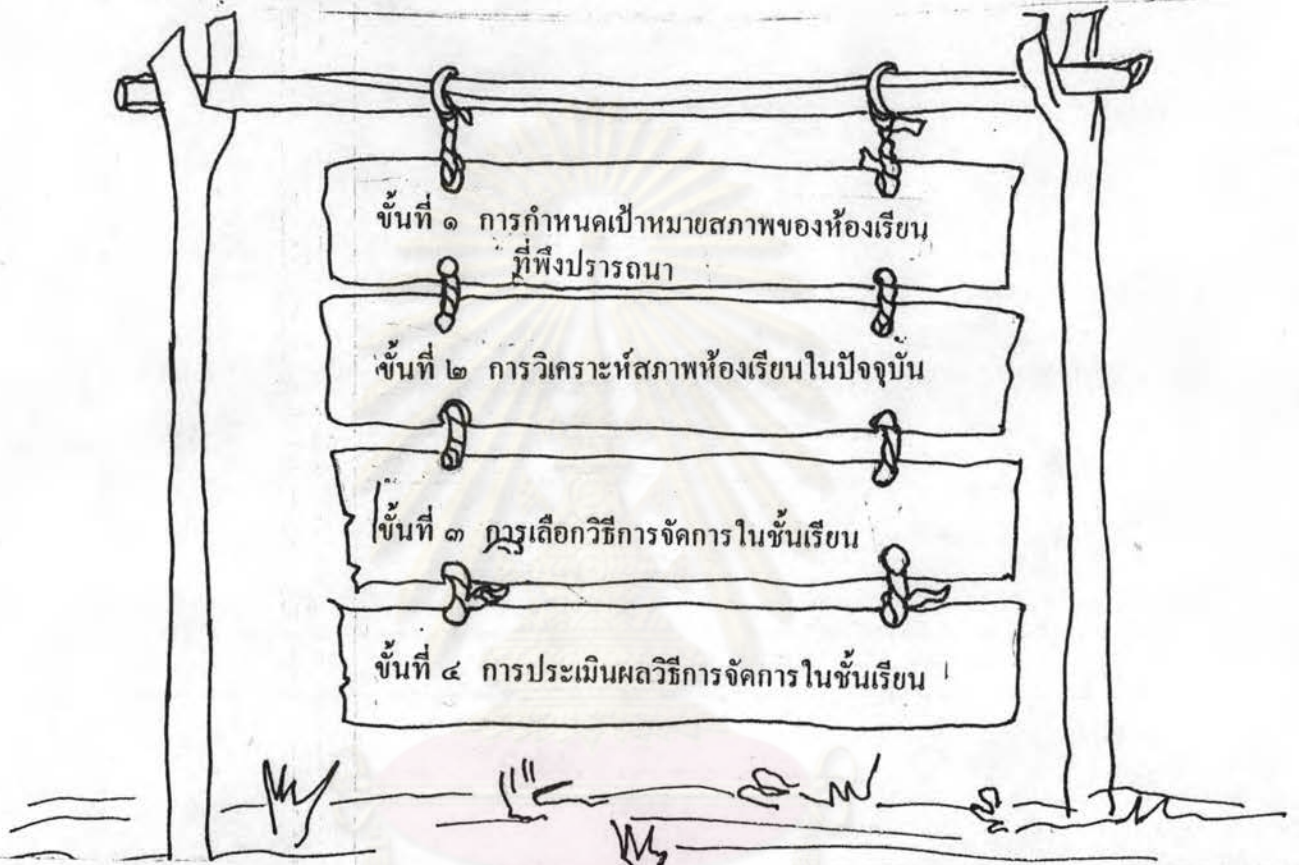
วิธีที่ ๒ การสร้างวินัยในชั้นเรียน หมายถึง การสร้างกฎระเบียบ หรือการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน เพื่อใช้ดูแลพฤติกรรมเด็ก และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

วิธีที่ ๓ การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่มีการวางแผนไว้อย่างรอบคอบเป็นขั้นตอน มีบทเรียนที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีสื่อการสอน ประกอบบทเรียนช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น และปฏิบัติการสอนตามแผนได้อย่างราบรื่นจะช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็กได้

วิธีที่ ๔ การปรับพฤติกรรม หมายถึง วิธีการควบคุมพฤติกรรมของเด็ก โดยสนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยการ เสริมแรงทางบวก ได้แก่ การให้รางวัล ให้คำชมเชย เป็นต้น

กระบวนการจัดการในชั้นเรียน

กระบวนการจัดการในชั้นเรียน มี ๔ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

หากการดำเนินงานทั้ง ๔ ขั้นตอน บรรลุผลตามเป้าหมาย เป็นที่พอใจของครู แสดงว่า คุณครูเป็นผู้ประสบความสำเร็จ ด้านการจัดการในชั้นเรียนระดับอนุบาลแล้วค่ะ ขอให้ทุกท่านโชคดี.....สวัสดิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปบทเรียน

เด็กอนุบาลส่วนมากมีปัญหาเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ในระยะเริ่มแรก จึงเป็นภาระหน้าที่ ที่สำคัญของครูอนุบาล ที่จะต้องให้การดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด เพื่อให้เด็กอยู่ในชั้นเรียนได้อย่างมีความสุข และพร้อมที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเรียกว่า การจัดการในชั้นเรียน ดังนั้น บทบาทของครูจึงประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ๒ กลุ่ม คือ การจัดการเรียนการสอน และการจัดการในชั้นเรียน

การจัดการในชั้นเรียน มีหลายวิธี เอกสารชุดนี้จะได้นำเสนอ ๔ วิธี ได้แก่ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม การสร้างวินัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน และการปรับพฤติกรรม

ในการดำเนินการนั้น มีลักษณะเป็นกระบวนการ ๔ ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นที่ ๑ การกำหนดเป้าหมายสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา
- ขั้นที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพห้องเรียนในปัจจุบัน
- ขั้นที่ ๓ การเลือกวิธีการจัดการในชั้นเรียน
- ขั้นที่ ๔ การประเมินผลวิธีการจัดการในชั้นเรียน

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑

คำชี้แจงโปรดเขียน ✓ หน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องและเขียน x หน้าข้อความที่เห็นว่าไม่ถูกต้อง

-๑. ปัญหาของเด็กอนุบาลส่วนมาก เกิดจากการปรับตัวของเด็กให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
-๒. การสอนเด็กอนุบาล ครูต้องมุ่งให้เด็กเกิดการเรียนรู้ให้ได้แม้เด็กจะมีปัญหาอยู่
-๓. วิธีการจัดการในชั้นเรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ครูดำเนินการสอนได้โดยสะดวก
-๔. หากไม่เกิดปัญหาในขณะที่ดำเนินการสอน ครูก็ไม่จำเป็นต้องใช้การจัดการ
-๕. การเรียนการสอนเป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้ของเด็ก แต่การจัดการในชั้นเรียนจะช่วยขยายการเรียนรู้ของเด็ก
-๖. ครูธิดาเป็นครูดีเด่น สามารถเป็นตัวอย่างแก่ครูอื่น ๆ ได้ดี ดังนั้นครูธิดาไม่จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการจัดการในชั้นเรียน
-๗. ทุกชั้นเรียนควรมีระบบการจัดการ เช่น การมีข้อตกลงของห้องเพื่อให้เด็กปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขต
-๘. การจัดการในชั้นเรียน อำนวยความสะดวกแก่ครูได้มาก แต่เด็กได้รับประโยชน์น้อย
-๙. การจัดการในชั้นเรียน เหมือนกับการดำเนินงานอื่น ๆ ก็คือต้องกำหนดวัตถุประสงค์ ที่ชัดเจนก่อนเริ่มงาน
-๑๐. การจัดการในชั้นเรียน เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเด็กมากที่สุด

๐๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๒๓

แนวคิด

๑. การจัดการในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นที่การกำหนดเป้าหมายในการจัดอย่างชัดเจน
๒. การกำหนดเป้าหมายสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา ทำให้ครุมีทิศทางการจัดห้องเรียนและกิจกรรม
๓. สภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา เป็นสภาพชั้นเรียนแบบที่ครูต้องการ หรือ “ห้องเรียนในฝัน” ซึ่งเป็นสภาพที่เด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุด ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์

๑. อธิบายความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายได้
๒. กำหนดเป้าหมายสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนาได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูใหญ่ : เป็นยังไงบ้าง คุณเม้าส์
กลับจากอบรมแล้ว สบายใจขึ้น
หรือยัง

ครูใหญ่ : ดีแล้ว ผมก็หาช่วงแล้ว การที่
ครูอนุบาลมีความรู้ความเข้าใจ
ในการจัดการศึกษา:ระดับนี้ก็จะ
ช่วงพัฒนาเด็กได้ถูก ทิศทาง

ครูใหญ่ : ถ้าหากมีอะไรหนักใจ ต้องการ
ความช่วยเหลือ ก็บอกผมได้
ไม่ต้องเกรงใจนะ แล้วผมจะ
ตามไปเยี่ยมชั้นเรียนของคุณ

ครูเม้าส์ : ค่ะ เข้าอบรมคราวนี้ดิฉันได้เรียนรู้
เทคนิควิธีที่ช่วงให้เด็กเรียนรู้ได้ดี
อีกด้วย เร็วกว่า การจัดการในชั้นเรียน

ครูเม้าส์ : ดิฉันคิดว่า การได้ฟังวิทยากร ได้อ่าน
เอกสาร ทำให้ดิฉันได้รับความรู้
ความเข้าใจเพียงพอที่จะเริ่มต้นใหม่
อย่างมั่นใจขึ้นแล้วค่ะ:

ครูเม้าส์ : ขอพระคุณค่ะ: ดิฉันก็คงได้เริ่มต้นใช้
วิชาที่ได้รับการอบรมมาแล้วค่ะ:
ดิฉันเป็นห่วงเด็กๆ ด้วย ทั้งแก่ไป
เข้าอบรมเสร็จกลางวันเลย

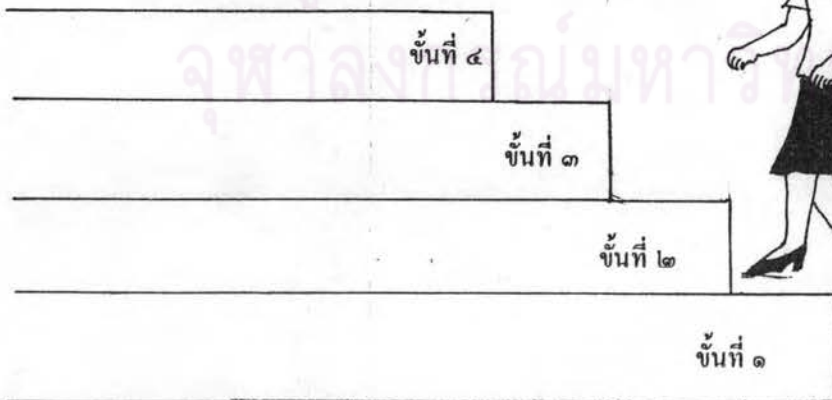

ขออ่านเอกสารทบทวนอีกสักนิดเดะนะ.....

การจัดการในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ชั้นเรียนมีสภาพที่พึงปรารถนา เป็นที่น่าพอใจของครู การกำหนดเป้าหมาย จะช่วยให้ครูมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน และพยายามหาวิธีการหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ การทำให้ชั้นเรียนอยู่ในสภาพที่มีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น ก้าวแรกของกระบวนการจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ก็คือ การกำหนดสภาพของห้องเรียนในอุดมคติ หรือ "ห้องเรียนในฝัน" ซึ่งครูมีความเชื่อว่าเป็นสภาพที่ทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี

เป้าหมายของการจัดการในชั้นเรียน ควรเป็นแบบที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานของเด็ก ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น ขยัน ช่วยให้ครูดำเนินการสอนได้โดยสะดวก และผลการสอนมีประสิทธิภาพ

กระบวนการ ๔ ขั้นตอน

เรากำลังอยู่ตรงไหน

หลังจากรับการอบรมแล้ว ครูมาลีพยายามนำความรู้ความเข้าใจ มาใช้ในชั้นเรียนอย่างเต็มความสามารถ จนกระทั่งวันหนึ่ง คณะศึกษานิเทศก์ได้มาเยี่ยมชมชั้นอนุบาลของโรงเรียน

ครูมาลี : สวัสดีค่ะ:อาจารย์ ดิฉันดีใจจริง ๆ ที่อาจารย์มาเยี่ยมโรงเรียนของเราในวันนี้

ศึกษานิเทศก์ : สวัสดีค่ะ เป็นยังไงบ้างคะ: หากวิพากษ์วิจารณ์เรื่อง

ครูมาลี : ดิฉันแล้วค่ะ: ดิฉันกำลังเริ่มต้นขั้นตอนแรกของการจัดการในชั้นเรียนพอดีเอง

ศึกษานิเทศก์ : อ้อ.....เริ่มตั้งเป้าหมาย หรือกำหนดสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนาใช้ไหม

ครูมาลี : ใช่แล้วค่ะ: ดิฉันกำลังเรียงเรียงความคิดอยู่

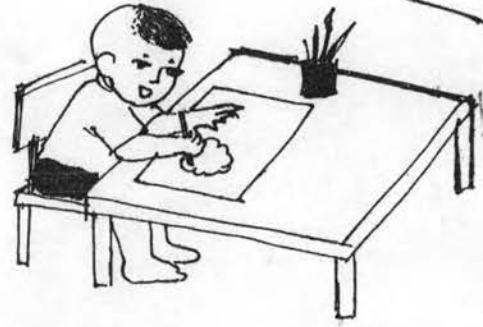
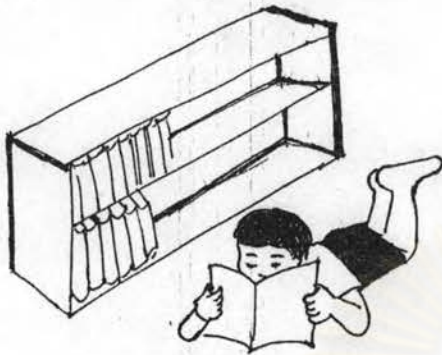
ศึกษานิเทศก์ : ชั้นเรามาช่วยกันคิดดีไหม ดิฉันจะลองหาตัวอย่างให้ก่อน แล้วคุณครูลองเลือกเป้าหมายที่ต้องการจริง ๆ ล่ะ สามประการนะ: จะได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง

ตัวอย่าง

สภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา

- เด็กมีความรู้สึกสุขสบายและปลอดภัย
- เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน
- เด็กเห็นคุณค่าของตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง
- เด็กมีความพึงพอใจกระบวนการจัดการในชั้นเรียน
- เด็กมีวินัยในตนเอง และมีการควบคุมตนเอง
- เด็กรู้สึกอิสระในการแสดงออกต่อครูและผู้อื่น
- เด็กมีผลงานและมีพฤติกรรมทางการเรียน

เด็กมีความรู้สึกสุขสบายและปลอดภัย

ปัจจัยที่ช่วยให้เด็กรู้สึกสุขสบายและปลอดภัย

- บรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง
- มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างครูกับเด็ก และระหว่างเด็กกับเด็ก
- มีของเล่นและกิจกรรมที่หลากหลาย
- ให้อิสระในการเล่นและทำกิจกรรม
- ไม่คว่ำหรือลงโทษ

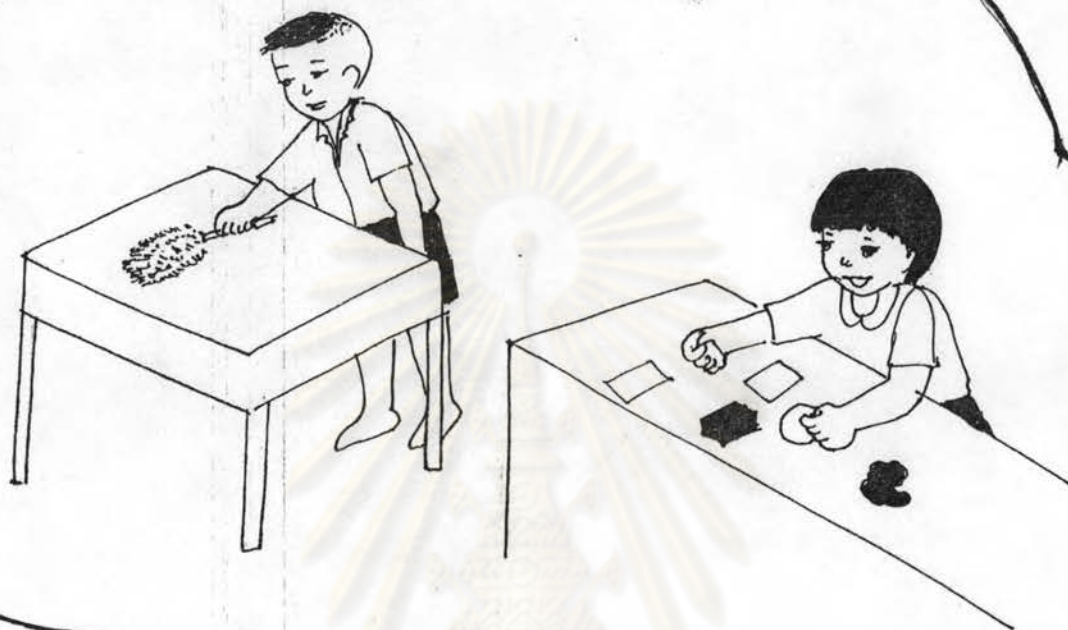
เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

ปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

- ได้รับการเสริมแรงจากครูและเพื่อน
- ได้รับการกระตุ้นให้ทำงานได้ประสบความสำเร็จ
- เป็นที่ยอมรับของครูและเพื่อน
- ได้รับอิสระในการเล่นและทำกิจกรรม
- ให้โอกาสเด็กในการแสดงออก

เด็กมีวินัยในตนเองและรู้จักควบคุมตนเอง

ปัจจัยที่ช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเองและรู้จักควบคุมตนเอง

- มีข้อตกลงที่ชัดเจนมีเหตุผล
- ข้อตกลงเหมาะสมกับวัยของเด็ก
- มีข้อตกลงไม่มากข้อและเด็กเข้าใจง่าย
- ให้ปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างสม่ำเสมอ
- ครูใช้คำพูดและกิริยาท่าทางที่นุ่มนวลในการเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก

อาจารย์คะ ดิฉันจะพยายามทำให้ชั้นเรียน
บรรลุเป้าหมาย ตามประการ ที่กำหนดไว้ให้ได้
ตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในชั้นเรียนทุกวัน ตั้งแต่เด็ก
คนแรกก้าวเข้าสู่ประตูของเรียน จนกระทั่งคนสุดท้าย
กลับออกไป ตามที่ได้รับทราบอบรมมาและตามที่
อาจารย์แนะนำ:

ขอแสดงความยินดี ดิฉันขอฝาก
ไว้ด้วยคะ: ไม่ว่าจะใช้วิธีใดก็ตาม ขอให้
คิดถึงถึงตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญ แม้เขาจะเป็น
เพียงคนตัวเล็ก ๆ แต่เขาก็มีหัวใจ

เด็กก็มีหัวใจ

ถูกแฉะ.....เด็กก็มีหัวใจ
หัวใจที่เปราะบาง เหวี่ยง และอ่อนโยน
หัวใจที่ยังสดชื่น ไร้เดียงสา
เหมือนใบแก้ว บ่อสวน แฉะฉาดด้วยความหวัง
หัวใจที่ยังไม่โหดเหี้ยม
ไม่ทรนทราน
ไม่ด้านชา

.....ศุมน อมรวิวัฒน์.....

สรุปบทเรียน

การกำหนดเป้าหมายสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการจัดการในชั้นเรียน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายสภาพของชั้นเรียน ที่ครุมีความพึงพอใจ และเชื่อว่าเป็นสภาพที่ทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี การที่ครูอนุบาลกำหนดสภาพชั้นเรียนที่พึงปรารถนา จะช่วยให้ครุมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนขึ้น

ไม้่อหนดได้ง่าย ไม้่เร่งดัด

โบราณว่า	ไม้่อหนดจริง	ยังดัดง่าย
ย่อมคินคลาย	ดั่งลุต	คิดประสัจค์
ค้อยค้อยดัด	ดูล่วงบั้น	อย่างบรรจง
ได้รูปทรง	งามตา	น่าภูมิใจ
เล็มือเด็ก	น้อยน้อย	ค้อยเรียนรู้
พ่อแม่ครู	ค้อยฝึกหัด	ดัดนิสัย
รับผิดชอบ	ต่อหน้าที่	มีวินัย
อย่าเคร่งครัด	เกินไป	ไม่ควรรการ
ทั้งสั่งเสริม	ให้แสดง	ความสามารถ
กิริยามารยาท	นั้น	อ่อนหวาน
แม้ไม้ดัด	ดูตาย	ไปตามกา
เด็กดื้อด้น	ดัดไม้ได้	สายแล้วเอะ

ธมาลี กระจ่างพันธุ์

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒

คำชี้แจง

โปรดเขียนสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา หรือ "ห้องเรียนในฝัน" ของคุณครู
๓ ข้อ นะคะ เพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายของคุณครูเอง ตามขั้นตอนที่ ๑

๑.....

.....

๒.....

.....

๓.....

.....

(เฉลยหน้า ๓๕)

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์สภาพห้องเรียนในปัจจุบัน

แนวคิด

๑. การวิเคราะห์สภาพห้องเรียนปัจจุบัน เป็นการสำรวจสภาพห้องเรียนที่เป็นอยู่ทั้งสภาพที่ดี สภาพที่เป็นปัญหา และสภาพที่อาจเกิดปัญหา
๒. ปัญหาในชั้นเรียน มี ๒ ชนิด ได้แก่ ปัญหาการเรียนการสอน และปัญหาการจัดการในชั้นเรียน
๓. การจำแนกสภาพของห้องเรียนได้ ช่วยให้ครูสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. วิเคราะห์สภาพของห้องเรียนในปัจจุบันได้
๒. ระบุชนิดของปัญหาในชั้นเรียนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การที่จะบอกได้ว่า สภาพชั้นเรียนของเราเป็นที่พึงปรารถนาหรือไม่ ครูต้องพยายามที่จะวัดสภาพที่เป็นอยู่ขณะนี้ว่า เป็นอย่างไร มีส่วนใดบ้างที่สมควรรักษาไว้ ส่วนใดที่อาจเกิดปัญหาควรรหาทางป้องกัน และส่วนใดที่เป็นปัญหาต้องหาทางแก้ไข

การวิเคราะห์สภาพชั้นเรียน คือ การแยกแยะ จำแนก สภาพะของห้องเรียนที่เป็นอยู่ แล้วเปรียบเทียบกับ "ห้องเรียนในฝัน" ว่ามีสภาพที่แตกต่างกัน หรือใกล้เคียงกัน

แนวการวิเคราะห์สภาพห้องเรียนที่เป็นอยู่

สภาพที่ดี (ต้องรักษาไว้)	สภาพที่อาจเกิดปัญหา (ต้องป้องกัน)	สภาพที่เป็นปัญหา (ต้องแก้ไข)
ตัวอย่าง เด็กช่วยกันเก็บของเล่นเข้าที่	มุมบล็อกลูกอยู่ใกล้ประตูมากไป เด็กอาจเหยียบพลัดล้มล้มลง ไป	- เด็กไม่สนใจ ไม่เข้าร่วม กิจกรรม - ต่ำไม่มาโรงเรียนสองวัน แล้วเพราะเพื่อนชอบแกล้ง และไม่เล่นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาพที่ดี เป็นสภาพที่ครูมีความพึงพอใจ หรือตรงตามเป้าหมายที่ครูกำหนดไว้ ครูควรปรับใช้วิธีการ เพื่อสนับสนุนพฤติกรรมที่ดีเหล่านี้ให้คงอยู่ อย่างองข้าม หรือละเอียด

จากตัวอย่าง

- พฤติกรรมเด็ก : เด็กช่วยกันเก็บของเล่นเข้าที่
 พฤติกรรมครู : ควรชื่นชมเด็ก ทั้งสีหน้า ท่าทาง หรือคำพูด เช่น ยิ้ม พยักหน้าหรือทว่า เก่งมาก ดีมาก น่ารักมาก ที่หนู หนูช่วยกันเก็บของเล่นเข้าที่

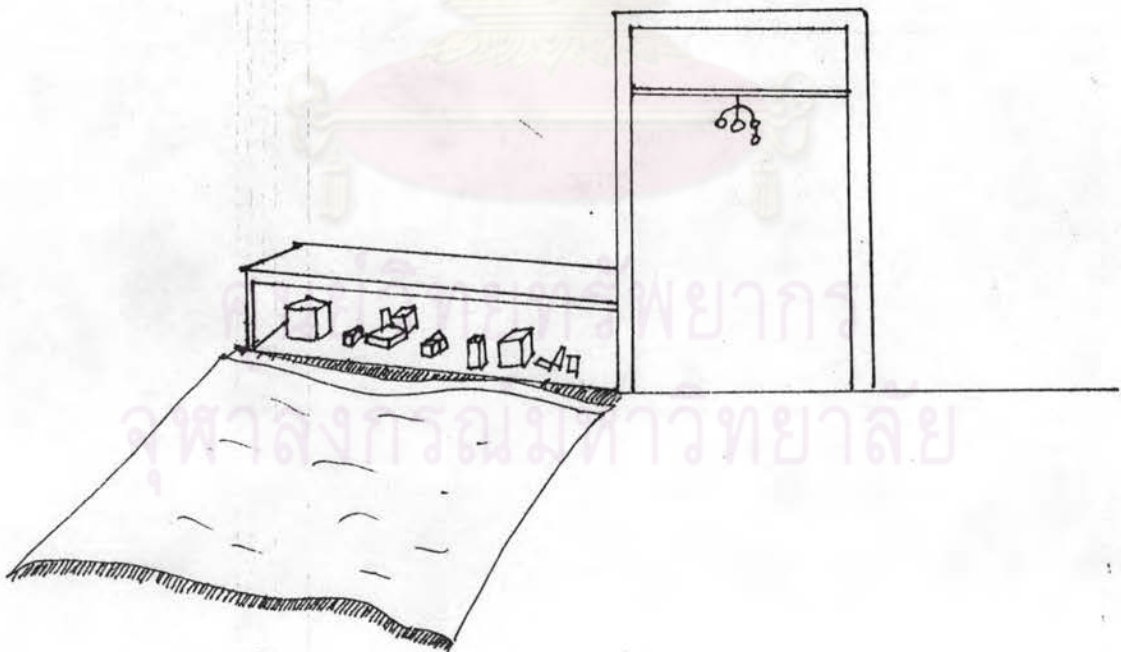

สภาพที่อาจเกิดปัญหา เป็นสภาพที่ครูคาดการณ์ล่วงหน้าว่าอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ซึ่งเกิดเป็นปัญหาขึ้นได้ ครูไม่ควรให้ความสนใจเฉพาะจุดที่พึงพอใจ และจุดที่เป็นปัญหาเท่านั้น แต่ควรมีความรู้สึกไว้ว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นต่อไป และต้องเข้าใจด้วยว่าเด็กจะทำอะไร ไม่ทำอะไร และกำลังจะทำอะไร และต้องระมัดระวังด้วยว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น

จากตัวอย่าง

สภาพชั้นเรียน : มุมบล็อกลูกอยู่ใกล้ประตูมากไป เด็กอาจเหยียบพลาด
ถื่นล้มลงไป

พฤติกรรมครู : จัดพื้นที่สำหรับมุมบล็อกใหม่ในที่ที่เหมาะสม คืออยู่
ห่างประตู เพราะเด็กเล็ก ๆ ชอบวิ่ง และควรอยู่ห่าง
มุมหนังสือซึ่งต้องการความสงบ ควรจัดหาเสื่อหรือ
พรมรอง เพื่อลดความดังของเสียงแห่งไม้กระทบพื้น
ด้วย

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาเกิดขึ้นได้เสมอแม้จะมีการเตรียมการเพื่อป้องกันแล้วก็ตาม ครูจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าไว้เสมอโดยจับพลันทันที ด้วยเหตุที่ภาระหน้าที่ของครูในชั้นเรียน ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการจัดการในชั้นเรียน ซึ่งครูต้องประสบปัญหาทั้ง ๒ ชนิด ในบางครั้งยากต่อการแบ่งแยกได้โดยเด็ดขาด เพราะการจัดการเรียนการสอนและการจัดการในชั้นเรียนมีความเกี่ยวพันกัน ครูจำเป็นต้องรอบรู้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาทั้ง ๒ ชนิด ดังตัวอย่าง

ปัญหาของการจัดการเรียนการสอน

- ปัญหา : เด็กไม่สนใจ ไม่เข้าร่วมกิจกรรม
 วิธีแก้ไข : ทำให้บทเรียนน่าสนใจขึ้น เช่น มีสื่อและกิจกรรมที่เร้าความสนใจให้เด็กมีส่วนร่วม

ปัญหาของการจัดการในชั้นเรียน

- ปัญหา : เด็กไม่มาโรงเรียนเพราะเพื่อนชอบแกล้งและไม่เล่นด้วย
 วิธีแก้ไข : ครูต้องสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และระหว่างเด็กกับเด็ก

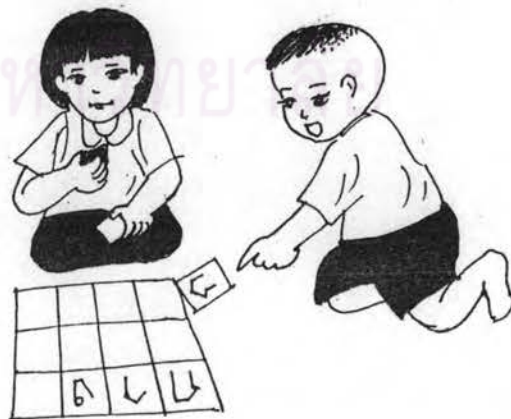
ลองติดตามดูปัญหาในชั้นเรียนต่อไปสิคะ

กรณีตัวอย่างที่ ๑

จุ่มจิ้ม เข้าตามผู้ปกครองมาอยู่ที่โรงเรียนแห่งใหม่ ในระยะกลางปี จนย่างเข้า สัปดาห์ที่ ๘ เธอก็ยังคงเป็นเด็กใหม่ของชั้น ยังไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนในชั้นเดียวกัน เธอไม่กล้าที่จะแสดงออก จึงแยกตัวออกไปจากคนอื่น ๆ ครูสุนทรพยายามหาทางช่วยเหลือ โดยจัดให้ เด็ก ๆ แบ่งกลุ่มทำงาน และจัดให้ จุ่มจิ้ม อยู่รวมกลุ่มกับเด็กหญิงอีก ๒ คน ที่เป็นผู้มีน้ำใจต่อผู้อื่น

อภิปราย

เป็นปัญหาของการจัดการในชั้นเรียน วิธีการแก้ปัญหาของครูสุนทร ช่วยให้ จุ่มจิ้มได้รับความเอาใจใส่และยอมรับจากเพื่อน เธอจึงไม่เสียบเหงา ว้าเหว่ อีกต่อไป จะเห็นว่า ครูใช้วิธีการจัดให้ทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน แก้ปัญหาการจัดการในชั้นเรียน

กรณีตัวอย่างที่ ๒

อู๋ เข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ตั้งแต่เปิดภาคเรียนเป็นต้นมา จนถึงขณะนี้ใกล้จะสิ้นปีแล้ว อู๋ ยังไม่เคยมีผลงานเป็นชิ้นเป็นอันเหมือนผู้อื่น ทำให้ครูสมหญิง ลงความเห็นว่าเขาเป็นเด็กที่ค่อนข้างโง่ มีความสามารถต่ำ แม้ครูสมหญิงจะคว้าอยู่เสมอ เขาก็ยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อไปอีกโดยไม่ยอมทำงานหรือร่วมกิจกรรมกับเพื่อน แต่กลับก่อความเพื่อนในชั้นเรียนบ่อย ๆ ขณะที่กำลังทำงานกันอยู่ ครูสมหญิงมีความรู้สึกที่ อู๋ สามารถที่จะทำงานเหมือนกับที่ผู้อื่นทำได้ ถ้าเขาจะรู้จักปรับปรุงตัวของเขาเองบ้าง

อภิปราย

แม้ว่าปัญหาที่ปรากฏชัดเจน คือ ปัญหาของการจัดการในชั้นเรียน เพราะ อู๋ เกะกะระรานผู้อื่น แต่จุดเน้นของปัญหา คือ การจัดการเรียนการสอน เพราะ อู๋ ไม่สามารถทำงานได้ประสบความสำเร็จ และเขามีพฤติกรรมทำลายอย่างชัดเจน ครูสมหญิงคาดว่า อู๋ สามารถที่จะทำงานได้เหมือนคนอื่น ๆ จึงสนับสนุนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถและช่วยให้เขาประสบความสำเร็จ น่าจะเป็นวิธีการช่วยให้เขาหยุดการกระทำที่ผิด ๆ ต่อไปอีก

กรณีตัวอย่างที่ ๓

เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ในชั้นอนุบาล ลูกแก้วเรียนรู้ช้ากว่าเด็กคนอื่น ทั้ง ๆ ที่ลูกแก้วมีความตั้งใจมาก แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จบ่อย ๆ การเรียนรู้พื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ เป็นเรื่องที่ยากมากสำหรับเธอ วันหนึ่ง ครูจรรยาให้เด็ก ๆ ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ สิ่งของแยกตามขนาดเล็ก-ใหญ่ เด็กคนอื่นทำได้ จึงเรียกลูกแก้วออกไปทำกิจกรรมนี้บ้าง เพราะ คิดว่าจะช่วยให้เธอประสบความสำเร็จซึ่งเป็นผลดีต่อตัวเธอเอง แต่ปรากฏว่า ลูกแก้วทำผิดในขณะที่เพื่อน ๆ ทำได้ และหัวเราะขบขันเธอ ทำให้ลูกแก้วรู้สึกเกรงกลัวและอับอาย

อภิปราย

ระยะแรกเป็น ปัญหาของการเรียนการสอน แต่ต่อมาเกิดปัญหาที่รุนแรงกว่า คือเจตคติที่ไม่ดีของเพื่อนร่วมชั้นที่มีต่อลูกแก้ว ซึ่งเกิดเป็น ปัญหาของการจัดการในชั้นเรียนขึ้นอีก ครูจรรยาจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างลูกแก้วกับเพื่อน ๆ ก่อน แล้วต่อมาจึงช่วยให้เรียนรู้ตัวเลข

เด็ก ๆ ค: เมื่อเข้านี้ ลูกแก้ว ช่วงครูเก็บของเล่น ที่เพื่อน ๆ เลิกเล่น แล้วทิ้งเอาไว้ด้วย ลูกแก้ว เป็นเด็กดีมาก เพื่อน ๆ ช่วงกันปรบมือให้ลูกแก้วหน่อย

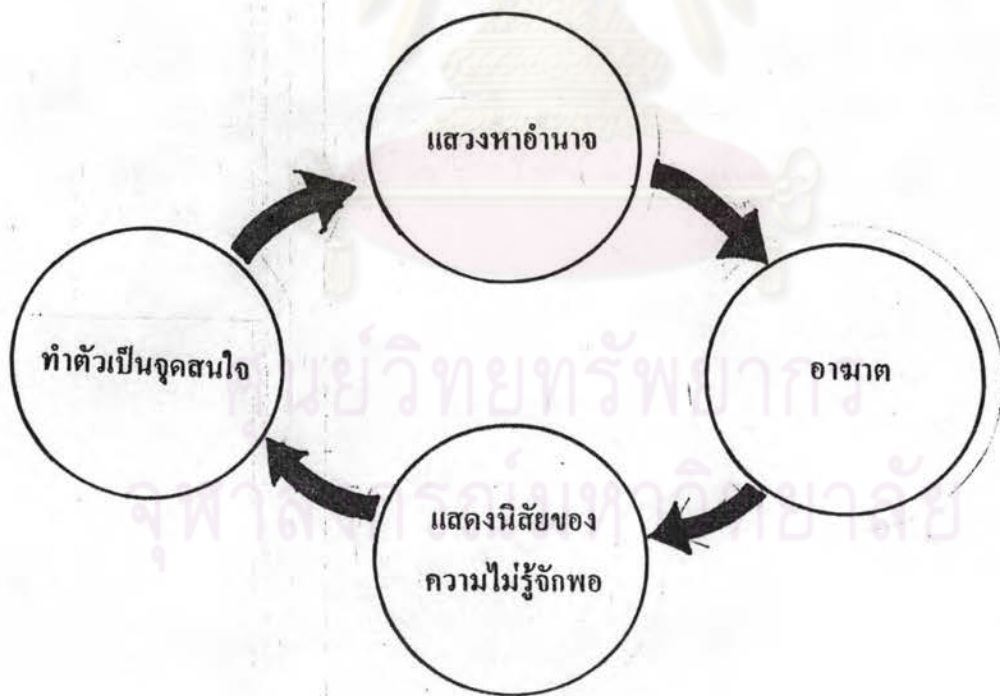

ศูนย์ทรัพยากร
มหาวิทยาลัย

จากกรณีตัวอย่าง ๓ เรื่อง จะเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนมักจะเป็น ปัญหาที่ซับซ้อนเสมอ และเกี่ยวเนื่องกันระหว่าง ปัญหาของการเรียนการสอนและปัญหาของ การจัดการในชั้นเรียน สิ่งสำคัญคือ คุณครูต้องพยายามแยกแยะให้เห็นความแตกต่าง เมื่อเผชิญ กับปัญหาในชั้นเรียน

ปัญหาการจัดการในชั้นเรียน มี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. ปัญหาเฉพาะบุคคล เด็กทุกคนมีความต้องการพื้นฐาน ก็คือความเป็นเจ้าของ ต้องการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า หากเด็กขาดสิ่งเหล่านี้แล้ว เด็กจะมีพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม ๔ แบบ คือ ทำตัวเป็นจุดสนใจ แสวงหาอำนาจ อาฆาต และแสดงนิสัยของความ ไม่รู้จักพอ

๒. ปัญหาของกลุ่ม จำแนกได้ ๗ ประเภท คือ

- พวกขาดความสามัคคี มีความขัดแย้งกันระหว่างบุคคลในกลุ่ม
- ไม่มีความร่วมมือ หรือทำงานร่วมกันไม่ได้
- มีปฏิกริยาไม่ดีต่อสมาชิกแต่ละคน ที่กลุ่มไม่ยอมรับ
- การเห็นพ้องต้องกันในพฤติกรรมที่ไม่ดีทั้งกลุ่ม
- ไม่ยอมทำงาน มีปฏิกริยาต่อต้าน
- ขาดน้ำใจ ก้าวร้าว
- ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้

๔
เห็นพ้องในสิ่งไม่ดี

๓
ไม่ยอมรับนับถือ
เพื่อนใหม่

๕
มีปฏิกริยาต่อต้าน

๒
ไม่มีความร่วมมือ

๖
ชอบระรานก้าวร้าว

๑
ขาดความสามัคคี

๗
ไม่ปรับเข้ากับ
สิ่งแวดล้อม

บางครั้ง ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอันตรายด้านร่างกาย และจิตใจ
ของเด็ก ในสถานการณ์เช่นนี้ ครูต้องลงมือปฏิบัติการทันทีทันใด และบางสถานการณ์ครูต้อง
กระทำทันที เพื่อมิให้เรื่องเล็ก ๆ บานปลาย

ตัวอย่าง

- ปัญหา : เด็ก ๒ คน กำลังต่อสู้กัน
วิธีแก้ไข : ครูต้องจัดการทันที เพื่อมิให้เกิดบาดเจ็บทางกายและเกิดปัญหาตามมา
โดยให้แยกออกคนละมุมห้อง เพื่อให้เวลาสำหรับครูกิจวางแผนการ
ต่อไป และช่วยให้อารมณ์ของครูและเด็กสงบลง
- ปัญหา : เด็กขี้ว้าเด็กอีกคนหนึ่ง
วิธีแก้ไข : ครูต้องจัดการทันทีเพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อไปอีก โดยเบี่ยงเบนความ
สนใจเด็กไปที่สิ่งอื่นแทน

อย่างไรก็ตาม ไม่มีคำแนะนำที่ชัดเจนว่า เหตุการณ์อย่างไรที่ครูต้องสนใจทันที
แม้ว่าจำเป็นต้องรักษาไม่ให้เกิดการณ์บานปลายก็พยายามไม่ปฏิบัติเกินเลย เนื่องจากปัญหา
เล็ก ๆ บางอย่างสามารถจบในตัวเอง ความสามารถในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาขึ้นอยู่กับ
ประสบการณ์และการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาของครู ครูที่มีประสิทธิภาพสามารถรู้ว่าการจัดการใน
ทันทีทันใดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คิดว่าไม่ทำอะไรเลย โทษของการละเลยเหตุการณ์ มีมากกว่า
โทษของการจัดการ

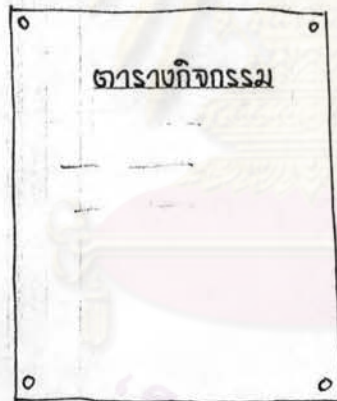
มีข้อเสนอแนะสำหรับครู ๒ ประการ ดังนี้

๑. ครูต้องเตรียมพร้อมไว้ก่อน เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ครูต้องจัดการทันทีทันใด
ครูมักจะจัดการไม่ถูก ครูควรพยายามที่จะคาดการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างเปิดเรียน ควร
มีวิธีการจัดการล่วงหน้า เช่น ครูควรถามนักเรียนจะมีการตีกัน ครูควรคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะใช้
วิธีการจัดการอย่างไร ครูควรฝึกฝนวิธีการ และเมื่อมีการตีกันขึ้นก็พร้อมที่จะนำมาใช้ ต้องฝึกฝน
เสมอเพื่อนำไปใช้ได้ทันทีหากเกิดเหตุการณ์

๒. เมื่อครูพบเหตุการณ์ที่รู้สึกว่าการทำอย่างเร่งด่วน ควรใช้วิธีใดวิธีหนึ่งที่คิดว่าปลอดภัยโดยทันที ครูควรทำให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นในทันทีทันใด เพื่อเวลาไว้เมื่อปัญหาหรืออันตรายผ่านพ้น และความรู้สึกของครูเริ่มสงบลง การกระทำมากเกินไปของครูอาจไม่เหมาะสม โดยเฉพาะการจัดการกับปัญหาเล็กน้อยที่ไม่กระทบกระเทือนการจัดกิจกรรม

ปัญหาอาจเกิดขึ้นได้ในสภาพการณ์ต่อไปนี้ คือ

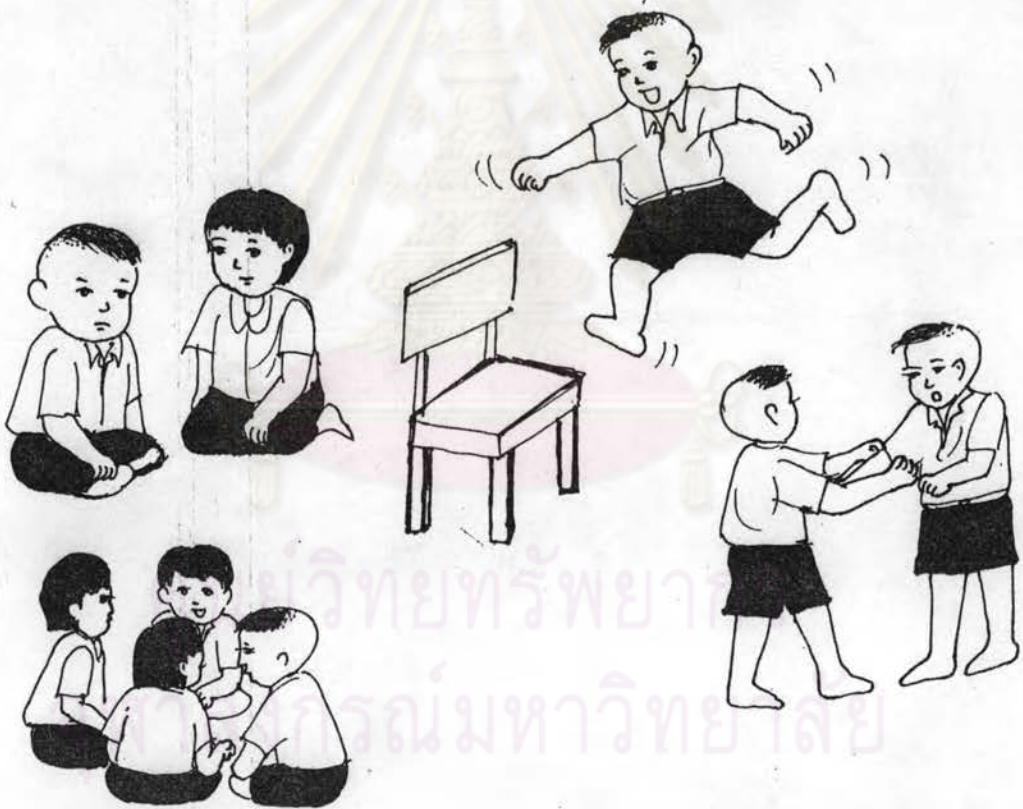
๑. เด็กขาดข้อมูล เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในโรงเรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ในโรงเรียนและในชั้นเรียน มีความแตกต่างจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน อาทิเช่น พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับ การปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวัน วัสดุ เครื่องเล่นและพื้นที่สำหรับเขาใช้ ซึ่งครูจำเป็นต้องบอกกล่าวให้เด็กรู้ขอบเขตที่เขาพึงกระทำรวมทั้งกฎระเบียบ หรือข้อตกลงให้เด็กเข้าใจง่าย ๆ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. เด็กมีของเล่นและกิจกรรมที่จำกัด หากครูมี สื่อ และกิจกรรม ที่หลากหลายเหมาะสม จูงใจให้เด็กแต่ละคนเลือกเล่นได้ตามความสนใจ ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย เนื่องจากเด็กมีสิ่งที่เขาสนใจโดยเฉพาะ และเมื่อครูมีสื่อชิ้นใหม่ หรือของเล่นชนิดใหม่ เด็กจะมีความกระตือรือร้นมาก สามารถตอบสนองความต้องการเด็กได้เต็มที่

๓. เด็กต้องรอคอย ในช่วงของการเปลี่ยนเวลา หรือเปลี่ยนกิจกรรม หากครูขาดการเตรียมการสอนที่ดีพอ อาจทำให้การสอนไม่ต่อเนื่อง หรือชักช้าเกินไป เด็กจะเกิดการกระวนกระวาย เบื่อหน่ายที่ต้องรอคอย ซึ่งเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาพฤติกรรมของเด็กขึ้นได้

เพื่อนครูคะ เมื่อเราวิเคราะห์สภาพห้องเรียนได้แล้ว ก็พอจะมองเห็นทิศทางที่จะดำเนินการในขั้นต่อไปแล้วใช่ไหมคะว่า บทบาทของคุณครูในการจัดการในชั้นเรียนจะอยู่ตรงไหน

สภาพที่ดี ที่เราวิเคราะห์ได้ในชั้นเรียนของเรา

บทบาทครู จะต้องหาวิธีการจัดการในชั้นเรียน ที่ช่วยให้สภาพดังกล่าวนี้คงอยู่ตลอดไป

สภาพที่อาจเกิดปัญหา ที่เราวิเคราะห์ได้

บทบาทครู จะต้องหาวิธีการจัดการในชั้นเรียนที่ช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาขึ้นได้หรือเกิดได้น้อยที่สุด

สภาพที่เป็นปัญหา ที่เราวิเคราะห์ได้

บทบาทครู จะต้องหาวิธีการจัดการในชั้นเรียน ที่ช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณวิทย์วิทยทรัพย์ากร

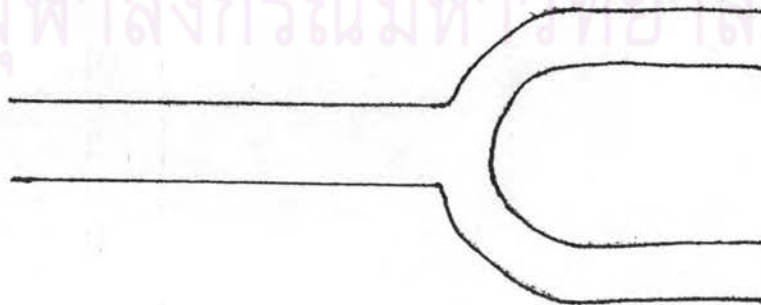
หากวิเคราะห์พบว่า สภาพที่ดีในชั้นเรียนของเรามีอยู่หลายประการ แสดงว่าชั้นเรียนของเรา มีสภาพใกล้เคียงกับ "ห้องในฝัน" ถ้าเช่นนั้น ความฝันของเราก็ใกล้จะเป็นความจริงแล้ว แต่ถ้ามีสภาพตรงกันข้าม เพื่อนครู อ้อ! เพิ่งท้อใจนะคะ ลองติดตามต่อไปค่ะ

สรุปบทเรียน

การวิเคราะห์สภาพห้องเรียนในปัจจุบัน เป็นการสำรวจสภาพห้องเรียนที่เป็นอยู่ ทั้งสภาพที่ดี ที่เป็นปัญหา และที่อาจเกิดปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ครูจำแนกได้ว่า สภาพที่คาดหวังกับสภาพความเป็นจริง มีความแตกต่างกันเพียงใด ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรและจะใช้วิธีการใดบ้าง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ห้องเรียนในฝัน

สำหรับสภาพที่เป็นปัญหา อาจเกิดขึ้นได้เสมอทั้ง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการจัดการในชั้นเรียน ครูต้องทำความเข้าใจปัญหาให้ชัดเจน และแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสม ถีบไว โดยพยายามมิให้กระทบกระเทือนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

ฉากเส้นพาลูกไปหาพ่อ / แม่ ที่ถูกตัดอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความข้อ ๑ - ๘ แล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อความ เป็นสภาพปัญหาชนิดใด ในคำตอบ ๓ ข้อที่กำหนดให้ โดยเขียนตัวอักษร ก ข หรือ ค ลงหน้าข้อความทั้ง ๘ ข้อ ที่เห็นว่าเหมาะสม

คำตอบ ก. ปัญหาของการจัดการเรียนการสอน
 ข. ปัญหาการจัดการในชั้นเรียน (เฉพาะบุคคล)
 ค. ปัญหาการจัดการในชั้นเรียน (ปัญหาของกลุ่ม)

-๑. เด็ก ๆ นั่งโต๊ะทำงานเป็นกลุ่มในช่วงเวลางานศิลปะ ค้อย ระบายสีภาพอย่างเพลิดเพลินและมีความสุข บังเอิญค้อยละเลงสีน้ำเงินเลอะถูกภาพของ จิว เจ้า นิคหนึ่ง จิวร้องลั่นด้วยความโมโห คิงภาพของค้อยไปฉีกทิ้งทันที
-๒. ห้องอนุบาล อยู่ใกล้กับห้องรับประทานอาหาร เมื่อใกล้เวลาพักรับประทานอาหารมีเสียงดังและกลืนรบกวน ทำให้เด็ก ๆ ขาดความสนใจในกิจกรรม
-๓. แชม ชักถามครูเพื่อขอความช่วยเหลือจากครูเสมอ ๆ จนเป็นที่รำคาญของครู เพราะเขาจะผูกขาดการช่วยเหลือของครูไว้คนเดียว
-๔. ก้อย ชอบวิ่งออกไปนอกห้องเสมอ เมื่อครูสมจิตรให้ทำกิจกรรม
-๕. ครูประสานกล่าวชม จ้อน ที่สามารถเขียนชื่อตนเองได้ แต่กล่าวคาดโทษ แดง ว่า ถ้ายังเขียนไม่ถูก ครูจะไม่ให้ไปเล่นของเล่น
-๖. วันนี้ ครูพรรณพร ลาป่วย ครูปราณี รับหน้าที่สอนแทนในชั้นอนุบาล ปรากฏว่าเด็ก ๆ ไม่ยอมทำกิจกรรมและเงิบเขียบ ไม่ยอมให้ความสนใจการสอนของครูปราณี
-๗. ครูเสาวณีษฐ์ รู้สึกว่า ปอ เป็นเด็กที่วุ่นวายที่สุดในชั้น ชอบพูดจาโต้แย้งครูบ่อย ๆ มีหลายครั้งที่การกระทำของ ปอ ทำให้เพื่อน ๆ เห็นห้องด้วย

.....๘. ขณะที่ ครูอำนาจ เดินเข้าชั้นเรียนอนุบาล พบว่า มด กับ แดง กำลังต่อสู้กัน อยู่
ที่พื้นห้อง เด็กอื่น ๆ เข้ามายืนมองดูอยู่รอบ ๆ เด็กทั้งสอง ครูอำนาจรีบเข้ามา
ห้ามด้วยเสียงดังลั่นว่า “หยุดเดี๋ยวนี้ละ” มด กับ แดง รีบแยกตัวจากกันทันที
ด้วยความตกใจ

๘๘๘๘๘

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘
๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘๘๘๘

แนวตอบ กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒

๑. เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น
๒. เด็กมีความรู้สึกสุขสบายและปลอดภัย
๓. เด็กมีวินัยในตนเอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมผัสที่ใจ

ศาสตราจารย์ สุমন อมรวีวัฒน์

ดอกไม้ที่กำลังผลิ

ต้องการทั้งละอองน้ำค้าง และ แดดอุ่น

โปรยปรายและสาดส่องละมุน อ่อนโยน

ดอกไม้ช่อน้อย ไม่อยากพบพายุฝนที่ซัดกระหน่ำ

ไม่อยากโดนแสงอาทิตย์ที่จัดจ้า ร้อนระอุ

ไม่อยากพบคนใจร้ายที่เคียดก้ำก้านมาโยนทิ้ง

ผลผลิตของธรรมชาติ มีความงาม และคุณค่าเป็นอาภิน

เด็กน้อยก็เป็นสิ่งสร้างสรรค์ของธรรมชาติ

หัวใจของเขา ต้องการความชื่นเย็นของน้ำใจ

ต้องการความอบอุ่น และเอื้ออาทรของผู้ใหญ่

ไม่อยากพบความเฉเมย ละเลย และหลงลืม

ไม่อยากโดนความเกรี้ยวกราด

ไม่อยากได้ยินเสียง ชู่ตะคอก ดุด่า

หัวใจของเด็ก บอบบาง ต้องการความเมตตา และความอ่อนโยน

หัวใจของผู้ใหญ่ จึงต้องพร้อมที่จะรัก และพร้อมที่จะให้

เด็กน้อยจึงจะสดชื่นแจ่มใส เบิกบาน

เด็กน้อยจะ มีความสุข รับรู้ประสบการณ์

ด้วยสัมผัสที่ใจ

แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๑ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุด

๑. การเข้าเรียนครั้งแรกของเด็กอนุบาล มักจะประสบปัญหาหลายด้าน ครูควรช่วยเหลือเด็กเรื่องใดเป็นอันดับแรก
 - ก. การเรียนรู้ของเด็ก
 - ข. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
 - ค. การร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ง. การเข้ากลุ่มเพื่อทำกิจกรรม
๒. การจัดการในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดข้อใด
 - ก. เพื่อให้ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - ข. เพื่อจัดเตรียมและดูแลชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดความร่วมมือในการเรียนรู้
 - ค. เพื่อให้เด็กมีความรู้ตามหลักสูตร
 - ง. เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียน และลดภาระในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๓. ข้อใดไม่ใช่ผลที่เกิดจากการจัดการในชั้นเรียน
 - ก. ครูดำเนินการสอนได้โดยสะดวก
 - ข. เด็กร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้
 - ค. ช่วยลดเวลาในการสอนของครู
 - ง. ชั้นเรียนไม่วุ่นวาย เด็กตั้งใจทำงาน
๔. ข้อความใดไม่ถูกต้อง
 - ก. การจัดการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์
 - ข. การจัดการในชั้นเรียน จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ค. การเรียนการสอนที่ดีมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
 - ง. การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพผลด้วย

๕. การวางแผนการจัดการในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นที่กิจกรรมใด
- การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน
 - การสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียน
 - การเลือกวิธีการจัดการในชั้นเรียนที่ประสบผลดี
 - การสำรวจพฤติกรรมเด็ก
๖. สภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา หมายถึงข้อใด
- เป็นสภาพที่ครูเชื่อว่าทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี
 - เป็นห้องเรียนในอุดมคติที่ไม่สามารถจะทำได้
 - เป็นสภาพที่ครูใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนให้เป็นไปตามธรรมชาติ
 - เป็นสภาพที่พอใจของครูและเด็กทั้งชั้น
๗. ข้อใดไม่เหมาะสม กับสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา
- เด็กมีความรู้สึกสุขสบายและปลอดภัย
 - เด็กมีอิสระในการเล่นและการทำงาน
 - เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียนเป็นบางครั้ง
 - เด็กกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในตัวเอง
๘. ครูนิทราเมื่อนำกับความวุ่นวายของเด็กอนุบาล และคิดว่าเด็กเล็ก ๆ ไม่จำเป็นต้องชี้แจงพูดไปก็ไม่รู้เรื่อง การใช้วิธีบังคับจะได้ผลดีกว่า ท่านคิดว่าวิธีการของครูนิทราเหมาะสมหรือไม่
- เหมาะสม เพราะช่วยทำให้เด็กลดความวุ่นวาย ครูสอนได้สะดวก
 - เหมาะสม เพราะทำให้ครูดูแลเด็กได้สะดวก ลดปัญหาในชั้นเรียน
 - ไม่เหมาะสม เพราะเด็ก ๆ ไม่ชอบวิธีการบังคับ
 - ไม่เหมาะสม เพราะควรชี้แจงให้เด็กเข้าใจเหตุผลง่าย ๆ
๙. การวิเคราะห์สภาพชั้นเรียน มีความสำคัญประการใดในข้อแรก
- เพื่อครูจะได้หาวิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
 - เพื่อให้รู้สภาพห้องเรียนในปัจจุบันว่าอยู่ที่จุดใด และต่างจากห้องเรียนที่พึงปรารถนาเพียงใด
 - เพื่อครูจะได้ตอบสนองเด็กได้อย่างถูกต้อง
 - เพื่อครูจะได้แก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง

๑๐. การจัดการในชั้นเรียนที่ดี ครูควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติข้อใดมากที่สุด
- รักษาสภาพที่ดีให้คงอยู่
 - ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
 - แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการที่เหมาะสม
 - วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น

☆☆☆☆☆☆☆☆

๑๐๑	๒.๑	๒.๒	๒.๓	๒.๔
๒.๕	๒.๕	๒.๖	๒.๗	๒.๘
เฉลย				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. เอกสาร
การนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๕๕. กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมการ
ฝึกหัดครู, ๒๕๒๖
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษา. หลักสูตรและแนวปฏิบัติ แผนกวิชาประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ม.ป.ป.
- Feeney, Stephanie. Christensen , Doris” and Moraveik, Eva . Who Am I in the lives of
Children? An Introduction to teaching young children . Third Edition.
Ohio : Merrill publishing Company, 1987.
- Jones,Vernon F. and Jones Louise S .Comprehensive Classroom Management.
motivating and Managing Students. third Edition.
Pooston : Allyn and Bacon, 1990.
- Schickedanz, Judith A. and others. Strategies for young Children. second Edition .
New Jersey : Prentice - Hall , Inc, Eglewood Cliffs. 1983.
- Weber , Wilford A . and others. Classroom Teaching Skills second Edition.
Massachuseths : D : C Hearth and Company , 1982.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๒

ผู้จัดการ...มือหนึ่ง

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเอง
เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

คำนำ

ครู มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับอนุบาลศึกษา ซึ่งเป็นวัยแรกที่เด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียน ยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียน เนื้อหาวิชาเช่นเดียวกับระดับอื่น การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและระบบโรงเรียน ยังไม่ดีพอ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ในช่วงสั้น ๆ จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กหลายประการ ที่ทำให้ครูไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ การเลือกใช้ วิธีการจัดการ ในชั้นเรียนที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็ก จึงเป็นความจำเป็นที่ครู อนุบาลควรต้องศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ครูสามารถที่จะดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนไปได้อย่างราบรื่น

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาลเรื่องการจัดการในชั้นเรียน ประกอบด้วย เอกสาร ๔ เล่ม ที่ครูสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ดังนี้

- เล่มที่ ๑ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน
- เล่มที่ ๒ ผู้จัดการ.....มีอะไรบ้าง
- เล่มที่ ๓ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา
- เล่มที่ ๔ เสริมความรู้.....ครูอนุบาล

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่า เอกสารชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่อง การจัดการในชั้นเรียน ทั้ง ๔ เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูอนุบาลที่จะนำไปใช้เป็นคู่มือในการ ปฏิบัติงานได้ตามสมควร

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยพัชรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาลเรื่องการจัดการในชั้นเรียน เล่มที่ ๒ นี้ มีชื่อว่า "ผู้จัดการ...มือหนึ่ง" รายละเอียดในเล่มได้นำเสนอวิธีการจัดการในชั้นเรียน ๔ วิธี ได้แก่ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม การสร้างวินัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน และการปรับพฤติกรรม ซึ่งทุกวิธีมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในชั้นอนุบาล สำหรับครูเลือกใช้เทคนิควิธีการจัดการในชั้นเรียนเหล่านี้ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกับเป้าหมายที่ครูได้กำหนดไว้

หวังว่า เล่มที่ ๒ นี้ จะช่วยให้ครูอนุบาลมีความเข้าใจเรื่องการจัดการในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น และพร้อมที่จะนำไปใช้ในชั้นเรียนของท่านต่อไป

ปราวณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำในการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

วิธีการศึกษา "ชุดการศึกษาด้วยตนเอง" มีขั้นตอนดังนี้

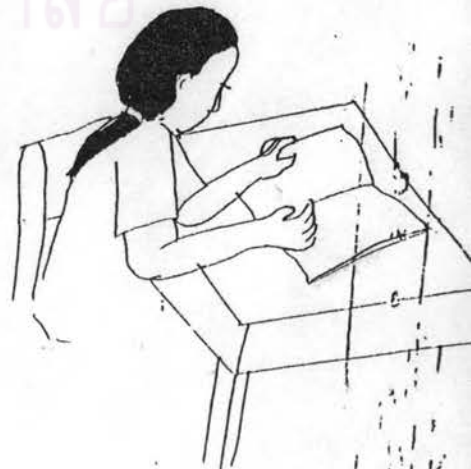
๑. ทำแบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการศึกษา แล้วตรวจคำตอบ

๒. ศึกษาแนวคิดและวัตถุประสงค์ให้เข้าใจ

๓. ศึกษาเนื้อหาแต่ละตอนแล้วทำกิจกรรม ฝึกปฏิบัติที่กำหนดให้

๔. ทบทวนเนื้อหาจากสรุปบทเรียน

๕. ทำแบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษา
แล้วตรวจคำตอบ

๖. นำความรู้จากการศึกษาชุดการศึกษา
ไปทดลองปฏิบัติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
คำแนะนำการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง	ก
แบบทดสอบก่อนการศึกษาด้วยตนเอง	จ-ข
ตอนที่ ๑ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม	๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปทเรียน	๕
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑	๑๐
ตอนที่ ๒ การสร้างวินัยในชั้นเรียน	๑๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปทเรียน	๑๖
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒	๑๗
ตอนที่ ๓ การจัดการเรียนการสอน	๑๘
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	๒๕
สรุปทเรียน	๒๖
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓	
ตอนที่ ๔ การปรับพฤติกรรม	๒๗
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปทเรียน	๓๓
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๔	๓๔
แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	
บรรณานุกรม	

แบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๒ ผู้จัดการ...มือหนึ่ง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุด

๑. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของเด็กวัยอนุบาล
 - ก. ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
 - ข. ชอบช่วยเหลือเพื่อน
 - ค. เริ่มสนใจที่จะเรียนรู้
 - ง. ยังไม่สามารถเล่นร่วมกันได้

๒. สภาพแวดล้อมที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด หมายถึงข้อใด
 - ก. จัดเตรียมสื่อและกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - ข. ครูสอนสิ่งง่าย ๆ ใกล้เคียงตัวเด็ก
 - ค. สภาพที่เด็กเรียนและทำกิจกรรมร่วมกัน
 - ง. เด็กได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

๓. หลักการสำคัญในการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม คือข้อใด
 - ก. จัดตกแต่งห้องเรียนได้สวยงามน่าอยู่
 - ข. ครูยิ้มแย้มแจ่มใสกับเด็กตลอดเวลา ไม่เกรงเกรียง
 - ค. ให้ความรัก ให้การดูแล และแนะแนวทางให้เด็ก
 - ง. มีความจริงใจ เข้าใจเด็ก ยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็ก

๔. ข้อใดไม่ใช่ เทคนิควิธีในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก
 - ก. ครูให้เวลารับฟังเด็กด้วยความตั้งใจ
 - ข. พูดคุยกับเด็กอย่างเป็นกันเอง
 - ค. กระตุ้นให้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยการแข่งขันกัน
 - ง. ส่งเสริมเด็กให้พูดแสดงความรู้สึกและความคิดเพื่อสื่อความหมาย

๕. ข้อใดเป็นการสร้างวินัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง

- ก. มีข้อตกลงหลาย ๆ ข้อ เพื่อจะใช้ดูแลเด็กได้เป็นระเบียบ
- ข. มีข้อตกลงที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ
- ค. ควรเริ่มใช้ข้อตกลงเมื่อเด็กสามารถปรับตัวได้ดีแล้ว
- ง. การปฏิบัติตามข้อตกลงเป็นบางครั้ง

๖. ข้อใด เป็นความสำคัญของการสร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน

- ก. ข้อตกลงช่วยให้ครูลดภาระในการดูแลเด็กได้ดีที่สุด
- ข. ข้อตกลงที่ดี ครอบคลุมการแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาได้ทั้งหมด
- ค. ข้อตกลง ช่วยให้ครูใช้บังคับเด็กให้มีพฤติกรรมที่ดีได้ยาวนาน
- ง. ข้อตกลงที่ดี จะช่วยให้เด็กมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข และปลอดภัย

๗. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

- ก. วางแผนการสอนอย่างดี มีสื่อที่เหมาะสม และกิจกรรมที่หลากหลาย
- ข. ให้เด็กมีโอกาสฝึกปฏิบัติตาม ๆ จึงจะเรียนรู้ได้ดี
- ค. ครูมุ่งมั่นที่จะดำเนินการสอนต่อไปจนจบ แม้จะมีปัญหาบ้างก็ตาม
- ง. ควรสลับขั้นตอนในการสอนบ้าง จะเป็นการกระตุ้นและจูงใจเด็กได้ดี

๘. พฤติกรรมครูข้อใด สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ได้ดี

- ก. ใช้เวลาเพื่ออธิบายคำสั่งให้ชัดเจนก่อนเสมอ
- ข. ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น
- ค. เพิ่มขั้นตอนในการทำกิจกรรม ทำให้การเรียนรู้เข้มข้น
- ง. มุ่งให้เกิดการเรียนรู้โดยเฟิกเฉยพฤติกรรมอื่นของเด็ก

๙. ประโยคที่ครูกล่าวข้อใด เป็นวิธีการเสริมแรงที่ดี

- ก. แดงวาดรูปได้เหมือนของจริงมาก หนูต้องวาดทุกวันเลขนะคะ
- ข. ขาว ครูจะพอใจมาก ถ้าขาวเล่นร่วมกับเพื่อนได้
- ค. เขียว เกือบแห้งไม้ได้เรียบร้อยมาก
- ง. คำ ทำงานได้เรียบร้อยกว่าเขียวมกเลย

๑๐. ประโยคที่ครูกล่าวข้อใด เป็นการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างถูกวิธี
- ปกตินิมไม้เคบแกลังเพื่อนเลย วันนี้เปลี่ยนไป จะต้องทำโทษเสียแล้ว
 - ถ้าวันนี้คิดไม่ยอมหยุดเล่น ครูก็จะมสอนต่อแล้ว
 - เด็ก ๆ คะ เมื่อกี้นี้หน้อยกับน้องเถียงกันเสียงดังเรื่องอะไร เสาให้ครูฟังใหม่จึ
 - ต่อยกับตุ้ย มาช่วยแสดงเป็นคั้นไม้ให้หน้อยกะ กำลังขาดตัวละครพอดีเลย

๑๐. ๑

๒. ๑

๓. ๑

๔. ๑

๕. ๑

๑๑. ๑

๒. ๑

๓. ๑

๔. ๑

๕. ๑

๑๑๑๑๑

ตอนที่ ๑ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม

แนวคิด

๑. เด็กอนุบาล เป็นวัยที่ขีดตนเองเป็นศูนย์กลางและเรียนรู้จากการรับรู้ เป็นส่วนใหญ่ การรู้จักธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ จะช่วยให้ครู ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และเลือกใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
๒. การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม ช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี ทั้งต่อครูและเพื่อน ทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
๓. การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก เป็นวิธีการที่สำคัญของครู ให้ความรักและเห็นคุณค่าในตัวเด็ก ซึ่งจะช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กได้ดี

วัตถุประสงค์

๑. บอกธรรมชาติและเรียนรู้ของเด็กอนุบาลได้
๒. อธิบายหลักการในการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคมได้
๓. ระบุเทคนิควิธีในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มารู้จักเด็กอนุบาลกันหน่อยดีไหม

เพื่อนครูคะ ขณะนี้เราได้ผ่านกระบวนการจัดการในชั้นเรียนไปแล้ว ๒ ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา และวิเคราะห์สภาพห้องเรียนในปัจจุบัน กำลังเข้าสู่ขั้นตอนที่ ๓ คือ การเลือกวิธีการจัดการในชั้นเรียน ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้ครูบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยวิธีการที่นำมาใช้จะต้องมีความเหมาะสมกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็กอนุบาลด้วย ดังนั้น ครูควรต้องรู้จักธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล รวมทั้งการรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล จึงจะตอบสนองเด็กได้อย่างเหมาะสม

เด็กอนุบาล (อายุ ๔ - ๖ ปี) เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรลอง มีความสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว แต่เป็นช่วงสั้น ๆ กล่าวคือ อายุ ๔ ปี มีระยะความสนใจประมาณ ๑๒ - ๑๕ นาที อายุ ๕ ปี มีระยะความสนใจประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดิน วิ่ง หยิบจับและช่วยตัวเอง ทำทุกอย่างตามความต้องการของตนเองหรือที่เรียกว่า ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

ส่วนพัฒนาการด้านความคิดและสติปัญญาของเด็กอนุบาล อยู่ในขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ ตามทฤษฎีของ เพียเจท์ (Piaget) ก็ยังต้องอาศัยการเรียนรู้ด้วยการรับรู้จากประสาทสัมผัสเป็นส่วนใหญ่โดยเรียนรู้และปฏิบัติกับทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเขา หรือที่กล่าวกันว่า เด็กเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง

ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อม ได้แก่ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรม ให้เด็กสามารถที่จะเรียนรู้หรือมีประสบการณ์ได้ด้วยตนเอง จึงเป็นการตอบสนองเด็กได้อย่างเหมาะสม และยังช่วยให้เด็กปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทางสังคมรอบตัวเขาอีกด้วย เพราะฉะนั้นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้วยการจัดประสบการณ์อย่างหลากหลาย ให้เด็กได้ทำตามความสามารถ ตามลักษณะนิสัย เด็กได้เลือก สำรวจ และสร้างขึ้นมาใหม่ด้วยตนเอง จึงเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายมากที่สุด ซึ่งเหมาะสมกับการส่งเสริมศักยภาพในตัวเด็ก ทำให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ ได้มีการแสดงออก มีการควบคุมตนเอง และยังช่วยพัฒนาเด็กได้ตามความแตกต่างของแต่ละคน โดยสัมพันธ์กับลำดับขั้นพัฒนาการของเด็กอีกด้วย

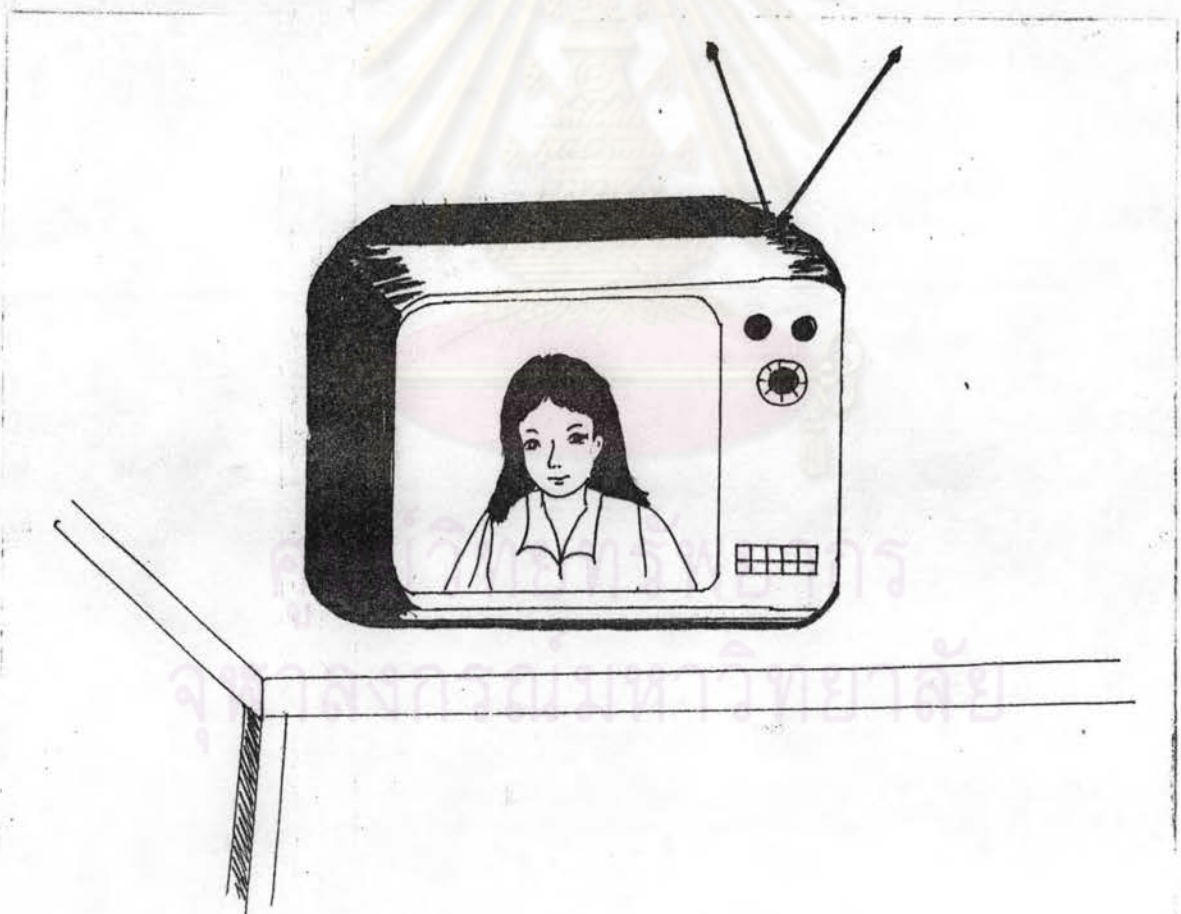
เชิญติดตามต่อไปนะคะ: ว่าการจัดการในชั้นเรียนวิธีใด ที่เหมาะสมกับ

หนู หนู อนุบาล

การเลือกใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียน

การจัดการในชั้นเรียน มีหลายวิธีที่ครูจะเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับแต่ละสภาพการณ์ และในบางครั้งจำเป็นต้องใช้หลายวิธีพร้อม ๆ กัน โดยไม่จำเป็นต้องยึดมั่นที่วิธีใดวิธีหนึ่ง ซึ่งไม่มีใครบอกได้ว่า วิธีใดดีที่สุด สำหรับเอกสารชุดนี้ ขอเสนอ ๔ วิธี ดังนี้

๑. การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
๒. การสร้างวินัยในชั้นเรียน
๓. การจัดการเรียนการสอน
๔. การปรับพฤติกรรม

เชิญติดตามชม วิธีการจัดการในชั้นเรียนได้ดังต่อไปนี้ค่ะ.....

แบบไหน.....ที่ครูต้องการ

แบบที่ ๑

แสดงว่าเด็กมีความสุขเมื่อมาโรงเรียน
พอใจครูและเพื่อนรวมทั้งสภาพความเป็นอยู่

ทำไมออกจากไป
โรงเรียนน่ะล่ะลูก

คุณแม่ ก็โมงแล้ว
หนูจะไปโรงเรียน

อ้อ อ้อ...
หนูไม่ไปโรงเรียน

นี่...อย่างมัวชักช้า
รีบแต่งตัวเข้าแม่จะไปส่ง

แบบที่ ๒

แสดงว่าเด็กเบื่อหน่ายโรงเรียน ไม่สนุก
อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการที่คุณครู
ต้องค้นหา เช่น เพื่อนแกล้ง ไม่ได้ได้รับความ
สนใจจากครู เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เด็กอนุบาล ยังอยู่ในวัยที่ขีดตนเองเป็นศูนย์กลาง คือ ขีดเอาความคิดของตนเอง
เป็นใหญ่ ยังไม่รู้จักรที่จะควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตน และยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้า
กับกลุ่มได้ดึ้นัก เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่นอกเหนือจากบุคคลใน
ครอบครัว ดังนั้น บรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้เด็กปรับตัว
ได้ อยู่ในชั้นเรียนได้อย่างมีความสุข รักโรงเรียน รักเพื่อน รักครู การที่เด็กรักและไว้วางใจครู มี
แนวโน้มที่เด็กจะมีความประพฤติดีอีกด้วย

การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม

การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม มีผลต่อเด็กวัยอนุบาลมาก บรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีจะเป็นจุดเริ่มต้นของพัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็ก วิธีการที่สำคัญที่สุด คือ การให้ความรัก และการเห็นคุณค่าในตัวเด็ก จะช่วยขจัดปัญหาทางอารมณ์ของเด็ก และเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กได้ดี ซึ่ง การปฏิบัติที่เหมาะสมของครู ได้แก่ ให้ความรัก อิ่มแ่มแจ่มใส พุดคุยเป็นกันเองกับเด็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานความสัมพันธ์ที่พึงประสงค์ระหว่างครูกับเด็ก จะช่วยหาแนวทางแก้ปัญหาได้ดีที่สุด

หลักการ

ในการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม ครูจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก ดังนี้

๑. ความจริงใจ มีการสื่อสาร (บอกกล่าว) กับเด็กอย่างเปิดเผย ชัดเจน เหมาะสม จะสร้างมนุษยสัมพันธ์ได้ดี เด็กจะมีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือ
๒. การยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจ เคารพ เชื่อฟัง และช่วยเพิ่มคุณค่าในตัวครูเช่นกัน
๓. เข้าใจเด็ก และไวต่อความรู้สึกของเด็ก เป็นการมองภาพรวมภายในห้องเรียนเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมให้ปรากฏ ครูสามารถเข้าใจว่า เด็กกำลังมีความรู้สึกนึกคิดเช่นไร

ข้อเสนอแนะ

1. สภาพเป็นอยู่ในครอบครัว
มิใช่เครื่องตัดสินบุคลิกภาพ
และลักษณะนิสัยของเด็ก

2. การสืบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
เด็กเพื่อดูแลช่วยเหลือ มิใช่
เพื่อตัดสินและตัดสินเด็ก

3. ควรช่วยให้เด็กรู้จักการวางแผน
การทำงานที่ดี แนะนำทางเลือก
เพื่อให้รู้จักตัดสินใจเอง

4. เเสริมกำลังใจให้เด็กดำเนินงาน
ตามแผนจะช่วยให้เด็กเห็นความ
ก้าวหน้าและผลงานของตน

5. การแนะแนวทางให้เด็กทำสิ่งที่ดี
เป็นผลให้เด็กรู้จักเลือกพฤติกรรม
ที่ดี

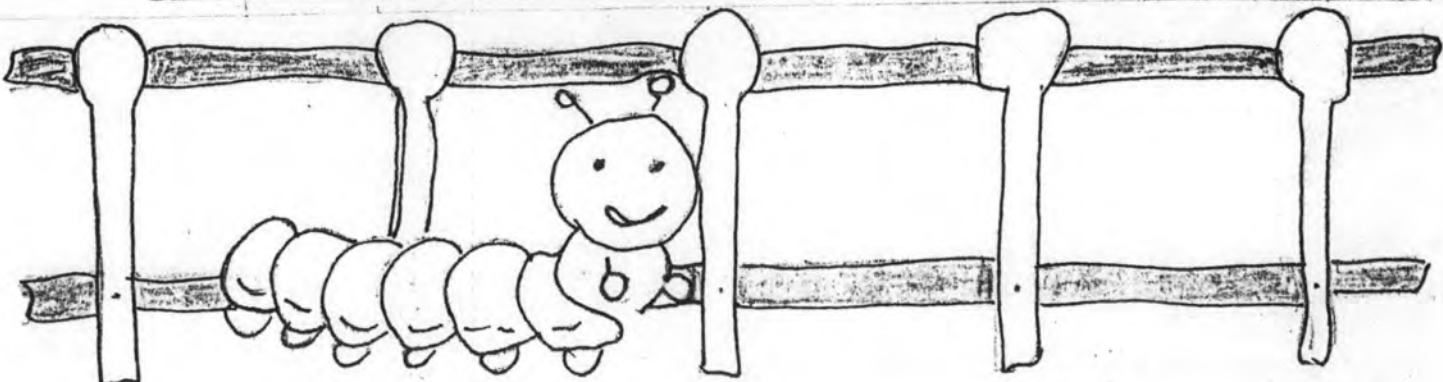
6. ดูแล ติดตามพฤติกรรม
ไม่ลงโทษ ช่วยให้เขาพัฒนา
ยอมรับแม้เขาจะล้มเหลว

7. หลีกเลี่ยงคำพูดกระทบ
กระเทือนเปลี่ยนแปลง ปณกว่า
เห็นเป็นแนว ว่ากล่าวตักเตือน

8. พยายามหาวิธีการแก้ปัญหา
โดยสะดวกเวลารับฟังปัญหา
และแนะนำ

9. การแสดงน้ำใจไมตรีต่อกัน
มีผลให้ความรู้สึกขัดแย้ง
ลดลง

10. จัดบรรยากาศชั้นเรียนแบบ
ประชาธิปไตย ครูและเด็กมี
โอกาสเข้าใจกันและ
ช่วยเหลือกัน

เทคนิควิธีในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

๑. ควรแสดงการยอมรับ ชื่นชม
ในตัวเด็ก

๒. ควรใช้เวลาแก่เด็ก รับฟัง
เด็กด้วยความตั้งใจ

๓. พุดคุยกับเด็กอย่างเป็น
กันเอง สุภาพอ่อนโยน

๔. ควรปฏิบัติต่อเด็กอย่าง
เท่าเทียมกัน

๕. ควรส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนา
ความเป็นตัวของตัวเองและ
ช่วยเหลือตนเอง

๖. ใช้เทคนิควิธีการที่ดีในการ
แนะนำเด็ก และเบนความสนใจ
เด็กให้กำลังใจมากกว่าการแข่งขัน

๗. บรรยากาศในห้องเรียนควรมี
ความสนุกสนาน พุดคุยกันได้
หัวเราะได้

๘. ช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่นมีความสุข
ผ่อนคลาย

๙. ส่งเสริมให้เด็กทำงานร่วมกัน

๑๐. คาดหวังว่าพฤติกรรมทางสังคม
ของเด็กควรพัฒนาไปตามวัย
อย่างเหมาะสม

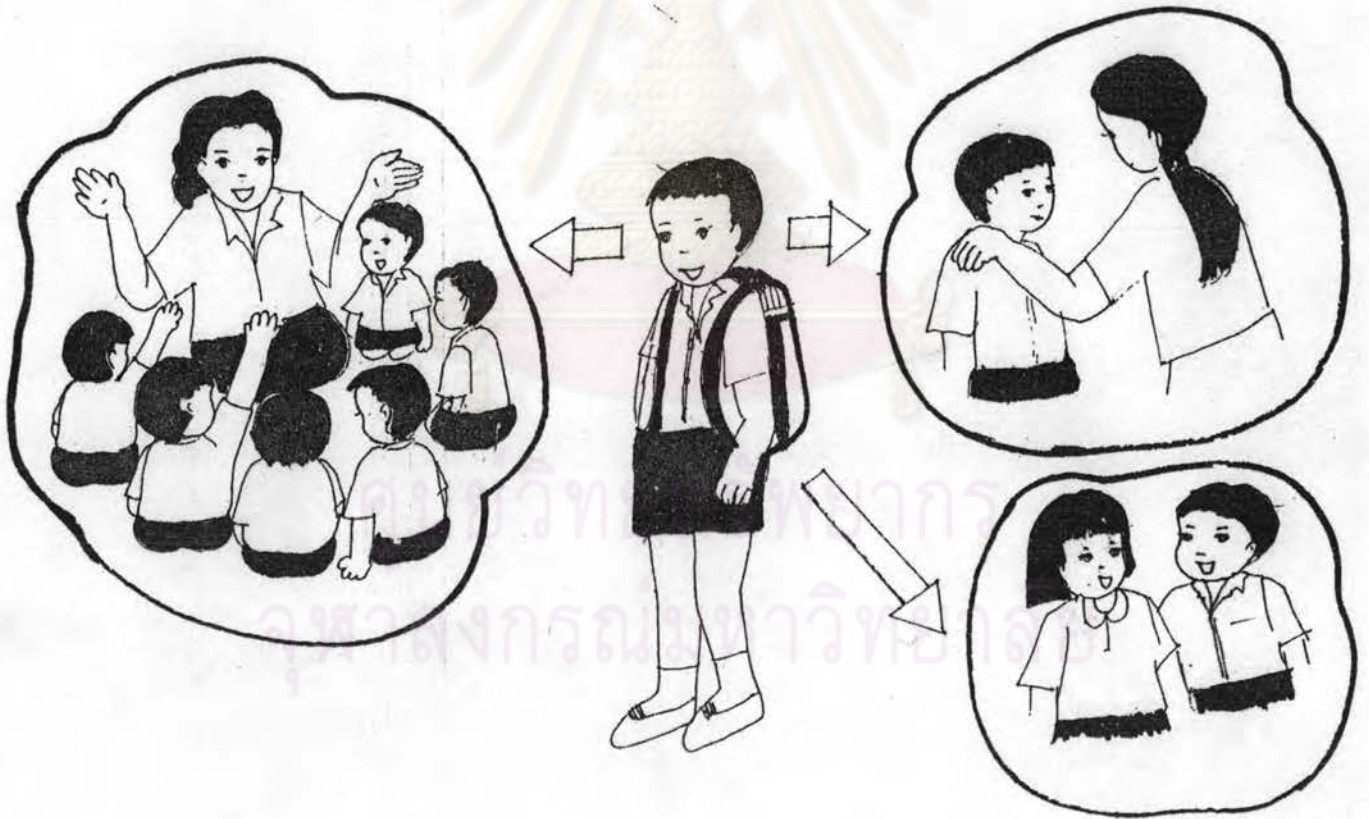
๑๑. ส่งเสริมให้เด็กพูดเพื่อสื่อ
ความหมาย แสดงความรู้สึก
และความคิด

สรุปบทเรียน

เด็กอนุบาลเป็นวัยอยากรู้อยากเห็น สนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว แต่เป็นช่วงสั้น ๆ
 ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง ดังนั้น โรงเรียนจึงควรจัดสภาพ
 แวดล้อม ได้แก่ จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และกิจกรรม สำหรับเด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง

การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม เป็นวิธีการจัดการในชั้นเรียนวิธีแรก
 มีจุดเน้นที่การให้ความรัก และเห็นคุณค่าในตัวเด็ก ด้วยการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กให้มากเพื่อ
 ให้เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจตนเองและผู้อื่น โดยครูจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก คือ **มีความจริงใจ**
 มีการยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็ก เข้าใจเด็กและไวต่อความรู้สึกของเด็ก

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑

ตอนที่ ๑ โปรดขีดเส้นใต้ คำตอบที่เหมาะสมเพียง ๑ คำตอบ ในวงเล็บท้ายข้อแต่ละข้อ

๑. ธรรมชาติของเด็กวัยอนุบาล เป็นวัยที่.....
(ขีดตนเองเป็นศูนย์กลาง, มีความพร้อมที่จะเรียน, ปรับตัวได้ดี)
๒. เด็กอายุ ๕ ปี มีระยะความสนใจไม่เกิน
(๑๒ นาที, ๑๕ นาที, ๒๐ นาที)
๓. เด็กอนุบาลเรียนรู้ได้ดีจาก.....
(การบอกเล่า, ประสบการณ์ตรง, การสาธิตของครู)
๔. โรงเรียนจึงควรมุ่งจัดเพื่อให้เด็กเรียนรู้
(สภาพแวดล้อม, กิจกรรม, ให้เด็กแสดงออก)

ตอนที่ ๒ จงกาเครื่องหมาย ✓ ในภาพที่เห็นว่าเป็นพฤติกรรมครูที่ตอบสนองเด็กด้วยการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคมอย่างเหมาะสม และกาเครื่องหมาย X ที่เห็นว่าพฤติกรรมครูไม่เหมาะสม

1 หนูไม่ออกจากที่นั่งาน กิ่งงูเงี้ยว ๗ องศา

2 ต้องฟังค้ ใครไม่ฟัง เป็นคนโง่

3 นีทานของครู มีเด็กน่ารัก เหมือนหนูฉวาง

4 หนูเล่นนิทาน แข่งกับเพื่อน ดีไหม

5 ถ้าตอนนี้ หนูไม่ออกจากที่นั่งาน มาช่วงเชื่อนุ่น ให้ครูหน่อง

6 ครูไม่เห็นว่หนู จะสนใจอะไร เลง

7 หนูเป็นคน เล่าให้เพื่อน ๗ ฟังดีไหม

8 หนูจะ ออกไป วิ่งข้างนอกก็ได้

พฤติกรรมเด็ก : หนูไม่ออกจากที่นั่งาน
(เฉลยหน้า ๑๔)

ตอนที่ ๒ การสร้างวินัยในชั้นเรียน

แนวคิด

๑. การสร้างวินัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการควบคุมพฤติกรรมเด็ก โดยมีการกำหนดขอบเขต ข้อบังคับ เพื่อให้เด็กปฏิบัติตาม
๒. หลักการสร้างวินัยในชั้นเรียนมี ๓ ขั้นตอน คือ การสร้างกฎระเบียบ หรือข้อตกลงในชั้นเรียน การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน และการใช้คำสั่ง
๓. ข้อตกลงในชั้นเรียน จะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่เด็กสามารถปฏิบัติได้ มีเหตุผล เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ มีความชัดเจนและจำกัดจำนวนข้อ
๔. การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน เป็นวิธีการเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กที่ประสบความสำเร็จ
๕. การใช้คำสั่ง ควรใช้ในบางครั้งที่จำเป็น ต้องเข้าใจง่ายตรงไปตรงมา

วัตถุประสงค์

๑. อธิบายหลักการสร้างวินัยในชั้นเรียนได้
๒. บอกความสำคัญของข้อตกลงในชั้นเรียนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างวินัยในชั้นเรียน

การสร้างวินัยในชั้นเรียน หมายถึง การสร้างกฎระเบียบ หรือการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน เพื่อใช้ดูแลพฤติกรรมเด็ก และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ด้วยการกำหนดขอบเขตที่เหมาะสมกับวัยเพื่อให้เด็กปฏิบัติตาม

เด็กอนุบาลเป็นวัยที่เหมาะสมในการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี หากครูชี้แจงให้เขาเข้าใจว่าจะอะไรที่เขาควรทำ และมีขอบเขตแค่ไหน แล้วมีการฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยสร้างให้เด็กเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ไม่สร้างปัญหาในชั้นเรียน และลักษณะนิสัยที่ดีเหล่านี้ จะติดตัวไปจนตลอดชีวิต เมื่อเติบโตขึ้นก็ไม่เป็นบุคคลที่สร้างปัญหาในสังคม

ขั้นตอนในการสร้างวินัยในชั้นเรียน

๑. การสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียน
๒. การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน
๓. การใช้คำสั่ง

หลักการสร้างวินัยในชั้นเรียน

๑. การสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียน มีความสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมเด็กให้อยู่ในขอบเขตที่กำหนดให้ กฎระเบียบสำหรับเด็กจำเป็นต้องง่ายพอ ที่จะให้เด็กเข้าใจ มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็ก เช่น ให้เด็กนั่งเงียบ ๆ ในเวลายาวนาน เป็นการยากในการปฏิบัติของเด็ก เด็กจะปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ดีเมื่อเด็กเข้าใจเหตุผล และเมื่อพฤติกรรมที่ต้องการนั้นเด็กสามารถที่จะทำได้ หลักในการสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลง มีดังต่อไปนี้ คือ

- ๑.) สามารถนำไปบังคับใช้ได้จริง
- ๒.) มีเหตุผลเข้าใจง่าย
- ๓.) เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็ก
- ๔.) มีการอธิบายชัดเจน
- ๕.) มีขอบเขต
- ๖.) ควรเริ่มใช้กฎระเบียบตั้งแต่วันแรกของการศึกษา

กฎระเบียบหรือข้อตกลง ควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียน เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักรับฟังเหตุผล และสามารถควบคุมตนเองได้ และเด็กควรทราบผลของการไม่ปฏิบัติตามกฎอีกด้วย กฎระเบียบไม่ควรมีมากข้อแต่ควรปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ

ปัญหาเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือข้อตกลง

๑.) จำนวนของข้อตกลง หากมีมากเกินไป เป็นการยากที่ครูและเด็กจะจำได้ ต้องใช้เวลามากเกี่ยวกับข้อตกลง หรือใช้ข้อตกลงนาน ๆ ครั้ง ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติอาจจะลืมได้

๒.) เมื่อข้อตกลงมีความคลุมเครือ ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติของเด็กอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อความปลอดภัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสภาพแวดล้อม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ข้อตกลง : จงเดินเบา ๆ และพูดค่อย ๆ ขณะที่คนอื่นกำลังทำงาน

เหตุผล : การวิ่งและส่งเสียงดังในการเล่นหรือทำกิจกรรม ในขณะที่ผู้อื่นกำลังทำงาน อาจเกิดอันตรายได้ และทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ ทำงานอย่างไม่มีความสุข

ข้อตกลง : เล่นของเล่นและเกมอย่างระมัดระวัง

เหตุผล : ของเล่นและเกมสามารถชำรุดหรือแตกหักได้ถ้าเราไม่ระมัดระวัง แล้วเราอาจจะไม่ได้เล่นอีก

ข้อตกลง : เก็บของเล่นและเกมเข้าที่เมื่อเลิกเล่นแล้ว

เหตุผล : เมื่อของเล่นและเกมไม่อยู่เป็นที่ ก็อาจจะหายได้

กฎระเบียบหรือข้อตกลง สำหรับใช้เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมนั้น ทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจและยอมรับ เด็ก ๆ ต้องยึดถือและปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ การยอมรับข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย คือ ครูและเด็ก ทำให้เกิดข้อผูกมัดในด้านความปลอดภัย ความสุข และแต่ละคนมีความเป็นอยู่ที่ดีภายในกลุ่ม ครูสามารถช่วยให้เด็กเข้าใจถึงความสำคัญของข้อตกลงนี้ โดยให้เหตุผลประกอบจะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ดี และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้

เฉลยกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑ จากหน้า ๑๐

ตอนที่ ๑

๑. ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
๒. ๒๐ นาที
๓. ประสพการณ์ตรง
๔. สภาพแวดล้อม

ตอนที่ ๒

๑. X	๒. X	๓. ✓	๔. X
๕. ✓	๖. X	๗. ✓	๘. X

๒. การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน มุ่งเน้นการเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กอย่างนุ่มนวล ด้วยการใช้คำพูดหรือกิริยาท่าทาง เพื่อบอกเด็ก มิใช่เพื่อบังคับ ชูเชิญ มีข้อเสนอแนะจากงานวิจัยว่า การที่ครูใช้ความอ่อนโยนนุ่มนวล เพื่อหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กอนุบาล เป็นกลยุทธ์ที่มีผลดีช่วยให้เด็กที่ประพฤติตนออกนอกกรอบนอกทาง ให้กลับมาสู่สิ่งที่ถูกที่ควร ผู้ที่ไม่ทำงานก็กลับไปทำ เด็กมีพฤติกรรมที่ตอบสนองด้วยดี ไม่กั๊กก้าน วิธีนี้ ประสพผลดีมากกว่า การใช้ความรุนแรง

๓. การใช้คำสั่ง และการบังคับ ในบางครั้งครูจำเป็นต้องบอกเด็กว่า เขาควรทำในสิ่งที่ครูต้องการให้เขาทำ หากครูใช้คำสั่งที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และตรงไปตรงมา เป็นวิธีที่ครูจะใช้ควบคุมพฤติกรรมเด็กได้ยาวนาน คำสั่งนั้น ควรบอกถึงสิ่งที่คาดหวังว่าเด็กจะต้องทำเป็นอย่าง ๑ ไป

สรุปบทเรียน

การสร้างวินัยในชั้นเรียน หมายถึง การสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียน เพื่อใช้ดูแลพฤติกรรมเด็ก และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในชั้นเรียน มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การสร้างกฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียน
๒. การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน
๓. การใช้คำสั่ง

กฎระเบียบหรือข้อตกลงในชั้นเรียนที่สร้างขึ้น จะต้องใช้ได้จริง มีเหตุผลเข้าใจง่าย เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก อธิบายชัดเจนมีขอบเขต และเริ่มใช้ตั้งแต่วันแรกของปีการศึกษา ส่วนการใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยนนั้น พบว่าเป็นวิธีการที่เปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กที่ได้ผล สำหรับการใช้คำสั่ง ควรใช้ในบางครั้งที่จำเป็น

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒

ตอนที่ ๑ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ บนข้อความที่เป็นข้อตกลงในชั้นเรียนที่เหมาะสม

ตอนที่ ๒ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ บนข้อความที่กล่าวถูกต้อง

1. มีเหตุผลเข้าใจอย่าง

2. มีข้อตกลงกลางข้อ

3. อธิบายชัดเจน

4. ใช้ข้อตกลงเป็นบางวัน

5. เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก

6. ทุกคนเข้าใจและยอมรับ

1. ครูคือผู้สร้างข้อตกลง

2. ข้อตกลงใช้ดูแลพฤติกรรมเด็ก

3. ควรใช้คำสั่งบ่อย ๆ

4. ข้อตกลงนำไปสู่ความปลอดภัย

5. ข้อตกลงช่วยป้องกันปัญหา
ในชั้นเรียน

6. การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน
เปลี่ยนพฤติกรรมได้ดี

ตอนที่ ๓ การจัดการเรียนการสอน

แนวคิด

๑. การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีการวางแผนและมีการเตรียมการสอนที่ดี มีสื่อที่เหมาะสม และดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น
๒. ครูผู้สอนที่มีคุณภาพ เป็นผู้รู้เห็นรอบตัว หรือรู้ความเคลื่อนไหวของห้องตลอดเวลา ดูแลชั้นเรียนได้ทั่วถึง สามารถทำงานสองอย่างพร้อมกันได้ ดำเนินกิจกรรมอย่างราบรื่น มีสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์

๑. บอกบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้
๒. อธิบายพฤติกรรมของครู ที่นำไปสู่การเรียนรู้ของเด็กได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาทุกระดับ มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กสนใจ เข้าร่วมในกิจกรรม และเกิดการเรียนรู้ การเรียนการสอนทุกวิธีมักจะเกิดปัญหาขึ้นได้เสมอ หากขาดการวางแผนและการเตรียมการสอนที่ดี การเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จ จะป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการจัดการในชั้นเรียนได้มากที่สุด อีกทั้งช่วยแก้ปัญหาที่ไม่ได้ เตรียมป้องกันไว้ได้

บทบาทหน้าที่ของครู

ครูควรตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้ คือ

๑. มีการวางแผนการสอนอย่างดี
๒. มีการเตรียมบทเรียนที่ดี มีกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย
๓. มีสื่อการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน
๔. ส่งเสริมให้เด็กแต่ละคน มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ โดยการกระตุ้นเร้าความสนใจของเด็ก
๕. เปลี่ยนกิจกรรมไปสู่กิจกรรมใหม่อย่างต่อเนื่องราบรื่น
๖. ครูควรใช้คำอธิบายที่ชัดเจน และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

การจัดการในชั้นเรียนที่ล้มเหลว

จากงานวิจัย พบว่า ครูที่ล้มเหลวไม่ประสบผลสำเร็จในการจัดการในชั้นเรียน คือผู้ที่ไม่ให้ความสนใจต่อการวางแผน และการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเพียงพอที่จะให้เด็กยอมรับได้

- พฤติกรรมครู**
- ดำเนินการสอนไม่ราบรื่น ติดขัด และชักช้า
 - นำเข้าสู่กิจกรรมใหม่โดยที่เด็กยังไม่พร้อม
 - ไม่ดำเนินกิจกรรมไปตามขั้นตอน ตัวอย่างเช่น ดำเนินกิจกรรมหนึ่งค้างไว้แล้วเริ่มกิจกรรมใหม่ แล้วย้อนกลับไปกิจกรรมแรกอีก
 - ใช้เวลาในการอธิบายหรือสั่งมากเกินไป
 - ทำกิจกรรมให้เป็นหลายขั้นตอนโดยไม่จำเป็น

- พฤติกรรมเด็ก**
- ไม่สนใจ
 - เบื่อหน่าย
 - มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ครูที่สามารถจัดการในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการที่แตกต่างจากครูคนอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่นำไปสู่การเรียนรู้ของเด็กด้วย ดังต่อไปนี้

๑. รู้เห็นรอบตัว เหมือนมีตาอยู่ข้างหลัง ครูจะเห็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ใครทำอะไร เมื่อไร กับใคร ที่ไหน และให้เด็ก ๆ รู้ด้วยว่าไม่มีอะไรรอดพ้นสายตาครูไปได้

ตัวอย่าง ครูอาจชี้ให้เด็กคนหนึ่งเก็บของเล่นไว้บนชั้นเก็บของให้เรียบร้อย ขณะที่ฟังเด็กอีกคนหนึ่งเล่าเรื่อง

๒. ทำสองอย่างพร้อมกันได้ มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้สามารถเห็นว่า เด็กเรากำลังจะทำอะไร แล้วครูสามารถป้องกันไว้ได้

ตัวอย่าง ครูรับทราบว่ามีเด็กคนหนึ่งมาขึ้นจดหมายที่พ่อแม่ฝากมาให้ครู ขณะเดียวกับที่ครูกำลังสอนอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร

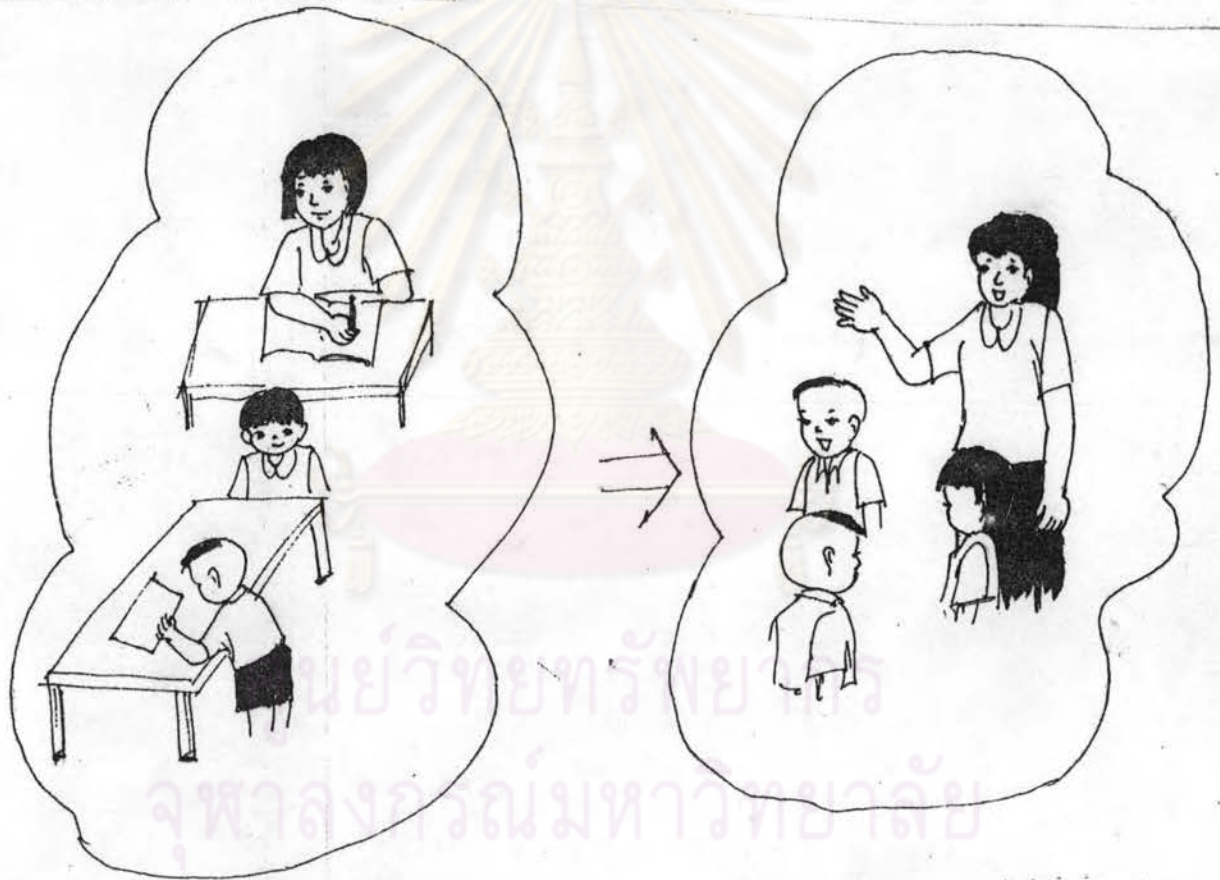
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฉลยกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒ จากหน้า ๑๗

ตอนที่ ๑	ข้อที่กาเครื่องหมาย ✓	ได้แก่ ข้อ ๑,๓,๕,๖
ตอนที่ ๒	ข้อที่กาเครื่องหมาย ✓	ได้แก่ ข้อ ๒,๔,๕,๖

๓. ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น ตลอดเวลาทั้งในระหว่างการทำกิจกรรมและช่วงของการเปลี่ยนกิจกรรม

ตัวอย่าง ครูดำเนินการสอนเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เมื่อถึงช่วงเวลาที่ให้เด็กทำกิจกรรม ครูจะไม่เร่งรัดเด็กและรบกวนสมาธิของเด็ก โดยให้เด็กที่ทำกิจกรรมของตนเสร็จแล้วมารวมกลุ่มเพื่อเปลี่ยนกิจกรรมใหม่ ซึ่งครูอาจใช้กิจกรรมเสริมที่ไม่ต้องใช้เสียงดังในการรอคอยเพื่อน เช่น ดูรูปภาพ หรือ พุดคุยกันเบา ๆ

๔. ความหลากหลายในการเรียนรู้ คือความสามารถของครูในการจัดเตรียมกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก งานวิจัยพบว่า ความเบื่อหน่าย ความกระสับกระส่าย มักเป็นต้นเหตุของการประพฤติดี นอกจากนี้ยังพบว่า การที่ครูให้เด็กทำกิจกรรมที่ซ้ำซาก เด็กจะขาดความสนใจ เบื่อหน่าย ลูกเดิน เหม่อลอยไปห้องน้ำบ่อย ๆ เป็นต้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการจัดการในชั้นเรียน

- ความเหมาะสมของชนิดและระดับกิจกรรมที่จัดให้เด็ก
- การเลือกรูปแบบการสอน ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- การเลือกวัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับเด็ก
- การเตรียมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ที่ตั้งของกิจกรรมต่าง ๆ การจัดวางวัสดุของเล่น รวมทั้งการวางแผนจัดสถานที่ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะการทำกิจกรรมของเด็ก
- การจัดเวลาในการทำกิจกรรม เด็กมีโอกาสได้ใช้เวลาเหมาะสมเพียงใดในการเรียนรู้
- ลักษณะการทำงานของเด็ก ทั้งรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้หรือไม่

สรุปบทเรียน

การจัดการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดการในชั้นเรียนที่ประสบผลดีที่สุด ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ เตรียมบทเรียนดี มีกิจกรรมและสื่อที่เหมาะสมหลากหลาย ส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนประสบความสำเร็จ มีการเปลี่ยนกิจกรรมอย่างราบรื่น มีคำอธิบายที่ชัดเจนเหมาะสมกับวัย

พฤติกรรมครูที่นำไปสู่การเรียนรู้ของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ู้เห็นรอบตัวเหมือนมีตาอยู่ข้างหลัง ทำสองอย่างพร้อมกันได้ ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีความหลากหลายในการเรียนรู้

หัวใจของครู แกร่งและเลื่อมรุ่งรุ่งระจับ
หัวใจของครู คือหัวใจเพชร ครูใจเพชร
มุ่งมั่น มานะ พงาขาม และเด็ดเดี่ยว
งานครู คืองานที่หนัก จิ่งใหญ่ แต่ละเอียดอ่อน

ศุมน อมรวิวัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จู้ จู้ อย่าเอ็ดไป ความลับ ...

ปัญหาของการจัดการ สามารถให้การเรียนการสอน
แก้ไขได้อย่างดีเลย นะจะ เพียงแต่ครูทำกับบทเรียน
น่าสนใจขึ้น เด็กก็ตั้งใจเรียน ไม่สร้างปัญหา

แล้วปัญหาการเรียนการสอนล่ะ แก้ไขด้วย

วิธีการจัดการได้ยังไง

ยากจ๊ะ...

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ 3

กรณีตัวอย่าง

ป๋อง เป็นเด็กอนุบาลที่เพิ่งย้ายตามผู้ปกครอง มาอยู่ที่โรงเรียนแห่งใหม่ จนถึงขณะนี้เป็นเวลาเกินกว่า ๒ เดือนแล้ว ป๋อง ยังคงเก็บตัวเงียบ ๆ ตามลำพัง ไม่ค่อยพูดกับเพื่อน และครู งานบางอย่างทำได้สำเร็จเรียบร้อย แต่บางอย่างไม่ยอมทำ เป็นที่หนักใจของครูวินิตามาก อยากให้ ป๋อง ร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกิจกรรมเหมือนคนอื่น ๆ ถ้าท่านเป็นครูวินิตา ท่านจะใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนช่วยเหลือป๋องอย่างไร

จากกรณีตัวอย่าง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

-๑. เตรียมบทเรียนเป็นอย่างดี แล้วดำเนินการสอนตามแผนเป็นขั้นตอน
-๒. สังเกตการเล่นและการทำงานของป๋อง ว่าเขามีลักษณะนิสัยเช่นไร ชอบเล่น และชอบทำกิจกรรมอะไร เพื่อจะได้จัดเตรียมให้เหมาะสมกับความสนใจของเขา
-๓. จัดที่นั่งให้อยู่ใกล้ครู แล้วครูพยายามกระตุ้นให้ร่วมในกิจกรรมโดยใช้คำถาม
-๔. ควรมอบหมายงานให้ป๋องทำตามลำพังตามลักษณะนิสัย
-๕. ครูควรนำผลงานที่ป๋องทำได้สำเร็จมาให้เพื่อนในชั้นดู และให้การเสริมแรง
-๖. การมอบหมายงาน ครูควรใช้คำสั่งที่ชัดเจน ใช้เวลาสั้น ๆ ในการอธิบาย
-๗. จัดเตรียมสื่อและกิจกรรมหลาย ๆ ชนิด ให้เด็กเลือกทำได้อย่างอิสระ
-๘. พยายามติดตามดูพัฒนาการของป๋องอยู่เสมอ
-๙. ให้เวลาป๋องเป็นพิเศษในการชี้แจงการทำงานที่ป๋องไม่ถนัดหรือไม่สนใจ
-๑๐. พยายามให้ป๋องทำงานทุกชิ้นให้ได้เหมือนคนอื่น มิฉะนั้น ป๋องจะไม่ได้เล่นของเล่นที่ชอบ

X	๐๓	๑	๒	๓		
๑	๒	X	๓	๔	๕	๖๖๗

ตอนที่ ๔ การปรับพฤติกรรม

แนวคิด

๑. การปรับพฤติกรรมด้วย วิธีการเสริมแรง คือ การดูแลเด็กให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขณะที่อยู่ในชั้นเรียน
๒. การเสริมแรงจะมีประสิทธิผล หากครูปฏิบัติด้วยความจริงใจ เด็กยอมรับ และเห็นคุณค่า สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเป็นรูปธรรม
๓. การดูแลพฤติกรรมเด็ก ครูควรใช้ เทคนิค ๔ วิธี เพื่อปรับพฤติกรรมตามระดับของปัญหา

วัตถุประสงค์

๑. บอกประโยชน์ของการเสริมแรงได้
๒. ระบุวิธีการเสริมแรงที่ประสพผลดีได้
๓. บอกเทคนิควิธีในการปรับพฤติกรรมของเด็กได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การปรับพฤติกรรม

การปรับพฤติกรรม เป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมของเด็ก ด้วยการเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งต้องเกิดจากความตั้งใจของครู เด็กพอใจยอมรับ และสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์

วิธีการปรับพฤติกรรม ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ครูสามารถควบคุมทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนด้วยวิธีการเสริมแรง โดยครูจะสนใจเฉพาะพฤติกรรมเด็กที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนมากกว่าสิ่งที่เด็กประพฤติที่บ้าน หรืออิทธิพลจากสังคมที่มีต่อเด็ก โดยมีสมมติฐานว่าเด็กที่ประพฤติดีในชั้นเรียน จะประพฤติดีในสถานที่อื่น ๆ ด้วย หากครูเลือกใช้วิธีการเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการปรับพฤติกรรม ดังนี้คือ

๑. แยกประเภทพฤติกรรมที่ครูต้องการให้เด็กเปลี่ยนแปลง
๒. สังเกต พฤติกรรมที่พึงประสงค์
๓. วางแผนเป็นขั้นตอนเพื่อควบคุมพฤติกรรมเด็ก โดยเด็กจะได้รับการบอกกล่าวอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

หลักการเสริมแรง

การเสริมแรงจะมีประสิทธิผล ดังต่อไปนี้

๑. ความจริงใจของครู

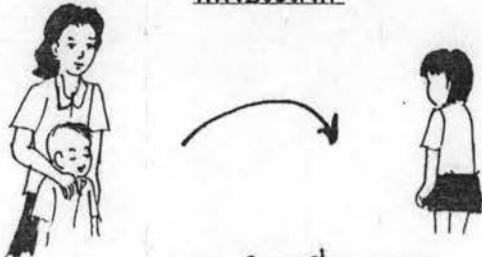
ครูพอใจมากที่หนูแบ่งกันเล่น

๒. เด็กยอมรับและเห็นคุณค่า

หนูทำงานได้เรื่องปรื่องมาก
วันนี้ครูให้ดาวดวงใหญ่เล่มนะคะ

๓. สอดคล้องกับพฤติกรรม ที่พึงประสงค์

ครูชอบใจนะที่หนูรอนจน
ครูพูดกับเพื่อนเสร์จ

ตามหลักทฤษฎี หากเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูจะไม่สนใจเด็กคนนั้นไม่พูดด้วย เพิกเฉย ไม่ได้รับรางวัล พฤติกรรมนั้นจะหายไป

ตัวอย่าง

- เมื่อเด็กพยายามเรียกร้องความสนใจจากครู โดยเรียกชื่อครู ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูจะเพิกเฉยเสียไม่ตอบ
- ในทางตรงข้าม เมื่อเด็กเดินมาหาครูและทำความเคารพ โดยยกมือไหว้ ครูก็จะให้รางวัลด้วยการยิ้มตอบ เป็นกลไกชักจูงทางสังคมซึ่งคาดได้ว่า เด็กคนนั้นจะยังคงพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจจากครู ด้วยการทำความเคารพมากกว่าเรียกชื่อครู

แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาพฤติกรรมบางอย่าง ไม่อาจเพิกเฉยได้

ลองติดตามต่อไปนะคะ

ข้อควรปฏิบัติ

เนื่องจากครูไม่อาจเฝ้าจับตาดูพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทุกพฤติกรรมได้ จึงควรใช้ เทคนิค ๔ วิธี ดังต่อไปนี้

๑. ถ้าปัญหาเกิดขึ้นในเวลาสั้น ๆ และสิ้นสุดลงแล้ว ครูไม่ควรรื้อฟื้นขึ้นอีก
๒. ถ้าปัญหาไม่รุนแรง หรือไม่เป็นอันตราย ครูควรเพิกเฉยเสีย ควรใช้เวลา
๓. ถ้าปฏิกิริยาของครูที่มีต่อเหตุการณ์นั้น คือความสนใจของเด็กในห้อง จนเด็กไม่มีสมาธิในการเรียน ครูควรหยุดปฏิกิริยานั้นเสีย
๔. ถ้าหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับเด็กที่มีความประพฤติดีมาตลอด เกิดทำผิดซ้ำ เมื่อครูพิจารณาแล้วเห็นว่า เด็กไม่คิดที่จะประพฤติดีอีก ครูก็ควรปล่อยผ่านไป

การละเลยเพิกเฉยของครู แม้จะกระทำด้วยเหตุผลก็ตาม บางครั้งอาจไม่ใช่วิธีที่มีประสิทธิภาพเสมอไป ซึ่งจำเป็นต้องใช้ วิธีการเสริมแรง เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่ต้องใช้วิธีที่เหมาะสมกับเด็กและเป็นรูปธรรม เช่น ขันนม ของรางวัล รอยยิ้ม การเสริมแรงทางสังคมส่วนใหญ่จะรวมถึงการให้ความสนใจ คำชมเชย รอยยิ้ม และความใกล้ชิด เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 วิทยาลัย

การลงโทษ โดยมุ่งที่จะสั่งสอนเด็ก หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็ก เป็นการช่วยให้เด็กรู้จักวิเคราะห์ แยกแยะ ได้อย่างรวดเร็วระหว่างการยอมรับ และไม่ยอมรับในพฤติกรรมนั้น ๆ แต่การลงโทษอาจเกิดผลต่อเด็ก ดังนี้

๑. เด็กเข้าใจลักษณะการลงโทษไปในทางที่ผิด
๒. เป็นเหตุให้เด็กที่ถูกลงโทษขี้เกียจ
๓. เป็นเหตุให้เด็กที่ถูกลงโทษก้าวร้าว
๔. เป็นเหตุให้เด็กที่ถูกลงโทษ ไม่ได้ตอบ หรือไม่ตอบสนองในทางที่ดี
๕. เป็นเหตุให้เด็กที่ถูกลงโทษ ขาดความมั่นใจในตนเอง และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน

สรุปบทเรียน

การปรับพฤติกรรม เป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมเด็กด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวก โดยมีความเชื่อว่า เด็กที่ประพฤติดีในชั้นเรียน จะประพฤติดีในสถานที่อื่น ๆ ด้วย หากครูเลือกใช้วิธีการเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องเกิดจากความตั้งใจของครู เป็นวิธีการที่เด็กยอมรับและเห็นคุณค่า ต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีความเหมาะสมกับเด็กและเป็นรูปธรรม

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๔

โปรดพิจารณาวิธีการปรับพฤติกรรมของครูอนุบาลที่นำมาใช้เป็นรายชื่อ แล้ว
กาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านเห็นด้วย และกาเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ไม่เห็นด้วย

-๑. ในระยะแรกที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ครูควรให้การเสริมแรงใน
พฤติกรรมนั้น ๆ ทันที
-๒. ครูหลีกเลี่ยงการลงโทษเด็ก ในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
-๓. ครูยอมรับว่า การดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิดเด็ก เป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดี การลงโทษ
อาจทำให้เด็กมีความเครียดและไม่มีปฏิกิริยาตอบสนอง
-๔. ครูเข้าใจว่า รางวัล หรือการเสริมแรงนั้น จะมีความแตกต่างกันระหว่างบุคคล
-๕. ครูควรละเลยเพิกเฉยพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทุกพฤติกรรม
-๖. ครูควรใช้วิธีการเสริมกำลังใจเด็กทุกคนอย่างยุติธรรม

X X

✓

✓

✓

๓

✓

๓

✓

๑

๓

๘๒๗

แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๒ ผู้จัดการ...มือหนึ่ง

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของเด็กวัยอนุบาล
 - ก. ชอบช่วยเหลือเพื่อน
 - ข. เริ่มสนใจที่จะเรียนรู้
 - ค. ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
 - ง. ยังไม่สามารถเล่นร่วมกันได้

๒. สภาพแวดล้อมที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด หมายถึงข้อใด
 - ก. จัดเตรียมสื่อและกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - ข. ครูสอนสิ่งง่าย ๆ ใกล้ตัวเด็ก
 - ค. สภาพที่เด็กเรียนและทำกิจกรรมร่วมกัน
 - ง. เด็กได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

๓. หลักการสำคัญในการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม คือข้อใด
 - ก. จัดตกแต่งห้องเรียนได้สวยงามน่าอยู่
 - ข. ครูยิ้มแย้มแจ่มใสกับเด็กตลอดเวลา ไม่เกรงเกรียง
 - ค. ให้ความรัก ให้การดูแลและแนะแนวทางให้เด็ก
 - ง. มีความจริงใจเข้าใจเด็ก ยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็ก

๔. ข้อใดไม่ใช่ เทคนิควิธีในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก
 - ก. ครูให้เวลารับฟังเด็กด้วยความตั้งใจ
 - ข. พูดคุยกับเด็กอย่างเป็นกันเอง
 - ค. กระตุ้นให้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยการแข่งขัน
 - ง. ส่งเสริมเด็กให้พูดแสดงความรู้สึกและความคิดเพื่อสื่อความหมาย

๕. ข้อใด เป็นความสำคัญของการสร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน
- ก. ข้อตกลงช่วยให้ครูลดภาระในการดูแลเด็ก ได้ดีที่สุด
 - ข. ข้อตกลงที่ดี ครอบคลุมการแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาได้ทั้งหมด
 - ค. ข้อตกลง ช่วยให้ครูใช้บังคับเด็กให้มีพฤติกรรมที่ดีได้ยาวนาน
 - ง. ข้อตกลงที่ดี จะช่วยให้เด็กมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุขและปลอดภัย
๖. ข้อใดเป็นการสร้างวินัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง
- ก. มีข้อตกลงหลาย ๆ ข้อเพื่อจะใช้ดูแลเด็ก ได้เป็นระเบียบ
 - ข. มีข้อตกลงที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ
 - ค. ควรเริ่มใช้ข้อตกลงเมื่อเด็กสามารถปรับตัวได้ดีแล้ว
 - ง. การปฏิบัติตามข้อตกลงเป็นบางครั้ง
๗. ข้อใดเป็นบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ
- ก. ให้เด็กมีโอกาสดูฝึกปฏิบัติมาก ๆ จึงจะเรียนรู้ได้ดี
 - ข. วางแผนการสอนอย่างดี มีสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย
 - ค. ครูมุ่งมั่นที่จะดำเนินการสอนต่อไปเรื่อย ๆ จนจบแม้จะมีปัญหาบ้างก็ตาม
 - ง. การสลับขั้นตอนในการสอนบ้าง จะเป็นการกระตุ้นและจูงใจเด็กได้ดี
๘. พฤติกรรมครูข้อใด สามารถนำไปสู่การเรียนรู้ได้ดี
- ก. ใช้เวลาเพื่ออธิบายคำสั่งให้ชัดเจนก่อนเสมอ
 - ข. ทำให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างรวดเร็ว
 - ค. เพิ่มขั้นตอนในการทำกิจกรรม
 - ง. มุ่งให้เกิดการเรียนรู้โดยฝึกฝนพฤติกรรมอื่นของเด็ก

๙. ประโยคที่ครูกล่าว ข้อใด เป็นวิธีการเสริมแรงที่ดี

- ก. แดงวาครูปได้เหมือนของจริงมาก หนูต้องวาดทุกวันเลยนะกะ
- ข. ขาว ครูจะพอใจมาก ถ้าขาวเล่นร่วมกับเพื่อนได้
- ค. เขียว เก็บแท่งไม้ได้เรียบร้อยดีมาก
- ง. ดำทำงานได้เรียบร้อยกว่าเขียวมากเลย

๑๐. ประโยคที่ครูกล่าว ข้อใด เป็นการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้อย่างถูกวิธี

- ก. ปกติไม่แตะแก๊งเพื่อนเลย วันนี้เปลี่ยนไป จะต้องทำโทษเสียแล้ว
- ข. ถ้าวันนี้ นิดไม่ยอมหยุดเล่น ครูก็จะไม่สอนต่อแล้ว
- ค. เด็ก ๆ กะ เมื่อกี้นี้หน้อยกับน้อยเถียงกันเสียงดังเรื่องอะไร เสาให้ครูฟังใหม่ซิ
- ง. ต้อยกับต้อย มาช่วยแสดงเป็นต้นไม้ให้หน้อยนะกะ กำลังขาดตัวละครพอดีเลย

๑๐. ๑

๕. ๒

๘. ๓

๑๖. ๔

๒. ๕

๕. ๑

๔. ๒

๑๖. ๓

๑๖. ๔

๑๖. ๕

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. เอกสาร
การนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๕๕. กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมการ
ฝึกหัดครู, ๒๕๒๖
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. หลักการจัดอนุบาลศึกษา. เอกสารวิชาการ -
วิจัย ลำดับที่ ๕/๒๕๓๓ กรุงเทพมหานคร : บริษัทศรีเมืองการพิมพ์, ๒๕๓๓
- แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๓ ฉบับปรับปรุง กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๔.
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับปฐมวัย
ศึกษา หน่วยที่ ๑ - ๑, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๖.
- ประดิษฐ์ อุประมัย และ วิภาวี เอี่ยมสุภามิต เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับ
ปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ ๘ - ๑๒ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๗.
- สุรางค์ ไก่ตัวระกูด. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๓.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภามิต. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัยศึกษา
หน่วยที่ ๘ - ๑๕ นนทบุรี นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ ๒,
๒๕๒๖
- Feeney, Stephanie. Christensen , Doris” and Moraveik, Eva . Who Am I in the lives of
Children? An Introduction to teaching young children . Third Edition.
Ohio : Merrill publishing Company, 1987.
- Hirsch. Elisabeth S. Transition Periods. Stubling Blocks of Education N.Y. : New York
University Press} 1968.
- Nation Association for the Education of Yong Children. Accreditation Criteria E Procedures.
Washington D.C. : the National Association for the Education of Yong Children ;
1984
- Schickedanz, Judith A. and others. Strategies for young Children. second Edition .
New Jersey : Prentice - Hall , Inc, Eglewood Cliffs. 1983.
- Weber , Wilford A . and others. Classroom Teaching Skills second Edition.
Massachuseths : D : C Hearth and Company , 1982.

ชั้นเรียนนี้...ไม่มีปัญหา

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

คำนำ

ครู มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับอนุบาลศึกษา ซึ่งเป็นวัยแรกที่เด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียน ยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียน เนื้อหาวิชาเช่นเดียวกับระดับอื่น การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและระบบโรงเรียน ยังไม่ดีพอ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ในช่วงสั้น ๆ จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กหลายประการ ที่ทำให้ครูไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ การเลือกใช้ วิธีการจัดการ ในชั้นเรียนที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นที่ครู อนุบาลควรต้องศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ครูสามารถที่จะดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนไปได้ได้อย่างราบรื่น

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาลเรื่องการจัดการในชั้นเรียน ประกอบด้วย เอกสาร ๔ เล่ม ที่ครูสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ดังนี้

- เล่มที่ ๑ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน
- เล่มที่ ๒ ผู้จัดการ.....มือหนึ่ง
- เล่มที่ ๓ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา
- เล่มที่ ๔ เสริมความรู้.....ครูอนุบาล

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่า เอกสารชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่อง การจัดการในชั้นเรียน ทั้ง ๔ เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูอนุบาลที่จะนำไปใช้เป็นคู่มือในการ ปฏิบัติงานได้ตามสมควร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ปราณี สาระจิตต์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้วิจัย

คำชี้แจง

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่องการจัดการในชั้นเรียน เล่มที่ ๓ นี้ มีชื่อว่า “ชั้นเรียนนี้...ไม่มีปัญหา” รายละเอียดในเล่มได้นำเสนอตัวอย่างกิจกรรมหนึ่งวันในชั้นอนุบาล ซึ่งต้องใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนทั้ง ๔ วิธี ที่ได้นำเสนอไว้ในเล่มที่ ๒ การจัดห้องเรียน และการประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน อันเป็นขั้นตอนสุดท้ายของ กระบวนการจัดการในชั้นเรียน เพื่อให้ครูอนุบาลได้ศึกษา และนำไปปฏิบัติได้ครบทุกขั้นตอน

หวังว่า เล่มที่ ๓ นี้ จะช่วยให้ครูอนุบาลมีแนวในการปฏิบัติได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นำวิธีการไปใช้ได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำในการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

วิธีการศึกษา "ชุดการศึกษาด้วยตนเอง" มีขั้นตอนดังนี้

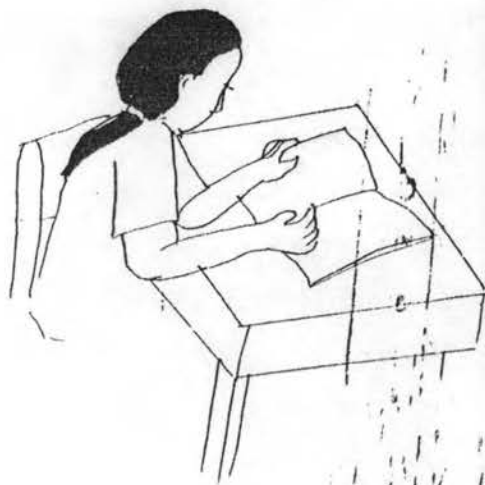
๑. ทำแบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการศึกษา
แล้วตรวจคำตอบ

๒. ศึกษาแนวคิดและวัตถุประสงค์ให้เข้าใจ

๓. ศึกษาเนื้อหาแต่ละตอนแล้วทำกิจกรรม
ฝึกปฏิบัติที่กำหนดให้

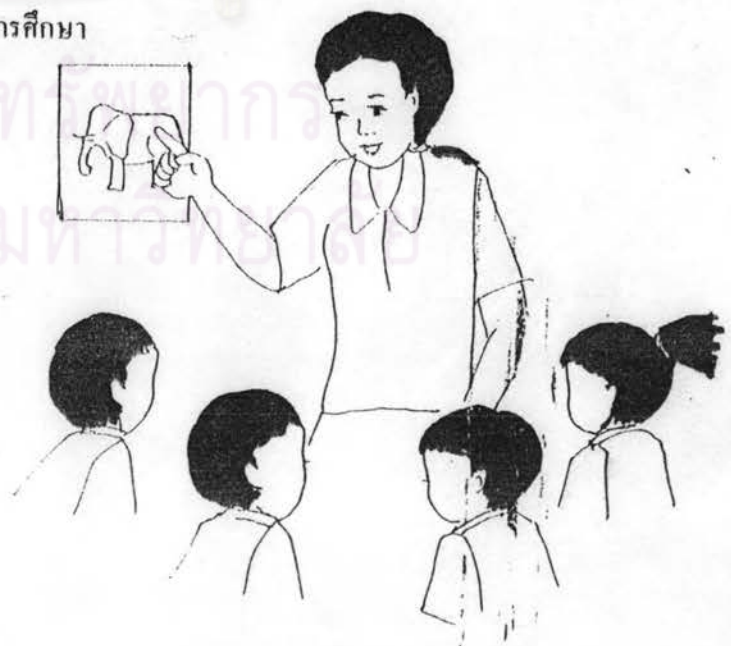
๔. ทบทวนเนื้อหาจากสรุปทเรียน

๕. ทำแบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษา
แล้วตรวจคำตอบ

๖. นำความรู้จากการศึกษาชุดการศึกษา
ไปทดลองปฏิบัติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำชี้แจง	ก
คำแนะนำการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง	ข
แบบทดสอบก่อนการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	จ-ช
ตอนที่ ๑	
หนึ่งวันในชั้นอนุบาล	๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๑๓
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑	๑๔
ตอนที่ ๒	
การจัดห้องเรียน	๑๕
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน (ห้องเรียน - ห้องเล่น)	๒๖
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒	๒๕
ตอนที่ ๓	
การประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน	๓๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๓๖
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓	๓๘
แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	
บรรณานุกรม	

แบบทดสอบก่อนการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง
เล่มที่ ๓ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุด

๑. ท่านเห็นว่าคำกล่าวในข้อใด มีความถูกต้องเหมาะสมมากที่สุด
 - ก. กิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลควรลดลงไปบ้าง แล้วเพิ่มการอ่านการเขียนแทน
 - ข. ทุกกิจกรรมมีความสำคัญสำหรับเด็ก ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา
 - ค. กิจกรรมควรสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปในแต่ละวัน
 - ง. การที่จัดกิจกรรมให้เด็กอนุบาลมาก ๆ จะทำให้เด็กเบื่อการเรียนเมื่อโตขึ้น

๒. ข้อใดเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนมากที่สุด
 - ก. กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - ข. กิจกรรมในวงกลม
 - ค. กิจกรรมสร้างสรรค์
 - ง. เกมการศึกษา

๓. นอกจาก การสร้างข้อตกลงทั่ว ๆ ไปในชั้นเรียนแล้ว กิจกรรมใดที่ฝึกให้เด็กรู้จักกติกาและข้อตกลงได้มากที่สุด
 - ก. กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - ข. กิจกรรมในวงกลม
 - ค. กิจกรรมสร้างสรรค์
 - ง. เกมการศึกษา

๔. “ครูแอ้ว อธิบายให้เด็กเรียนรู้ ตารางกิจกรรมประจำวัน ว่าเด็กจะต้องร่วมกิจกรรมใดบ้างในในแต่ละวัน “ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

- ก. ไม่เหมาะสม เพราะเด็กจะไม่ตื่นแต่เช้าใจ
- ข. ไม่เหมาะสม เพราะจะหลบหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ไม่ชอบ แล้วรอคอยเฉพาะกิจกรรมที่ชอบ
- ค. เหมาะสม เพราะเด็กจะหมดกังวลในการรอคอยเวลาว่าเขาจะต้องทำอะไรต่อไปอีก
- ง. เหมาะสม เพราะเด็กจะได้เคยชินกับระบบของชั้นเรียน

๕. คำกล่าวของครูในข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การจัดห้องเรียน จะต้องมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก
- ข. สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียนจะต้องเป็นรูปธรรม
- ค. การจัดห้องเรียนที่ดีจะลดปัญหาพฤติกรรมของเด็ก
- ง. การจัดห้องเรียนกับกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกัน

๖. เหตุผลในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนอนุบาล ข้อใดที่มีความสำคัญน้อยที่สุด

- ก. เด็กเรียนรู้จากสภาพแวดล้อม
- ข. ช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี
- ค. เด็กมีความอบอุ่นเป็นสุขเหมือนอยู่บ้าน
- ง. เด็กร่วมกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว

๗. การจัดมุมกิจกรรม ควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด

- ก. มีความสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์
- ข. มีความเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็ก
- ค. ควรมุ่งฝึกระเบียบวินัยเด็กเป็นสำคัญ
- ง. เป็นมุมกิจกรรมที่จัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ง่ายในห้องถื่น

๘. การประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน ประเมินได้จากจุดใด

- ก. ประเมินพฤติกรรมของครู
- ข. ประเมินพฤติกรรมของเด็ก
- ค. ประเมินพฤติกรรมของครูและเด็ก
- ง. ประเมินจากสภาพแวดล้อม

๙. ถ้าผลการประเมินปรากฏว่า สภาพที่คาดหวังสูงกว่า สภาพจริง มีความหมายตามข้อใด

- ก. ครูใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
- ข. ครูต้องลดเป้าหมายลงจากเดิม
- ค. ครูต้องปรับปรุงวิธีการจัดการในชั้นเรียน
- ง. ครูไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียน

๑๐. ข้อใดแสดงว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของ การจัดการในชั้นเรียน

- ก. เด็กให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้
- ข. เด็กมีความสนใจในกิจกรรมเป็นบางครั้ง
- ค. เด็กส่วนใหญ่ทำงานได้สำเร็จ
- ง. เด็ก ๆ ทำงานร่วมกันได้

ป.๐๐๓

ป.๑

ป.๒

ป.๓

ป.๔

๑.๕

๒.๕

๓.๕

๔.๕

๕.๕

มชช

ตอนที่ ๑ หนึ่งในชั้นอนุบาล

แนวคิด

๑. การปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรมในแต่ละวัน ต้องใช้เทคนิคการจัดการในวันเรียนร่วมด้วย กิจกรรมต่าง ๆ จึงจะดำเนินไปได้อย่างราบรื่น
๒. วิธีการจัดการในชั้นเรียนที่นำมาใช้ ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และบุคคล

วัตถุประสงค์

บอกบทบาทของครู ในการจัดการในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรมได้

จากการที่ได้ศึกษา ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เล่มที่ ๑ และ ๒ คงทำให้เพื่อนครุมีความกระตือรือร้นเพิ่มขึ้น ในเรื่องของ การจัดการในชั้นเรียนจนสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยไม่ยากนัก แต่เพื่อให้เพื่อนครุมีความเข้าใจยิ่งขึ้น จึงขอเสนอแนวทางการนำวิธีการจัดการในชั้นเรียนไปใช้ในชุดการศึกษาด้วยตนเอง เล่มที่ ๑ นี้ค่ะ

เรียน คุณครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ ๑

คุณครูคะ ดิฉันส่งลูกมาเข้าเรียนชั้นอนุบาลเกือบจะถึงหนึ่งภาคเรียนแล้ว ดิฉันได้พูดคุยกับลูกทุกวันเมื่อกลับถึงบ้าน ว่าเขาทำอะไรบ้างที่โรงเรียน ดิฉันผิดหวังมากค่ะ เพราะลูกได้แต่เล่าให้ฟังว่า แกล่นอะไรมาบ้าง และร้องเพลงให้ดิฉันฟังบ้าง เมื่อถามถึงตัวหนังสือ ตัวเลข แม้แต่ชื่อของตัวเอง แกล้งไม่รู้เรื่องเลย ดิฉันคิดว่า ตารางสอนประจำวันชั้นอนุบาลคงจะเป็น เล่น กิน นอน เท่านั้นใช่ไหมคะ

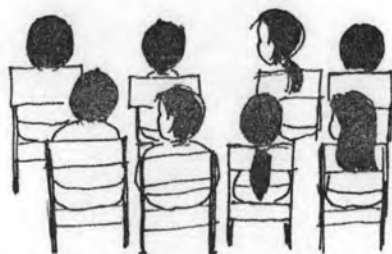
ดิฉัน หวังว่าคงได้รับคำตอบที่ชัดเจนจากคุณครูค่ะ

จาก คุณแม่น้องนัท

คุณครูมาลีครับ...อย่าเพิ่งหือใจนะครับ ผู้ปกครองเขาไม่เข้าใจงานของเรามากกว่า แม้แต่ครูของเราบางคนยังพูดว่า เป็นครูอนุบาลสบายมาก ถึงเวลาที่เด็กนอน ครูก็ได้นอนแล้ว ผมเข้าใจดีว่า หนึ่งในชั้นอนุบาล นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ อย่างที่ใคร ๆ คิด กว่าจะผ่านพ้นไปได้ตลอดวัน ครูต้องเหน็ดเหนื่อยมาก เนื่องจากเด็กของเราขี้เล่นมาก การจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ สำหรับเด็กต้องละเอียดรอบคอบ พิถีพิถัน ปัญหาอาจเกิดขึ้นได้เสมอทั้ง ๆ ที่เตรียมการป้องกันไว้แล้วก็ตาม ต้องจัดเตรียมห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อมก่อนที่เด็กคนแรกก้าวผ่านประตูห้องเรียนเข้ามา ยิ่งเด็กเล็กเท่าไร วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมก็ต้องจัดเตรียมให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการตามวัยของเด็กที่ยัง ต้องการเล่น และช่วยให้เขาปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อม ซึ่งรวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และบุคคล

ผมจะพยายามช่วยทำความเข้าใจกับผู้ปกครองให้คุณเอง คุณครูต้องช่วยชี้แจงกิจกรรมประจำวันด้วยนะครับ

ตารางกิจกรรมประจำวัน กำหนดไว้โดยประมาณ ดังนี้

๐๘.๐๐ - ๐๘.๑๕ น.	รับเด็กเป็นรายบุคคล ตรวจสอบภาพ บันทึกคำพูดเด็ก พาเด็กไปห้องน้ำ
๐๘.๑๕ - ๐๘.๓๐ น.	เคารพธงชาติ และสวดมนต์
๐๘.๓๐ - ๐๘.๔๐ น.	สำรวจการมาโรงเรียน สนทนา ข่าวและเหตุการณ์
๐๘.๔๐ - ๐๙.๐๐ น.	การเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม
๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๐ น.	พัก (รับประทานอาหารเช้า)
๑๐.๑๐ - ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมในวงกลม
๑๐.๓๐ - ๑๑.๐๐ น.	การเล่นกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	พัก รับประทานอาหารกลางวัน
๑๒.๐๐ - ๐๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ - ๑๔.๒๐ น.	เก็บที่นอนล้างน้ำ
๑๔.๒๐ - ๑๔.๓๐ น.	พัก (รับประทานอาหารเช้า)
๑๔.๓๐ - ๑๔.๕๐ น.	เกมการศึกษา
๑๔.๕๐ - ๑๕.๐๐ น.	สรุป เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ ตารางกิจกรรมประจำวัน สามารถปรับให้เหมาะสมกับเวลา เหตุการณ์ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี สภาพชุมชน และท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องมีครบทุกกิจกรรม เช่น อาจเพิ่มช่วงเวลาของการสำรวจการมาโรงเรียน สนทนาข่าว และเหตุการณ์ เป็น ๒๐ - ๒๕ นาทีได้ เพราะเป็นช่วงที่ครูสามารถพัฒนาเด็กได้มากทั้งด้านภาษา ความรอบรู้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความมั่นใจในตนเองของเด็ก โดยลดเวลากิจกรรมอื่นลงบ้าง

ตัวอย่าง การจัดการในชั้นเรียน

ตามตารางกิจกรรมประจำวัน

๑. การรับเด็ก ตรวจสอบภาพ บันทึกคำพูดเด็ก พาเด็กไปห้องน้ำ

- ครูสมศรี : เมื่อเช้านี้ เป่าทานข้าวกับอะไรคะ
 เป่า : ทานข้าวกับไข่ ครับ
 ครูสมศรี : อร่อยไหมคะ
 เป่า : อร่อยครับ เป่าทานหมดจานด้วย
 ครูสมศรี : เอ...เป่า ตัวอุ่น ๆ นะ หนูเป็นหวัดหรือเปล่าคะ

๑๑๑

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

สนทนา พูดคุยกับเด็กอย่างสนิทสนมคุ้นเคย ใกล้ชิดเด็กเป็นรายบุคคล การได้พูดคุย สัมผัสเด็กอย่างอ่อนโยน จะเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก มากขึ้น เด็กจะไว้วางใจครู รู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง และอยู่ในชั้นเรียนอย่างมีความสุข

(วิธีสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม)

๒. การสนทนา ข่าวและเหตุการณ์

- ครูสมศรี : เก่งมากก้อย เพื่อน ๆ ปรบมือให้ก้อยหน่อยค่ะ ใครจะเล่าได้อีกคะ
- ป้อม : ผมครับ คุณครูครับ เมื่อวานผมเจองู ด้วยยาวมากเลย
- ครูสมศรี : ป้อมเจอที่ไหนคะ
- ป้อม : ที่ข้างทาง ใกล้เคียง ๆ บ้านป้อมด้วยครับ
- ครูสมศรี : แล้วป้อมทำอะไรคะ
- ป้อม : ป้อมวิ่งหนีเข้าบ้านเลยครับ
- ครูสมศรี : เด็ก ๆ คะ งูอาจทำอันตรายเราได้ บางชนิดกัดคนตาย เด็ก ๆ ควรหลีกเลี่ยงและบอกให้ผู้ใหญ่รู้.....

๑๓๑

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

การสนทนา ชักถาม และการเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ ช่วยฝึกให้เด็กกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าถาม และมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น อีกทั้งได้ความรู้และมีพัฒนาการด้านภาษาเพิ่มขึ้นด้วย ครูมีส่วนช่วยในการชักถาม ให้อีกกำลังใจ เสริมแรง และให้โอกาสเด็กทุกคนเท่า ๆ กัน

(วิธีการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม และการปรับพฤติกรรม)

๓. การเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ และอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการฝึกหัดแนะแนวทาง และเสริมแรงอย่างถูกวิธี

ตัวอย่าง บทบาทของครูอนุบาล ห้อง ๑/๑ และห้อง ๑/๒ ห้องไหนจะประสบผลดีกว่า

“สมมุติว่าเด็ก ๆ เป็นลูกนกฝูงหนึ่ง กำลังหัดบิน จะออกไปหาอาหารด้วยกัน อย่างบินชนกันนะคะ ครูจะเกาะจังหวะรัว ลูกนกก็จะต้องบินต่อไปเรื่อย ๆ ไม่หยุด แต่ถ้าหยุดรัวแล้วเกาะด้วยเสียงคัง ๑ ครั้ง ลูกนกต้องหยุดบินนะคะ” เริ่มค่ะ...

ห้อง ๑/๑

แอ่ว ทำท่าบินเหมือนลูกนกปีกหักลงนะเธอ
ฮู้ โอ้ ก็ไม่ได้

ห้อง ๑/๒

ลูกนกบินเก่งทุกตัวเลยคะ
ลูกนกไหนหยุดจับแมลงหรือคะ

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

การให้กำลังใจ และการเสริมแรงของครูและเพื่อน จะช่วยให้เด็กมีความกล้า ที่จะแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น

(วิธีสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม และการปรับพฤติกรรม)

๔. กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา)

กิจกรรมสร้างสรรค์ หมายถึง กิจกรรมเกี่ยวกับงานศิลปะศึกษาต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริม กระตุ้น ให้เด็กได้แสดงออกตามความรู้สึกละและความสามารถของตัวเอง

เด็ก ๆ ค: วันนี้ครูมีของเล่นสำหรับเด็ก ๆ
จะอะจะเลง โต้ะที่ 1 เป็นงานปั้น คุรุมี
แป้งโด ดินน้ำมัน...โต้ะที่ 2 เป็น...

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

- ครูจัดเตรียมกิจกรรมไว้หลาย ๆ กิจกรรม ให้เด็กได้เลือกและหมุนเวียนกันเข้าทำกิจกรรม มีครูสนับสนุนให้กำลังใจ สนใจงานของทุกคน
- บอกเด็กให้รู้บทบาท ขอบเขตของการทำงาน
- ให้กำลังใจ เสริมแรง เพื่อช่วยให้เด็กทำงานได้สำเร็จ มีผลงานจากความสามารถของตน มีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ให้ความสำคัญกับผลงานของเด็กทุกคนเท่า ๆ กัน ไม่ประเมินผลงานแต่พิจารณาด้านพัฒนาการ และจุดประสงค์อื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

๕. การเล่นตามมุม

การเล่นตามมุม หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เล่นกับสื่อ และเครื่องเล่นอย่างอิสระในมุมการเล่น กิจกรรมการเล่นแต่ละประเภทจะสนองตอบความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก

เด็กมีโอกาสได้ปรับตัว ได้มีพัฒนาการทุกด้าน เล่นร่วมกับเพื่อนได้ รู้จักฝึกลักษณะนิสัยที่ดี นับว่าเป็นช่วงเวลาที่มียุคค่าสำหรับเด็กมากสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของเด็ก โดยเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

- จัดเตรียมสื่อ และกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง
- เปลี่ยนเวลา และเปลี่ยนกิจกรรมอย่างราบรื่น
 - รู้จักควบคุมตนเอง
 - รู้จักแบ่งปัน และรู้จักเล่นด้วยกัน

น้องเปา ครูคิดว่าหนูเล่นของเล่นอย่างตรงนี้นานแล้วนะคะ
หนูลองเปลี่ยนไปเล่นที่มุมบ้านกับเพื่อน ๆ บ้างดีไหมคะ

๖. กิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมในวงกลม หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ฟัง พูด สังเกต คิด และ ปฏิบัติการทดลอง เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดและเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การสนทนา ซักถามหรืออภิปราย สังเกต ทักษะศึกษา และปฏิบัติการทดลองตามกระบวนการเรียนรู้

การดำเนินกิจกรรมการสอน มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมและกระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะร่วมกิจกรรมต่อไป

๒. ขั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้รับความรู้และประสบการณ์ ด้วยกิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น การสนทนา ซักถาม อภิปราย เล่านิทาน สาธิต ปฏิบัติการทดลอง ทักษะศึกษา การประกอบอาหาร เป็นต้น และใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดในขณะที่ทำกิจกรรม หรือหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว

๓. ขั้นสรุปบทเรียน เป็นการสรุปเรื่องราว และสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปทั้งหมด

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

- จัดเตรียมแผนการสอนและบทเรียนเป็นอย่างดี
- เตรียมสื่อ และกิจกรรมที่หลากหลาย
- ดำเนินการสอนตามแผนเป็นขั้นตอน อย่างต่อเนื่องราบรื่น
- ใช้ข้อตกลงในชั้นเรียน สร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม และการปรับพฤติกรรม

๗. การเล่นกลางแจ้ง

การเล่นกลางแจ้ง หมายถึงกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่นทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่มเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกได้อย่างอิสระ โดยยึดเอาความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก ได้แก่ การเล่นทราย การเล่นน้ำ บ้านตุ๊กตา มุมช่างไม้ บล็อก เครื่องเล่นสนาม และเกมการละเล่น เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

- ส่งเสริมการปรับตัวในการเล่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ฝึกการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และกติกาในการเล่น

๘. การรับประทานอาหาร

การรับประทานอาหาร เป็นช่วงที่ได้ฝึกลักษณะนิสัยเด็กจากการปฏิบัติจริง เช่น จัดโต๊ะอาหาร กิริยามารยาทในการรับประทานอาหาร การเก็บภาชนะ การช่วยตัวเองตามวัย การทำความสะอาดร่างกายก่อนและหลังรับประทานอาหาร

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

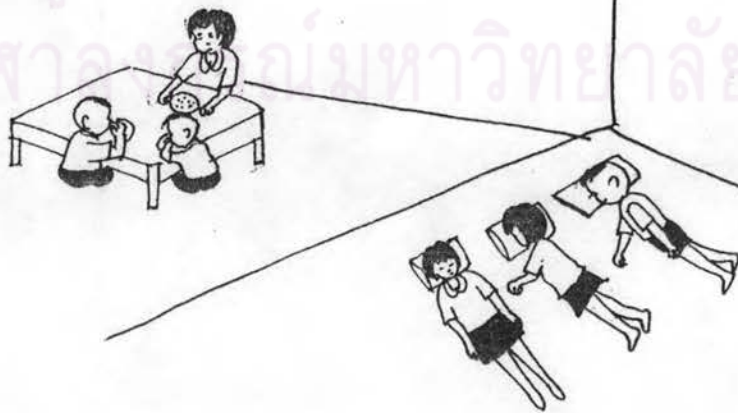
- ฝึกให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี ช่วยตัวเองได้ เด็กจะเห็นคุณค่าของตัวเอง
- ฝึกให้มีวินัยในตนเอง

๙. การนอนพักผ่อน

การนอนพักผ่อน เป็นช่วงที่ฝึกให้เด็กทำความสะอาดร่างกายก่อนเข้านอน เช่น แปรงฟันล้างหน้า จัดเตรียมปูที่นอน และเก็บที่นอน สวดมนต์ อีกทั้งแนะนำให้เด็กนอนในท่าที่ถูกอนามัย

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

- สร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม ด้วยการจูงใจให้เด็กพักผ่อนหลับนอนอย่างมีความสุข ปลอดภัยและคลายความวิตกกังวลต่าง ๆ
- ฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมตนเอง หรือมีวินัยในตนเอง

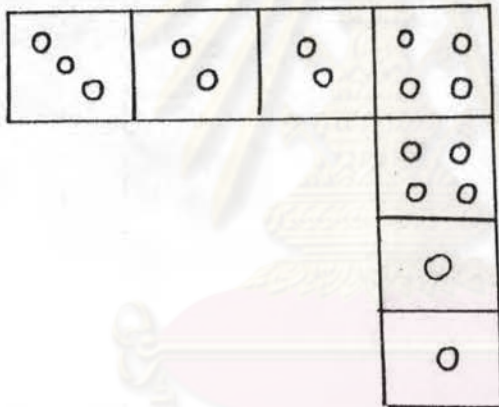

๑๐. เกมการศึกษา

เกมการศึกษา หมายถึง กิจกรรมการเล่นที่มีกระบวนการในการเล่นตามชนิดของเกมประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน ได้แก่ เกมจับคู่ การต่อภาพไอ้สมบุญ โคมิโน เกมเรียงลำดับ เกมจัดหมวดหมู่ เกมหาความสัมพันธ์ตามลำดับที่กำหนด เป็นต้น

บทบาทครูด้านการจัดการในชั้นเรียน

- เตรียมเกมการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก
- ให้กำลังใจ เสริมแรงเพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จ
- ฝึกให้เด็กปฏิบัติตามกฎกติกา หรือข้อตกลง

สรุปบทเรียน

จะเห็นได้ว่า ภาระของครูอนุบาลมีตลอดวัน เพื่อเตรียมปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ครูต้องใช้เทคนิควิธีที่มีความแตกต่างกว่าระดับอื่น เนื่องจากเด็กยังขาดประสบการณ์เกือบทุกด้าน ครูต้องเอาใจใส่ใกล้ชิดเด็กเป็นพิเศษกว่าเด็กระดับอื่น ๆ ค่อย ๆ ชักจูงให้สนใจ เข้าร่วมในกิจกรรม สร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกัน และการทำงาน ต้องใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนตลอดเวลา เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกร่วมกันตลอดทั้งปี ปรับตัวได้ดี มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑

- ๑) โปรดนำวิธีการจัดการในชั้นเรียน ข้อ ก ข ค หรือ ง จากด้านซ้ายมือไปใส่ในช่องว่างหน้าข้อความด้านขวามือที่ ข้อความมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

วิธีการจัดการในชั้นเรียน	บทบาทครู
ก. การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ สังคม	๑. ให้การเสริมแรงทางบวกเมื่อเด็กทำงานสำเร็จ
ข. การสร้างวินัยในชั้นเรียน	๒. ครูโอบไหล่เด็กที่เริ่มกล้าพูดเล่าเรื่อง
ค. การจัดการเรียนการสอน	๓. ครูเตือนล่วงหน้าก่อนเปลี่ยนกิจกรรมใหม่ตามข้อตกลง
ง. การปรับพฤติกรรม	๔. ครูจัดเตรียมสื่อเพียงพอให้เด็กทุกคนได้ทำกิจกรรม

- ๒) โปรดให้เหตุผลที่ต้องใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนทั้ง ๔ วิธี ในช่วงการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์

๑. ใช้วิธีการ สร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
เหตุผล
๒. ใช้วิธีการ การสร้างวินัยในชั้นเรียน
เหตุผล
๓. ใช้วิธีการ การจัดการเรียนการสอน
เหตุผล
๔. ใช้วิธีการ การปรับพฤติกรรม
เหตุผล

ตอนที่ ๒ การจัดห้องเรียน

แนวคิด

การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม ทั้งการจัดพื้นที่ วัสดุ อุปกรณ์ จะทำให้ชั้นเรียนมีบรรยากาศที่ดี น่าอยู่ มีความอบอุ่นปลอดภัย ช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี และลดปัญหาพฤติกรรมของเด็กลงได้

วัตถุประสงค์

๑. ระบุผลที่เกิดจากการจัดห้องเรียนอย่างเหมาะสมได้
๒. เลือกแนวการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่เหมาะสมได้

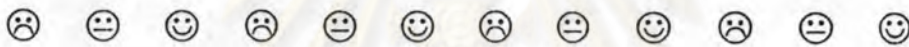

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดห้องเรียน

การจัดห้องเรียน มีความสำคัญต่อเด็กอนุบาลเป็นอันมาก ด้วยเหตุผลและความจำเป็น ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก เพราะเป็นช่วงแรกของเด็กในการออกสู่สังคมนอกบ้าน ต้องเริ่มเรียนรู้ที่จะอยู่กับคนที่มีอายุร่นราวคราวเดียวกัน ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ และการจะช่วยให้เด็กปรับตัวได้อย่างเป็นสุขนั้น ไม่มีกิจกรรมใดดีไปกว่าการจัดให้เด็กได้เล่น เพราะการเล่นนอกจากจะช่วยให้เด็กปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้แล้ว ยังมีผลดีต่อเด็กอีกหลายด้าน เช่น ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นคง อบอุ่น เป็นสุข เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีโอกาสตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง มีความชื่นชมในสิ่งที่ได้พบเห็น มองโลกในแง่ดี

อีกประการหนึ่ง คือ ธรรมชาติของเด็กอนุบาล อยู่ในช่วงวัยที่เรียนรู้ด้วยการกระทำจากประสบการณ์ตรง ที่ประกอบด้วยสิ่งที่เป็นรูปธรรมง่าย ๆ ไปสู่สิ่งที่เป็นรูปธรรมยาก ๆ และไปสู่สิ่งที่เป็นนามธรรมในที่สุด มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองและสำรวจสิ่งใหม่ ๆ รอบตัวอยู่เสมอ ขณะเดียวกันก็มีพัฒนาการไปตามระดับวุฒิภาวะหรือศักยภาพของแต่ละคน ดังนั้น ไม่ว่าจะขีดแนวการเรียนการสอนชนิดใดก็ตาม เด็กวัยนี้ควรได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนมากที่สุด ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

จากเหตุผลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและพอใจที่จะเล่น หรือกระทำพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ แล้วเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมซึ่งได้แก่ การจัดวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งจำลอง และสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับกิจกรรมภายในห้องเรียน

การพิจารณาวางแผนหรือจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนอนุบาล ต้องพิจารณา ๒ อย่างควบคู่กันไป คือ ลักษณะวัสดุ เครื่องตกแต่ง ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และลักษณะกิจกรรมของเด็กที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

การพิจารณาวัสดุ อุปกรณ์ ลักษณะเครื่องตกแต่งห้อง การกั้นห้อง ช่องว่าง มุมกิจกรรมต่าง ๆ ควรเป็นสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เลียนแบบชีวิตจริง แต่มีขนาดที่เหมาะสมกับเด็ก เป็นโลกที่ย่อส่วนลงมาให้เท่ากับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นโต๊ะ ม้านั่ง หิ้งวางของ ก๊อคน้ำ ที่ล้างมือ กระดานป้าย ฯลฯ

ส่วนการจัดชั้นเรียนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนในห้องเรียน เช่น การจัดโต๊ะเก้าอี้ การจัดมุมกิจกรรมภายในห้องเรียน และการจัดวางวัสดุอุปกรณ์ในการสอน หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกกำลังกายหรือพักผ่อน ล้วนมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กอนุบาลทั้งสิ้น เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีขนาดพอเหมาะกับตัวของเด็ก จะทำให้เด็กมีความคล่องตัวในการลุก - นั่ง ในขณะที่โต๊ะ หรือเก้าอี้ ที่มีขนาดเล็กหรือใหญ่เกินไป จะทำให้การทรงตัวทำนั่งของเด็กผิดปกติ เช่น โต๊ะที่เตี้ยเกินไป เมื่อเทียบกับเก้าอี้ ทำให้เด็กล้มหลังโกง เก้าอี้ที่สูงจากพื้นดินมาก เมื่อเทียบกับตัวเด็ก อาจทำให้เด็กได้รับอันตรายจากการลุก - นั่ง เป็นต้น วัสดุที่ใช้ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง และถ้าไม่เพียงพอ ครูและนักเรียน อาจดัดแปลงหรือใช้วัสดุอื่นแทนได้ เช่น ถ้าไม่มีโต๊ะ เก้าอี้เพียงพอ ก็ใช้เสื่อหรือนั่งกับพื้นแทน

โต๊ะมีขนาดพอเหมาะ ใช้นั่งได้ ๖ คน

มีขนาด

กว้าง ๘๐ ซม.

ยาว ๑๐๐ ซม.

สูง ๖๐ ซม.

เก้าอี้ ไม่นหนักมาก เคลื่อนย้ายง่าย
สูงพอเหมาะ นั่งแล้วเท้าไม่ลอย

การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ไม่ควรจัดเรียงเป็นแถวหน้ากระดาน แต่ควรเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่จำเจ การเปลี่ยนแปลงที่คำนึงถึงความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรมจะช่วยให้ครูและเด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยสะดวก อาจจัดดังนี้

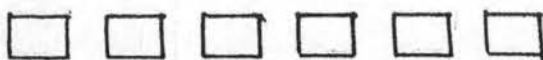
๑. จัดโต๊ะเรียนเป็นกลุ่มให้เด็กหันหน้าเข้าหากัน เพื่อความสะดวกเมื่อเด็กต้องใช้อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ในช่วงกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่เด็กต้องใช้วัสดุร่วมกัน

๒. จัดโต๊ะและเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลมหรือเกือกม้า เมื่อต้องการเนื้อที่บริเวณหน้าชั้นไว้ให้เด็กออกมาทำกิจกรรมที่ต้องมีการเคลื่อนตัวไปมา เช่น ร้องเพลง การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

๓. จัดโต๊ะ เก้าอี้แอบไว้หลังชั้น หรือชิดด้านใดด้านหนึ่งของห้อง และให้เด็กนั่งกับพื้นห้อง โดยพื้นห้องต้องเช็ดถูให้สะอาด เมื่อต้องการใกล้ชิดกับเด็กขณะเล่านิทาน หรือเมื่อต้องการให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมตามความสนใจ ในกรณีที่ให้เด็กนั่งกับพื้นห้อง ครูก็ควรนั่งกับพื้นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดมุมกิจกรรมหรือศูนย์การเรียนรู้

สำหรับกิจกรรมที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ อาจจัดเป็นศูนย์กิจกรรมภายในห้องเรียน โดยเรียกชื่อต่างกันไป ตามกิจกรรมเฉพาะอย่าง ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนหรือชนิดของกิจกรรมที่ต้องการจัดตามเป้าหมายของการศึกษาระดับนี้ จำนวนของศูนย์หรือมุม ควรพิจารณาจากพื้นที่เป้าหมายของการจัด และจำนวนนักเรียนภายในห้อง

จำนวนเด็กอนุบาลไม่ควรมีมากเกินไป เพราะเด็กเล็กต้องการความเอาใจใส่ดูแลจากครูอย่างใกล้ชิด เด็ก ๒๐ - ๒๕ คน ควรมีผู้ใหญ่ดูแลอย่างน้อย ๒ คน นอกจากนี้เด็กเล็ก ๆ จะประสบความสำเร็จในการเล่นกับเพื่อนกลุ่มใหญ่ จึงควรจัดมุมกิจกรรมให้เด็กเล่น ๑ มุม ต่อเด็ก ๔ คน เช่น มีเด็ก ๒๕ คน ควรจัดมุมกิจกรรมอย่างน้อย ๕ - ๖ มุม (हररररर रररररर, ม.ป.ป.)

การจัดมุมกิจกรรมหรือศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กอนุบาล ครูอนุบาลจะต้องวางแผนในการจัดอย่างรอบคอบ โดยวางแผนให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความหลากหลาย เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็กในระดับนี้ โดยเด็กสามารถร่วมกิจกรรมเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ภายใต้การสอน การดูแล ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกของครูผู้สอน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงด้วยว่า

- กิจกรรมในมุมกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ และฝึกฝนทักษะที่เรียนมาแล้ว
- การกำหนดพฤติกรรมของเด็กในขณะดำเนินกิจกรรม เช่น สามารถนั่งทำกิจกรรมบนโต๊ะ หรือบนพื้น มีการเคลื่อนไหวได้มากน้อยแค่ไหน หรือเสียงจะต้องเงียบสงบ เพราะเป็นมุมหนังสือ หรือสามารถส่งเสียงดังได้เพราะเป็นมุมบ้าน เป็นต้น
- กำหนดเนื้อที่ที่จะจัดตั้งมุมกิจกรรม เช่น มุมบล็อกร อาจต้องการเนื้อที่มากกว่ามุมหนังสือ เนื่องจากเด็ก ๔ - ๕ คน ต้องใช้เนื้อที่ในการสร้างไม้บล็อก ในขณะที่มุมหนังสืออาจใช้เนื้อที่น้อยสำหรับเด็กเพียง ๒ - ๓ คน เข้าไปอ่านหนังสือเงียบ ๆ
- วางแผน ให้มีเนื้อที่เพียงพอสำหรับการเคลื่อนไหว และมีทางเดินนำไปมุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชัดเจน ใช้พื้นที่บนพื้นให้เป็นประโยชน์ในการทำกิจกรรม ไม่จำเป็นต้องมีโต๊ะและเก้าอี้สำหรับทุกมุมกิจกรรม เพราะเด็กวัยนี้ชอบการเคลื่อนไหว เช่น อาจชอบนั่งนอนบนพื้น หรืออ่านหนังสือ หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ

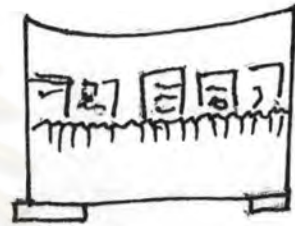
- ไม่ปล่อยให้มียี่เยื่อที่วางตรงกลางห้องมากจนเกินไป เพื่อป้องกันเด็กวิ่งจากมุมห้องหนึ่งไปยังอีกมุมหนึ่ง มุมกิจกรรม ไม่จำเป็นต้องขีดผนังห้องทั้งหมด อาจจะจัดบริเวณกลางห้องก็ได้ เพื่อใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์ และลดปัญหาพฤติกรรมของเด็กจากการวิ่งไปมา

- จัดเวลาในการทำกิจกรรมอย่างเพียงพอ ควรใช้เวลาประมาณ ๔๕ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง ในแต่ละครั้ง

- จัดให้มุมกิจกรรมที่มีระดับเสียงดัง อยู่ห่างไกลจากมุมที่เงียบ เช่น มุมบล็อกรับกับมุมหนังสือ

ตัวอย่าง มุมกิจกรรมสำหรับห้องเรียนอนุบาล

มุมหนังสือ เป็นที่รวบรวมหนังสือและสิ่งพิมพ์หลายประเภทที่มีระดับความยากง่ายต่างกัน เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากครูจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาทางภาษาดีขึ้นด้วยการอ่านหนังสือให้เด็กฟังบ่อย ๆ แล้ว การหาหนังสือมาไว้ในห้องเรียนให้เด็กได้มีโอกาสหยิบจับสัมผัส และเปิดดูด้วยตนเอง ก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน

มุมบล็อก เป็นมุมที่ประกอบด้วยแท่งไม้หรือวัสดุรูปทรงต่าง ๆ วัสดุเหล่านี้นอกจากจะใช้เป็นอุปกรณ์ในการสอนให้เด็กรู้จักรูปทรงของวัสดุและสีต่าง ๆ แล้ว การเล่นไม้บล็อกยังส่งเสริมให้เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นสร้างอาคารสถานที่ ซึ่งมีขนาดและรูปร่างต่าง ๆ กันช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการรับรู้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ช่วยพัฒนาทักษะ การนับ และการจำแนก

การเก็บไม้บล็อก ควรเก็บวางไว้บนชั้นวางที่เด็กมองเห็นได้สะดวก และง่ายต่อการเลือกขนาด รูปร่างที่ต้องการ รวมทั้งการเก็บไว้ที่เดิมหลังจากใช้เสร็จ

การจัดพื้นที่มุมบล็อก ไม่ควรอยู่ติดประตูหรือทางเดินเข้าออก เนื่องจากเด็ก อาจจะไม่ทันได้สังเกตชิ้นส่วนไม้บล็อกที่เด็กคนอื่นกำลังสร้างทิ้งไว้ อุบัติเหตุของการเหยียบสะดุด หกล้ม อาจเกิดขึ้นได้ง่าย นอกจากนี้มุมบล็อกควรจะมีพรมปู เพื่อลดความดังของเสียงจากการกระทบของไม้กับพื้น และควรตั้งอยู่ห่างจากมุมที่เงียบ เช่น มุมหนังสือ โดยจัดมุมที่มีระดับเสียงปานกลางอยู่ระหว่างมุมดังกล่าวได้ เช่น มุมศิลปะ หรือ มุมคณิตศาสตร์

มุมบ้าน เป็นมุมกิจกรรมที่จำลองสภาพ และของใช้ต่าง ๆ ภายในบ้านมาไว้ของใช้ที่นำมา ไว้ในบ้าน ควรเป็นของจริงเท่า ๆ ที่เด็กสามารถเล่น หรือหยิบจับได้โดยไม่ต้องกลัวเสียหาย เพื่อเด็กจะ

ได้มีโอกาสฝึกทักษะในการใช้เครื่องใช้เหล่านี้ และฝึกบทบาทสมมติที่มีฐานะต่าง ๆ ภายใน ครอบครัว เช่น ฐานะที่เป็นพ่อ แม่ พี่ น้อง เป็นต้น ซึ่งเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักบทบาทและฐานะ ภายในบ้านดียิ่งขึ้น

มุมศิลปะ เป็นมุมกิจกรรมที่ประกอบด้วยสี และเศษวัสดุเหลือใช้ เด็กสามารถใช้ประโยชน์จาก มุมกิจกรรมนี้ด้วยการนำเศษวัสดุมาตัดแปลงเป็น ของเล่น หรือของใช้ตามจินตนาการและความสามารถ นอกจากนี้ยังสามารถสร้างผลงานทางศิลปะที่เด็กถนัด

ได้อีกด้วย มุมศิลปะนอกจากจะเป็นมุมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการทำงานของกล้ามเนื้อและตา กับช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเป็นส่วนใหญ่แล้วยังช่วยในการถ่ายทอดหรือ ระบายอารมณ์ของเด็กออกมาในงานศิลปะด้วย

มุมธรรมชาติ เป็นมุมที่ทั้งครูและเด็กช่วยกันรวบรวม สิ่งของที่หาได้หรือที่มีอยู่ ธรรมชาติของเด็กนั้นชอบ สะสมสิ่งต่าง ๆ มุมนี้ จึงเป็นมุมที่สนองความต้องการ ของเด็กด้วย เด็กจะเก็บสิ่งที่เขาเห็นว่าแปลก หรือที่ เขาสนใจ เช่น ก้อนหิน เปลือกหอย เมล็ดพืชต่าง ๆ เป็นต้น ครูต้องยอมให้เด็กวางสิ่งของที่เขาพบเห็นที่ ชั้น ตรงมุมได้ ปกติมักมีอ่างปลาเล็ก ๆ ไว้ให้เด็กดู และให้อาหาร เด็กจะได้สังเกตธรรมชาติของปลา มี กระจาดต้นไม้เล็ก ๆ เพื่อตกแต่งมุมให้สดใส และ เพื่อให้เด็กได้เห็นความเติบโตของต้นไม้ด้วย นอกจาก นั้น อาจมีผลไม้จำลอง สัตว์จำลองวางไว้ให้เด็กดู แต่ต้องจัดเป็นสัดส่วน สิ่งต่าง ๆ ในมุมนี้ ครูหยิบมา สอนหรือสนทนากับเด็ก และเล่าเรื่องราวอย่างง่าย ๆ ให้ฟัง เด็กจะรู้จักธรรมชาติรอบตัวเขา ครูชักจูงให้เขา รักสิ่งที่อยู่รอบตัว เขาจะไม่ทำลายสิ่งเหล่านั้นเมื่อ เติบโตเป็นผู้ใหญ่

มุมฝึกเขียน เป็นที่จัดกิจกรรม อุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเขียนเส้นที่ประกอบเป็นตัวอักษร และกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเขียนต่าง ๆ

มุมสังคม ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์ เช่น ภาพ ป้ายนิเทศ และกิจกรรมที่เสนอแนะให้นักเรียนศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ด้านนี้ทั้งด้วยตนเองและเป็นงานกลุ่ม

มุมเสริมทักษะ เสนอแนะอุปกรณ์และกิจกรรมสร้างเสริมทักษะอื่น นอกจากที่ได้จัดไว้แล้วในมุมอื่น ๆ สำหรับเด็กอนุบาลครูจะรวบรวมอุปกรณ์ของเล่นที่เสริมสร้างความพร้อมไว้ที่นี่ และอาจจะเป็นอุปกรณ์สำหรับเกมต่าง ๆ ทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีแบบฝึกหัดทักษะต่าง ๆ วางไว้ด้วย

มุมก่อสร้าง ประกอบด้วยเครื่องมือช่างไม้จำลอง ให้นักเรียนได้รู้จักวิธีใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตอกเลื่อย ใส เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก

มุมดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ขนาดย่อส่วนให้นักเรียนได้เล่น เคาเซ คีล ดี ดี เป่า เพื่อเรียนรู้เรื่องเสียง เกิดความสนุกสนานและผ่อนคลายอารมณ์

มุมอิสระ เป็นมุมที่เด็กได้นั่งเล่น นอนเล่นอย่างอิสระ ประกอบด้วย เสื่อ หมอน เก้าอี้นั่งเล่น เก้าอี้นอน เป็นต้น

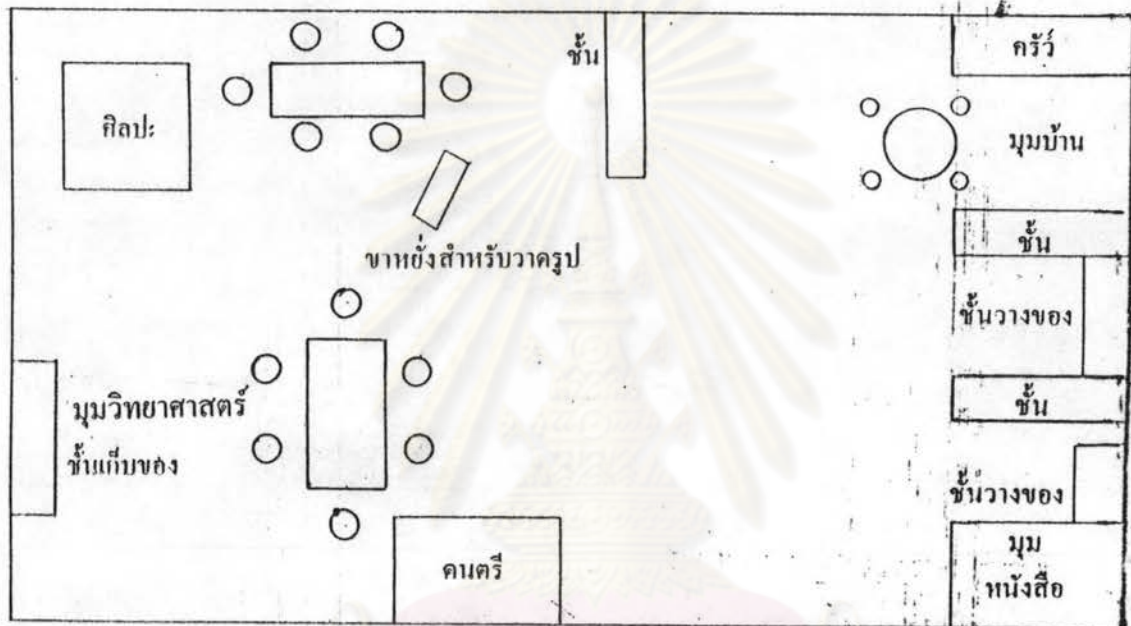
มุมเลอะ เป็นมุมที่มีน้ำและทรายให้เด็กเล่น และอุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น ขวด น้ำพลาสติก ถ้วยน้ำ เครื่องตวงต่าง ๆ และเครื่องเล่นทราย

มุมกิจกรรมเหล่านี้ อาจจัดตั้งขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการและความจำเป็น ที่เด็กและครูเห็นสมควรร่วมกัน แต่สิ่งสำคัญที่ครูและเด็กต้องยึดถือเป็นแนวเดียวกันคือ วิธีใช้มุมการเรียน ครูและเด็กควรได้กำหนดร่วมกันถึงกฎเกณฑ์ที่จำเป็น เช่น การยืมและส่งคืน หนังสือ วิธีใช้อุปกรณ์ การเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนมารยาทในการทำงาน นอกจากนี้ เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องพยายามเชื่อมโยงความสนใจของเด็กไปสู่การเรียนที่มีเหตุผลและมีความหมาย.....มิฉะนั้นแล้วกิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์จะเป็นเพียงเครื่องให้ความบันเทิงแก่เด็กเท่านั้น

ตัวอย่าง การจัดห้องเรียนแบบต่าง ๆ

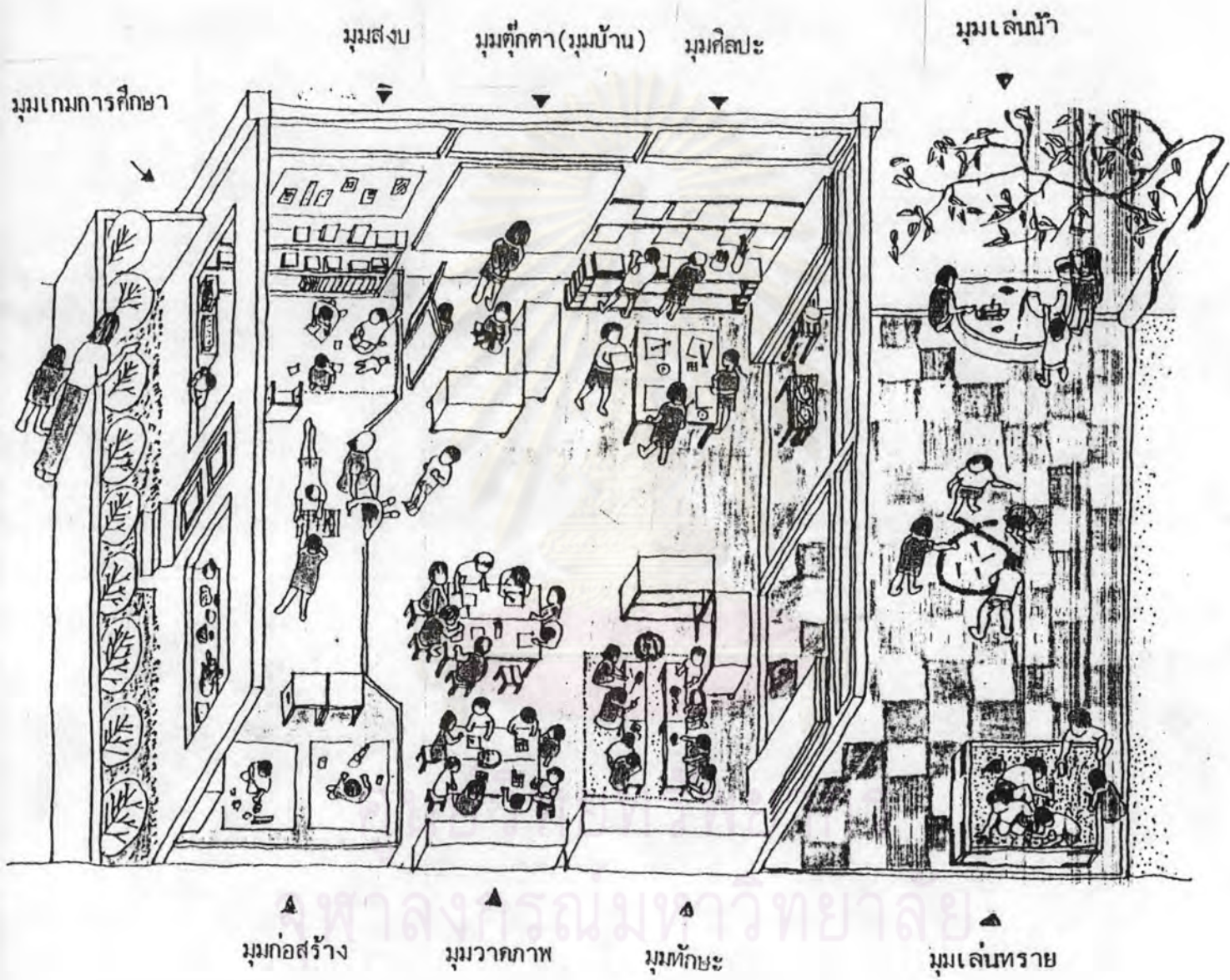
แบบที่ ๑

หมายเหตุ

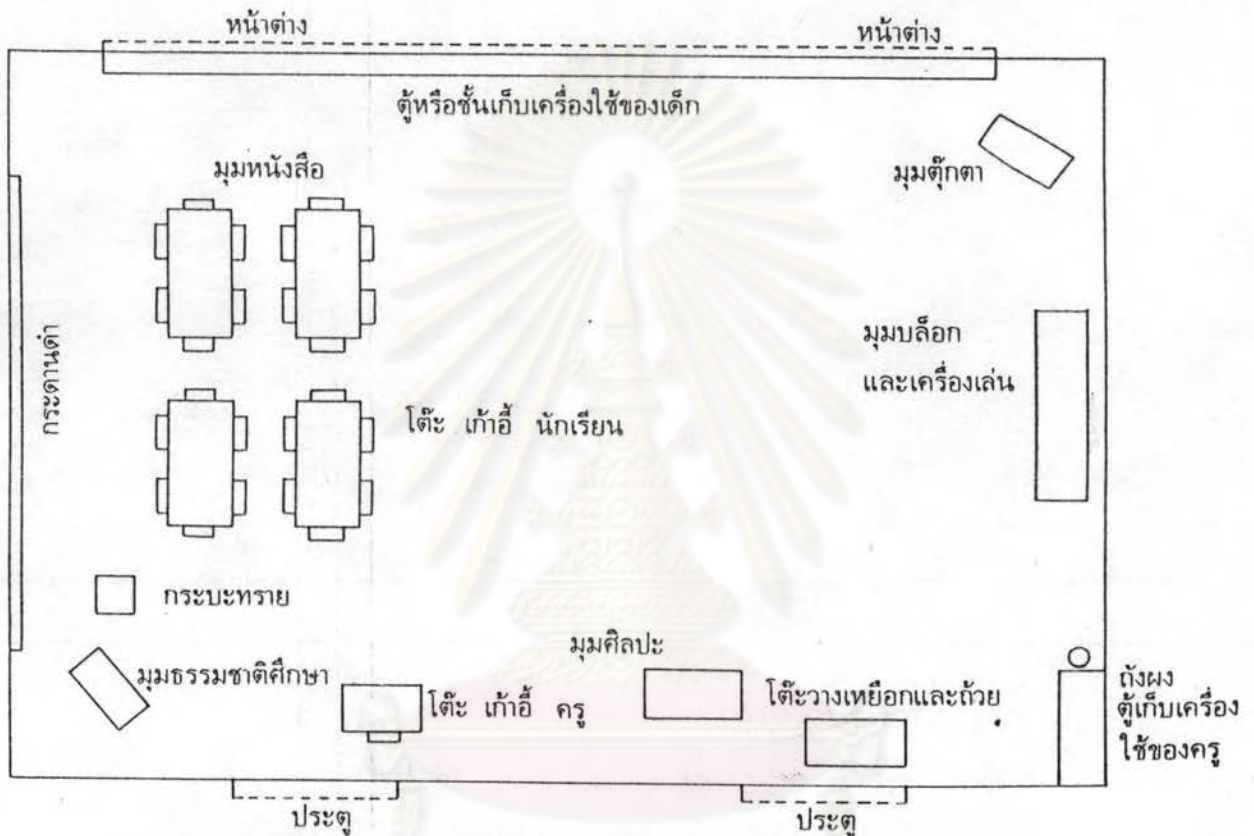
การจัดห้องในลักษณะนี้ จะต้องจัดกิจกรรมประจำวันให้สอดคล้องกันด้วย เพราะมุมศิลปะนั้นมิได้จัดไว้สำหรับให้เด็กทำกิจกรรมพร้อม ๆ กันหมด

แบบที่ ๓

การจัดห้องเรียนอนุบาลในอาคารเอกเทศ

แบบที่ ๔

แผนผังการจัดห้องเรียนปกติสำหรับสถานศึกษาเด็กปฐมวัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องเรียน - ห้องเล่น

กิติชวดี บุญเชื้อ

ณ ที่นี้คือแหล่งที่ส่งเสริมมนุษย์
ให้พัฒนาอย่างสูงสุดเต็มขีดขั้น
เสริมให้รู้ ให้เข้าใจ ให้แบ่งปัน
ให้รักกัน ให้ช่วยเหลือ เอื้อน้ำใจ

มองดูบ้างไม่เห็นนาตราประทับ
แต่ต่างประดับด้วยอักษรหลากอ่อนไหว
เขียนเป็นคำ ดูเด่น เห็นแต่ไกล
อ่านว่า "ไทงพัฒนา" สง่าครัน

เด็กหญิงชาย ตัวน้อยน้อย ต้องเหงา:ง่าบ
บ้างวิ่งบ้าง กระโดดกบ ท่าขบขัน
บ้างจูงมือ คูงจ้อ หัวร่อกัน
ท่าบผางผัน ผ่านประตู สู่ข้างใน

พบคุณครูหนูน้องก็มประนมมัตถ์
แล้วรีบจัด วางกระเป๋า เข้าที่ใส่
กอดรองเท้า จัดวาง อย่งว่องไว
เพื่อจะไป สู่ "ห้องเล่น" เช่นทุกวัน

ในห้องนี้มีของเล่นวางเป็นที่
จัดระเบียบงามดี มีช่องกัน
แปงเป็นหมวด รวมเป็นหมู่ ดูครบครัน
ล้วน "เครื่องเล่น" ลารพัน จัดสรรมา

นี่คือมุมเสริมความพร้อมน้อมความคิด
ร้องลูกบิด หัดติด กระดุมผ้า
ฝึกจุดสีป หจับลงช่อง ของนานา
เลือกบรรดา ลึงแปลก จำแนกไป

มีมุมบ้าน ร้านค้า ประดาของ
 มุมทดลอง งานประดิษฐ์ คิดสร้างใหม่
 มุมบันเทิง เล่นเล่น ที่ต้องใจ
 มุมหนังสือ มุมเครื่องใช้ มุมวิทยา

แต่ละมุม ล้วนมีของ ให้ลองเล่น
 สวมมติเป็น เรื่องสนุก สุขพระชา
 นำความฝัน สรรประดิษฐ์ คิดพัฒนา
 เสริมปัญญา ลับสมอง ประลองรัง

ที่กลางห้อง เก้าอี้ได้งง เรียงวงชิด
 สำหรับหนู ถ้วนองนิล จิตผ่องใส
 ฟังนิทาน ปล่องใจเฟื่อง ตามเรื่องไป
 บ้างแต่งใหม่ เล่าสู้กัน สรรเสกมา

โต๊ะขาหนึ่ง ตั้งไว้ ระบายสี
 เครื่องดนตรี ประดิษฐ์เอง เก่งนักหนา
 มีไม้เคาะ กรา: ม็อง กลอง รำมะนา
 ไม้พันผ้า ถ่างไมโครโฟน โจนไม้พ้อง

มีมุมเลอ: เล่นทราย ต่างเทน้ำ
 มีที่คว่ำ งานปั้นอง ต้องเรียงตั้ง
 ด้รงนิลนิล ทำอาหาร หวานดาวประดับ
 มีที่นั่ง รับประทาน งานร้อนเคียง

มองเพียงผ่านเหมือนเด็กเล่นไม่เป็นเรื่อง
 ดูสิ้นเปลืองทั้งเวลาไม่น่าเสียด
 จับตุ๊กตาให้หนูนอนนอนบนเตียง
 หรือนั่งเรียง รูปเล่น ไม่เป็นการ

แต่ถ้าดูให้ลึกซึ้งจึงจะเห็น
สิ่งที่เล่นแปร่งปวีตลวิตผ่าน
ได้ฝึกคิด ฝึกทำ จนชำนาญ
ประสบการณ์เพิ่มทวีมีค่าไกล

จากการเล่นต้องเปลืองเงินเป็นการเรีงนรู้
มีคุณครูคอยแนะ เร้า เอาใจใส่
ต้องเติบโตพร้อมความคิดติดตามไป
ทัศนใจดีวงเหตุผลแจบงลครัน

ห้องเรีงนใหม่ดูไปเหมือนห้องเล่น
แต่ความเด่นอยู่ทักิจกรรมสรรค์
จากเด็กน้องฝึกทำงานผ่านเล่นนั้น
เรีงนรู้พลัน มั่นใจเพิ่ม เสริมวิชา

เกิดความรู้อความเข้าใจใฝ่คิดชอบ
รู้รอบอบ มีระบบ ครบศึกษา
รู้เหตุผล ถาน ประมาณ กาลเวลา
รู้รักษา หน้าที่ถริ สตินำ

ห้องเรีงนนี้มีบ้างไหมใครรู้บ้าง
ห้องที่สร้างเสริมเด็กไทยไม่ใฝ่ต่ำ
ห้องที่ช่วงสร้างคนดีมีคุณธรรม
ความรู้อ ความดีเลิศ เชิดเกียรติไทย

หากห้องเรีงน ใดเป็น เช่นว่านี้
โปรดเรีงรี แนะนำแจ้ง แดลงไซ
ช่วงกันจัด สร้าง ปรับ แก่ จนแน่ใจ
อนาคต เด็ก ไทย ต้อง พัฒนา

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒

๑. โปรดเขียนแผนผังการจัดห้องเรียนอนุบาลของท่าน ตามรูปแบบที่ท่านพึงพอใจ

๒. โปรดระบุนุมกิจกรรมที่คิดว่ามีความเหมาะสมกับสภาพห้องเรียนและเด็กของท่านมา ๕ นุมกิจกรรม

๒.๑ นุม.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้.....

ผลที่เด็กได้รับ.....

๒.๒ นุม.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้.....

ผลที่เด็กได้รับ.....

๒.๓ นุม.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้.....

ผลที่เด็กได้รับ.....

๒.๔ นม.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้.....

ผลที่เด็กได้รับ.....

๒.๕ นม.....

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้.....

ผลที่เด็กได้รับ.....

พ่อแม่รักลูกแม่

ดวงตา

ยังส่งลูกรักมา

มอบให้

ของเรารักรักษา

ดีสุด ใจเฮ้ย

ของที่รับฝากไว้

รักต้องท้อคุณ

มด. ปิ่น มาลากุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด

๑. การประเมินประสิทธิผลของการจัดการในชั้นเรียน ประเมินจากพฤติกรรมของครูและเด็ก
๒. พฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูและเด็ก เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสภาพชั้นเรียนที่ดีมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

๑. บอกพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูและเด็กได้
๒. บอกวิธีประเมินตนเองและประเมินเด็กได้
๓. บอกกระบวนการจัดการในชั้นเรียนได้

ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน

ประเมินผลจาก พฤติกรรมของครูและเด็ก ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ

๑. ประเมินพฤติกรรมการจัดการในชั้นเรียนที่ครูกำลังใช้อยู่ กับพฤติกรรมการจัดการในชั้นเรียนที่ครูต้องการใช้ว่าเป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่
๒. ประเมินพฤติกรรมของเด็ก เป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่ เน้นที่ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เด็กกำลังทำกับสิ่งที่คาดหวังว่าเขาจะทำ

เขียนเป็นตารางการประเมินได้ดังนี้

ผู้ประเมิน	พฤติกรรมที่พึงปรารถนา (สภาพที่คาดหวัง)	พฤติกรรมที่ปฏิบัติ (สภาพจริง)
ครูประเมินตนเอง	วิธีการจัดการในชั้นเรียนที่ครูต้องการใช้ เช่น การจัดการเรียนการสอนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กมีโอกาเลือกทำตามความสนใจ	วิธีการที่ครูใช้ เช่น ครูมีเพียงกิจกรรมเดียว ให้เด็กทำเหมือนกันหมดทุกคน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวอาจจะไม่เหมาะสมกับเด็กทุกคน
ครูประเมินเด็ก	พฤติกรรมที่ครูต้องการ เช่น เด็กสนใจในกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมและลงมือทำงานประสบความสำเร็จ	พฤติกรรมที่เด็กแสดงออก เช่น เด็กบางคนทำงานไม่แล้วเสร็จ และไปสนใจสิ่งอื่นต่อไปอีก

จากตัวอย่างในตารางการประเมิน จะเห็นได้ว่า สภาพที่ครูคาดหวัง กับสภาพจริง มีความแตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่า ครูยังมีจุดบกพร่องต่อการนำวิธีการ ไปใช้ จำเป็นที่ครูจะต้องค้นหาและปรับปรุงแก้ไขตนเองให้มากขึ้น

ตัวอย่างพฤติกรรมครู

ตัวอย่างพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครู สำหรับครูอนุบาลตั้งเป้าหมายเพื่อปรับปรุงตนเอง และประเมินตนเอง ดังนี้

๑. ครูกระตุ้นหัวใจเด็กและสื่อสารกับเด็กอย่างเปิดเผย
๒. ครูให้การเสริมแรงเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม
๓. ครูยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็ก
๔. ครูส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน
๕. ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กแข่งขันกัน
๖. ครูส่งเสริมเด็กด้วยการให้โอกาสเด็กได้ประสบความสำเร็จ
๗. ครูให้การยอมรับเด็กและส่งเสริมให้เด็กยอมรับคนอื่น
๘. ครูสร้างข้อตกลงที่ชัดเจน
๙. ครูฝึกหัดเด็กให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมแม้ครูจะไม่อยู่ในชั้นเรียน
๑๐. ครูชื่นชมผลงานของกลุ่ม และการทำงานของกลุ่ม

ตัวอย่างพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของเด็ก สำหรับครูตั้งเป้าหมายพฤติกรรม
เด็กที่ครูต้องการ และประเมินพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก เพื่อปรับปรุงแก้ไขเทคนิควิธีการของ
ครูต่อไป ดังนี้

๑. เด็กทำงานร่วมกับกลุ่มด้วยดี
๒. เด็กไม่รู้สึกลัวครูพูดจาตำหนิเขา
๓. เด็กรู้สึกอิสระที่จะสื่อสารความคิดและความรู้สึกของตน
๔. เด็กมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ในห้องเรียน
๕. เด็กได้รับความยุติธรรมจากครู
๖. เด็กไม่หัวเราะเยาะเพื่อน
๗. เด็กเริ่มต้นและทำต่อจนกระทั่งงานสำเร็จลงอย่างราบรื่น
๘. เด็กพร้อมที่จะยอมรับเพื่อนใหม่ในชั้น
๑๐. เด็กรู้สึกที่ได้รับรางวัล เมื่อเขามีพฤติกรรมที่เหมาะสม
๑๑. เด็กแบ่งปันของเล่นกัน
๑๒. เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมแม้ว่าครูจะไม่อยู่ในชั้นเรียน
๑๓. เด็กรู้สึกว่าเขาสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๑๔. เด็กใช้เวลาในการทำกิจกรรมที่ตนสนใจจนเกิดผลงาน

ดิฉันเข้าใจผิดมาตั้งนานเลยล่ะ: คิดว่า
ครูอนุบาลไม่สอนเด็กรวมทั้งลูกของ
ดิฉันด้วย ปล่อยให้เล่นบ้าง กินบ้าง
นอนบ้าง ปล่อยให้เวลาหมดไปวันหนึ่ง ๆ
ไม่ทราบว่ามีการกิจกรรมมากมาย และทุกกิจกรรม
มีความหมายต่อเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาเด็ก
ทั้งนั้นเลย

ผมเข้าใจผิด คิดว่าครูอนุบาล
สบายกว่าพวกเราที่สอนชั้นอื่น ๆ
เสียอีก ถึงเวลาเด็กนอน
ครูก็ได้นอนพักด้วย ที่จริงแล้ว
ครูอนุบาลมีภาระเยอะมาก
ต้องเตรียมการนอนอย่างรอบคอบ
จัดเตรียมมื่อจำนวนมาก จัดเตรียม
กิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ให้เด็กมี
โอกาสเลือกตามความสนใจ จัด
เตรียมมื่อของเรียงนให้มีบรรยากาศดี
สวยงาม น่าอยู่ แล้วเด็กวันนี้ก็ยังไม่
สามารถบอกกล่าวกันได้รู้เรื่อง
เหมือนเด็กวันอื่น ๆ

จากจุดเริ่มต้นของการจัดการในชั้นเรียนจนถึงขณะนี้ ครูอนุบาลก็ได้ดำเนินการ
 ครบตามกระบวนการจัดการในชั้นเรียน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การกำหนดเป้าหมายสภาพชั้นเรียนที่พึงปรารถนา ว่าสภาพใดที่ครู
 ต้องการ

ขั้นที่ ๒ วิเคราะห์สภาพชั้นเรียนในปัจจุบัน ว่าสภาพใดบ้างที่เป็นปัญหา และ
 สภาพใดที่อาจเกิดปัญหาขึ้น และสภาพใดที่เป็นสิ่งดีควรรักษาไว้

ขั้นที่ ๓ การเลือกวิธีการจัดการในชั้นเรียน เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหา ป้องกัน
 ปัญหาและรักษาสภาพที่ดี จากวิธีการที่นำเสนอ ๔ วิธี คือ การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และ
 สังคม การสร้างวินัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน และการปรับพฤติกรรม

ขั้นที่ ๔ การประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ครู
 ประเมินสภาพการณ์ในชั้นเรียนว่า

พฤติกรรมครู → ตามที่ครูปฏิบัติ (สภาพจริง) เป็นไปตามที่ครู
 พึงปรารถนา (คาดหวัง)หรือไม่

พฤติกรรมเด็ก → ตามที่เด็กแสดงออก (สภาพจริง) เป็นไปตามที่ครู
 พึงปรารถนา (คาดหวัง) หรือไม่

เมื่อครบกระบวนการจัดการในชั้นเรียนทั้ง ๔ ขั้นตอนแล้ว คุณครูก็สามารถที่จะประเมิน
 ตนเองได้ว่า คุณครูมีความพึงพอใจเพียงใด วิธีใดที่ครูคิดว่าชอบ และประสพผลดีที่สุด

ชอบวิธีไหน ลองให้คะแนนตัวเองลงใน ☐ ล่ะ			
การสร้างบรรยากาศ ทางอารมณ์และสังคม	การสร้างวินัย ในชั้นเรียน	การจัด การเรียนการสอน	การปรับ พฤติกรรม
☐	☐	☐	☐

สรุปบทเรียน

การจัดการในชั้นเรียน เป็นวิธีการที่ครูนำมาใช้ควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในชั้นเรียน และในโรงเรียน นอกจากเป็นเทคนิควิธีการ โดยเฉพาะแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญของวิธีการจัดการในชั้นเรียน ยังรวมถึงภาระหน้าที่ของครูในการจัดวัสดุ อุปกรณ์ การจัดพื้นที่ เวลา และการจัดห้องเรียนอย่างเหมาะสมอีกด้วย จึงจะช่วยให้การจัดการในชั้นเรียนของครูบรรลุผลตามเป้าหมาย

การประเมินประสิทธิผลของการจัดการในชั้นเรียน ครูควรประเมินวิธีการของตนเอง และพฤติกรรมของเด็ก หากพบว่าสภาพจริงกับสภาพที่คาดหวัง มีความแตกต่างกัน โดยสภาพจริงสูงกว่าสภาพที่คาดหวัง ย่อมแสดงว่าครูประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย แต่ถ้าพบว่าสภาพที่คาดหวังสูงกว่าสภาพจริง ก็จะต้องหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ เป็นวิธีการที่มีเป้าหมาย และไปถึงเป้าหมายได้ตรงที่สุด ดังนั้น ครูที่มีประสิทธิภาพ คือครูที่รู้จักซึ่งถึงสภาพที่จะช่วยให้เด็กทำ ในสิ่งที่คาดหวังว่าเขาจะทำ และอยากทำมากกว่าไม่อยากทำ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากกว่าไม่เหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมฝึกปฏิบัติ ที่ ๓

๑. โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การประเมินตนเองของครู”

.....

.....

.....

๒. โปรดระบุพฤติกรรมของท่านและของเด็กที่ฟังประสงค์ มา ๕ รายการ

พฤติกรรมครู	พฤติกรรมของเด็ก
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความที่กล่าวว่า “การจัดการในชั้นเรียนที่มี

ประสิทธิภาพ เป็นวิธีการที่มีเป้าหมาย และไปถึงเป้าหมายได้ตรงที่สุด” โปรดแสดงความคิดเห็น

ของท่านมาสั้น ๆ

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง
เล่มที่ ๓ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ท่านเห็นว่าคำกล่าวในข้อใด มีความถูกต้องเหมาะสมมากที่สุด
 - ก. กิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลควรลดลงไปบ้าง แล้วเพิ่มการ อ่านการเขียนแทน
 - ข. ทุกกิจกรรมมีความสำคัญสำหรับเด็ก ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา
 - ค. กิจกรรมควรสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปในแต่ละวัน
 - ง. การที่จัดกิจกรรมให้เด็กอนุบาลมาก ๆ จะทำให้เด็กเบื่อการเรียนเมื่อโตขึ้น

๒. นอกจาก การสร้างข้อตกลงทั่ว ๆ ไปในชั้นเรียนแล้ว กิจกรรมใดที่ฝึกให้เด็กรู้จักกติกาและข้อตกลงได้มากที่สุด
 - ก. กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - ข. กิจกรรมในวงกลม
 - ค. กิจกรรมสร้างสรรค์
 - ง. เกมการศึกษา

๓. ข้อใดเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนมากที่สุด
 - ก. กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - ข. กิจกรรมในวงกลม
 - ค. กิจกรรมสร้างสรรค์
 - ง. เกมการศึกษา

๔. “ครูแอ้ว อธิบายให้เด็กเรียนรู้ ตารางกิจกรรมประจำวัน ว่าเด็กจะต้องร่วมกิจกรรมใดบ้าง ในในแต่ละวัน “ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

- ก. ไม่เหมาะสม เพราะเด็กจะไม่ตื่นเต้นเร้าใจ
- ข. ไม่เหมาะสม เพราะจะหลบหลีกกิจกรรมที่ไม่ชอบ แล้วรอคอยเฉพาะกิจกรรมที่ชอบ
- ค. เหมาะสม เพราะเด็กจะหมดกังวลในการรอคอยเวลาว่าเขาจะต้องทำอะไรต่อไปอีก
- ง. เหมาะสม เพราะเด็กจะได้เขยชินกับระบบของชั้นเรียน

๕. เหตุผลในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนอนุบาล ข้อใดที่มีความสำคัญน้อยที่สุด

- ก. เด็กเรียนรู้จากสภาพแวดล้อม
- ข. ช่วย让孩子ปรับตัวได้ดี
- ค. เด็กมีความอบอุ่นเป็นสุขเหมือนอยู่บ้าน
- ง. เด็กร่วมกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว

๖. คำกล่าวของครูในข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การจัดห้องเรียนกับกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกัน
- ข. สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียนจะต้องเป็นรูปธรรม
- ค. การจัดห้องเรียนที่ดีจะลดปัญหาพฤติกรรมของเด็ก
- ง. การจัดห้องเรียน จะต้องมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก

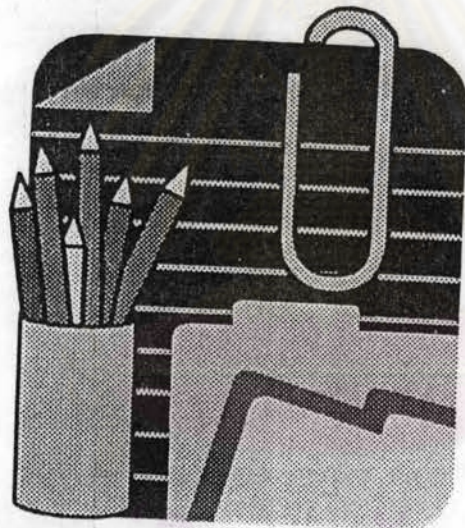
๗. การจัดมุมกิจกรรม ควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด

- ก. มีความสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์
- ข. มีความเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็ก
- ค. ควรมุ่งฝึกระเบียบวินัยเด็กเป็นสำคัญ
- ง. เป็นมุมกิจกรรมที่จัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ง่ายในห้องถื่น

๘. การประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน ประเมินได้จากจุดใด

- ก. ประเมินพฤติกรรมของครู
- ข. ประเมินพฤติกรรมของเด็ก
- ค. ประเมินพฤติกรรมของครูและเด็ก
- ง. ประเมินจากสภาพแวดล้อม

๙. ถ้าผลการประเมินปรากฏว่า สภาพที่คาดหวังสูงกว่า สภาพจริง มีความหมายตามข้อใด
- ครูใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม
 - ครูต้องลดเป้าหมายลงจากเดิม
 - ครูต้องปรับปรุงวิธีการจัดการในชั้นเรียน
 - ครูไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียน
๑๐. ข้อใดแสดงว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของ การจัดการในชั้นเรียน
- เด็กให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้
 - เด็กมีความสนใจในกิจกรรมเป็นบางครั้ง
 - เด็กบางคนเริ่มเปลี่ยนพฤติกรรม
 - เด็กปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดีขึ้น

๒๐๐

๒๕

๒๖

๒๗

๒๘

๒๙

๓๐

๓๑

๓๒

๓๓

๓๓๓

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา. เอกสารอันฉบับที่ ๒๕/๒๕๒๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา
- เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ ๖ การจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กและการศึกษาอาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว , ๒๕๒๕.
- ชุดอบรมบุคลากรก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ ๒ การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา, ม.ป.พ. , ม.ป.ป.
- แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา. เอกสารกองวิชาการ ลำดับที่ ๒/๒๕๓๖ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว . พิมพ์ครั้งที่ ๒ , ๒๕๓๗
- แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ เล่ม ๑ . เอกสารกองวิชาการลำดับที่ ๓/๒๕๓๖ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว . พิมพ์ครั้งที่ ๒ , ๒๕๓๗.
- เบญจา แสงมลิ, เอกสารการสอนชุดวิชา ฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. “หน่วยที่ ๕ การจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเด็กปฐมวัย
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา . พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒๕๓๓.
- พัชรี สวนแก้ว. เอกสารประกอบการสอนวิชา ๒๑๑๗๑๐๑๗ จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด, ๒๕๓๖
- วารภรณ์ รักวิชัย. เอกสารประกอบคำสอน กร. ๓๑๑ การศึกษาก่อนวัยเรียน .
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ๒๕๒๗
- พรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวปฏิบัติ แผนกวิชาประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ม.ป.ป.
- อุคมลักษณ์ กุลพิจิตร. “ศูนย์การเรียนสำหรับเด็กอนุบาล” ใน แค่ครูคุณด้วยรัก.
กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๒.
- UNESCO “Design Ideas For Pre - School Centers.” “EDUCATIONL BUILDING
DIGEST.” Bangkok : Unesco Regional Office For Education In Asia And The
Pacific, 1984. p. 5
- Weber , Wilford A . and others. Classroom Teaching Skills “second Edition.
Massachusetts : D : C Hearth and Company , 1982.

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๔

เตรียมความพร้อม.....ครุอนุบาล

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครุอนุบาล

คำนำ

ครู มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับอนุบาลศึกษา ซึ่งเป็นวัยแรกที่เด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียน ยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียน เนื้อหาวิชาเช่นเดียวกับระดับอื่น การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนและระบบโรงเรียน ยังไม่ดีพอ มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ในช่วงสั้น ๆ จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กหลายประการ ที่ทำให้ครูไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ การเลือกใช้ วิธีการจัดการ ในชั้นเรียนที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงเป็นความจำเป็นที่ครู อนุบาลควรต้องศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ครูสามารถที่จะดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนไปได้อย่างราบรื่น

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาลเรื่องการจัดการในชั้นเรียน ประกอบด้วย เอกสาร ๔ เล่ม ที่ครูสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ดังนี้

- เล่มที่ ๑ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน
- เล่มที่ ๒ ผู้จัดการ.....มีอะไรบ้าง
- เล่มที่ ๓ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา
- เล่มที่ ๔ เสริมความรู้.....ครูอนุบาล

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่า เอกสารชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่อง การจัดการในชั้นเรียน ทั้ง ๔ เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูอนุบาลที่จะนำไปใช้เป็นคู่มือในการ ปฏิบัติงานได้ตามสมควร

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

ชุดการศึกษาด้วยตนเองสำหรับครูอนุบาล เรื่องการจัดการในชั้นเรียน เล่มที่ ๔ นี้ มีชื่อว่า “เสริมความรู้.....ครูอนุบาล” รายละเอียดในเล่มได้นำเสนอความรู้เพิ่มเติมสำหรับครูด้านหลักการจัดการในชั้นเรียน เพื่อให้ครูอนุบาลมีพื้นความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งข้อแนะนำ สำหรับครูด้านเทคนิควิธีการและบทบาทที่ครูอนุบาลควรปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้ครูนำไปใช้ได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จะช่วยเสริมความรู้ให้ครูอนุบาลในการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำในการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

วิธีการศึกษา "ชุดการศึกษาด้วยตนเอง" มีขั้นตอนดังนี้

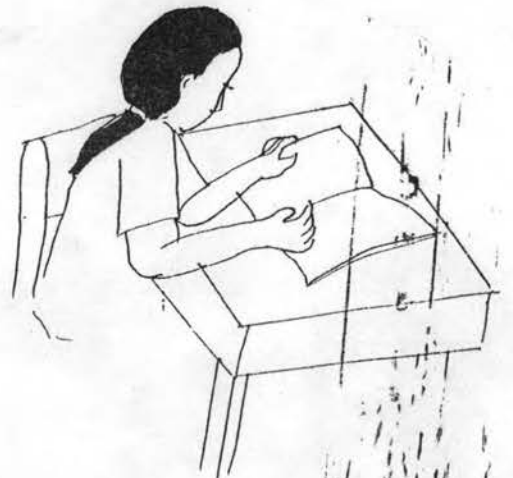
๑. ทำแบบทดสอบก่อนศึกษาชุดการศึกษา
แล้วตรวจคำตอบ

๒. ศึกษาแนวคิดและวัตถุประสงค์ให้เข้าใจ

๓. ศึกษาเนื้อหาแต่ละตอนแล้วทำกิจกรรม
ฝึกปฏิบัติที่กำหนดให้

๔. ทบทวนเนื้อหาจากสรุปบทเรียน

๕. ทำแบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษา
แล้วตรวจคำตอบ

๖. นำความรู้จากการศึกษาชุดการศึกษา
ไปทดลองปฏิบัติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำชี้แจง	ก
คำแนะนำการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง	ข
แบบทดสอบก่อนการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	จ - ช
ตอนที่ ๑	
ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครูด้านหลักการ	๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๑๖
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑	๑๗
ตอนที่ ๒	
ข้อแนะนำสำหรับครู ด้านเทคนิควิธีการ	๒๑
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๒๔
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒	๒๕
ตอนที่ ๓	
บทบาทของครูอนุบาลด้านการจัดการในชั้นเรียน	๒๖
แนวคิด	
วัตถุประสงค์	
สรุปบทเรียน	๓๔
กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓	๓๕
แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง	
บรรณานุกรม	

แบบทดสอบก่อนการศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๔ เสริมความรู้...ครูอนุบาล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. การจัดการในชั้นเรียนในอดีต มีจุดเน้นตามข้อใด
 - ก. การรักษาสภาพที่ดีให้คงอยู่
 - ข. การแก้ปัญหา
 - ค. การป้องกันปัญหา
 - ง. การลงโทษด้วยวิธีรุนแรง
๒. พฤติกรรมเด็กในข้อใด ที่ใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนในอดีต
 - ก. การประพาศคิดวินัย
 - ข. การไม่สนใจในบทเรียน
 - ค. การเกรง ก้าวร้าว
 - ง. การไม่ร่วมมือกับกลุ่ม
๓. เทคนิควิธีในข้อใด ที่พบว่าเป็นวิธีการจัดการในชั้นเรียนที่ประสพผลดีที่สุด
 - ก. การข่มขู่
 - ข. การปรับพฤติกรรม
 - ค. การสร้างวินัยในชั้นเรียน
 - ง. การจัดการเรียนการสอน
๔. การปรับพฤติกรรม มีหลายวิธี วิธีใดมีความเหมาะสมกับเด็กอนุบาลมากที่สุด
 - ก. การเสริมแรงทางบวก
 - ข. การลงโทษ
 - ค. การทำลาย
 - ง. การเสริมแรงทางลบ

๕. คำกล่าวข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การเสริมแรงทางบวกที่ดีจะต้องปฏิบัติเหมือนกันทุกครั้ง
- ข. การเสริมแรงทางบวกช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ค. เด็กที่ประพฤติน่าสนใจในชั้นเรียนจะประพฤติน่าสนใจด้วย หากครูเสริมแรงทางบวกอย่างเหมาะสม
- ง. ครูควบคุมพฤติกรรมเด็กได้ด้วยการเสริมแรงทางบวก

๖. พฤติกรรมเด็กข้อใดแสดงว่าเป็นผู้ขาดวินัยในตนเอง

- ก. สามารถควบคุมตนเองได้
- ข. ปฏิบัติตามข้อตกลงได้โดยครูไม่ต้องกล่าวเตือน
- ค. ปฏิบัติตามทุกครั้งเมื่อครูสั่ง
- ง. สามารถเลือกปฏิบัติเฉพาะพฤติกรรมที่ดี

๗. เทคนิคของครูข้อใดที่ควรปฏิบัติ

- ก. เรียกชื่อเด็กที่ประพฤติน่าสนใจด้วยเสียงอันดัง
- ข. พูดตำหนิเด็กเมื่อไม่ปฏิบัติตาม
- ค. การพูดเปรียบเทียบและประเมินค่าเด็ก
- ง. การเอาใจใส่เด็กอย่างทั่วถึง

๘. วิธีการของครู ข้อใดที่ช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็ก

- ก. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระจนกว่าจะพร้อมจึงเริ่มต้นบทเรียน
- ข. หยุดการประพฤติน่าสนใจของเด็กด้วยการส่งสัญญาณ
- ค. จัดเวลาโดยเฉพาะเพื่อเก็บของเล่นให้เรียบร้อย
- ง. ใช้คำสั่งกับเด็กด้วยการเขียนบนแผ่นป้ายแทนการพูด

๙. ข้อใดเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสมของครูอนุบาล

- ก. วางของเล่นไว้ใกล้ ๆ ครูป้องกันการสูญหาย
- ข. ครูเก็บของเล่นไว้อย่างมีทิศทางเป็นระเบียบ
- ค. ให้เด็กหยิบและเก็บของเล่นได้เอง
- ง. อนุญาตให้เด็กได้เล่นของเล่นตามเวลาที่ครูกำหนด

๑๐. ข้อใดเป็นสาเหตุที่อาจเกิดปัญหาขึ้นได้
- การรอคอยอยู่ในแถวเป็นเวลานาน
 - การเปลี่ยนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - เด็กมีของเล่นเพียงพอ
 - ครูสามารถมองเห็นเด็กได้ทั่วถึง

ป.๐๐

ป.๑

ป.๒

ป.๓

ป.๔

ป.๕

ป.๖

ป.๗

ป.๘

ป.๙

มชช

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครูด้านหลักการ

แนวคิด

๑. การจัดการในชั้นเรียนในอดีต มีจุดเน้นที่การแก้ปัญหาคำถามประพุดติผิศ วินัยของเด็กเป็นสำคัญ ดังนั้น บทบาทของครูจึงมีเพียง ครูจะทำอะไร หลังจากเด็กประพุดติผิศ
๒. วิธีการจัดการในชั้นเรียน มีหลายวิธีการแตกต่างกัน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ค้นคว้าวิจัย และรวบรวมไว้ สำหรับเอกสารเล่มนี้นำเสนอแนวทางของนักการศึกษา ๓ กลุ่ม ได้แก่ เวเบอร์และคณะ (๑๙๘๒) ซิกเคคแคนส์และคณะ (๑๙๘๓) และกุนนิน (กุนนิน , ๑๙๗๐ อ้างถึงในเวเบอร์และคณะ ๑๙๘๒. ซิกเคคแคนส์และคณะ , ๑๙๘๓ และ โจนส์และโจนส์, ๑๙๙๐)

วัตถุประสงค์

๑. บอกแนวคิดและวิธีการจัดการในชั้นเรียนและความเป็นมาของการจัดการในชั้นเรียน
๒. ระบอบทประกอบที่สำคัญของการจัดการในชั้นเรียนได้
๓. บอกวิธีการจัดการในชั้นเรียนตามแนวทางของนักการศึกษาทั้ง ๓ กลุ่มได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดการในชั้นเรียนในอดีต

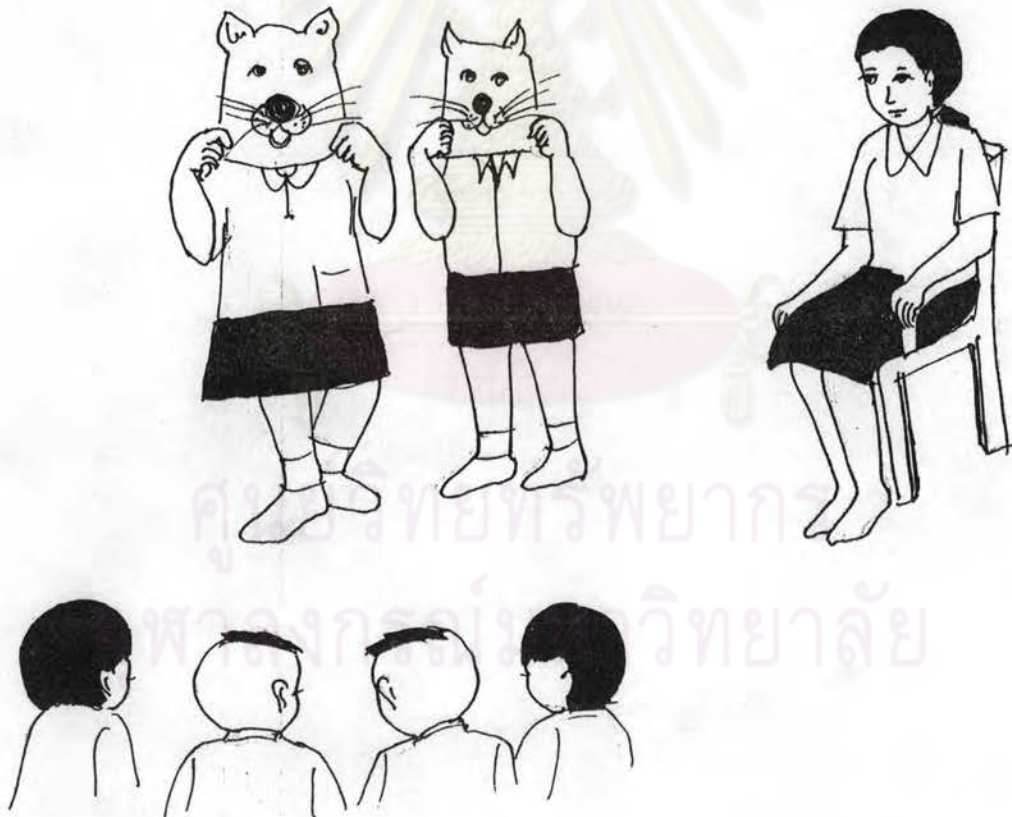
ในช่วง ๓ ทศวรรษ ที่ผ่านมา มีครูเป็นส่วนน้อยที่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดการในชั้นเรียน วิธีการจัดก็ยังไม่เป็นระบบนัก และครูมีความขัดแย้งไม่เห็นด้วยกับการจัดการในชั้นเรียน แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการในชั้นเรียนแต่ดั้งเดิมมุ่งเน้นที่ วินัยของนักเรียน เป็นหลัก ดังนั้นวิธีการต่าง ๆ จึงมุ่งสู่การแก้ปัญหาการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน

ต่อมามีการวิจัยประสิทธิภาพของครู พบว่า พฤติกรรมของครูที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก มี ๓ ประการ ดังนี้

๑. ทักษะในการจัดห้องเรียนและกิจกรรมการจัดการในชั้นเรียน
๒. ทักษะในการจัดการเรียนการสอน พบว่าการใช้วิธีสอนหลายวิธีจะป้องกันความยุ่งยากของเด็กได้ดี
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก พบว่ามีผลต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมของเด็ก

ดังนั้น การจัดการในชั้นเรียน จึงได้พัฒนาวิธีการ จากการปฏิบัติของครูเพื่อตอบสนองเด็กที่ประพฤติกผิด เป็นวิธีการที่จะป้องกันมิให้เด็กประพฤติกผิด หลังจากนั้น การให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับ การจัดการในชั้นเรียน นอกจากการแนะนำครูเรื่อง วิธีการสร้างวินัยในชั้นเรียนแล้ว ยังเสนอแนะให้มีการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเพื่อเพิ่มพฤติกรรมในการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากนั้นงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการในชั้นเรียน ของมหาวิทยาลัยวอชิงตัน พบว่า วิธีการที่มีผลมากที่สุดในการตอบสนองพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของเด็ก และช่วยป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ ก็คือ การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีที่เหมาะสม และ ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่าผลสำเร็จของการจัดการในชั้นเรียน คือ การที่ครูยอมรับในการตอบสนองพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก มากกว่าการกล่าวโทษเด็ก.

องค์ประกอบสำคัญของการจัดการในชั้นเรียน

จากการศึกษาวิธีการจัดการในชั้นเรียนในอดีต และการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ทั้งเฉพาะบุคคลและสถาบันต่าง ๆ สรุปได้ว่าครูที่มีความสามารถจัดการในชั้นเรียนได้ประสพผลดี จำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการในชั้นเรียน ๕ ประการดังนี้

๑. การจัดการในชั้นเรียน ควรมีพื้นฐานที่ความเข้าใจงานวิจัยในปัจจุบัน ทฤษฎีการจัดการในชั้นเรียน และจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก
๒. การจัดการในชั้นเรียน ขึ้นอยู่กับการสร้างความสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก จะช่วยให้ครูสามารถค้นพบวิธีการและช่วยให้เข้าใจความต้องการของเด็ก
๓. การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ เกี่ยวข้องกับวิธีสอนของครูที่ช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีที่สุด ด้วยการตอบสนองเด็กเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๔. การจัดการในชั้นเรียน เกี่ยวข้องกับการใช้องค์กร และวิธีการจัดการของกลุ่ม
๕. การจัดการในชั้นเรียน เกี่ยวข้องกับความสามารถในการแนะแนว และวิธีปรับพฤติกรรมอย่างเหมาะสม

วิธีการจัดการในชั้นเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ทำการศึกษา วิจัย และรวบรวมวิธีการจัดการในชั้นเรียนขึ้นไว้หลากหลายวิธีด้วยกัน เอกสารชุดนี้จะได้นำเสนอแนวคิดของนักการศึกษา ๓ กลุ่ม ได้แก่ เวเบอร์และคณะ ชิคเคคแคนส์และคณะ และคุณนิน ดังต่อไปนี้

1. เวเบอร์และคณะ

เวเบอร์และคณะกล่าวถึงการจัดการในชั้นเรียนว่า หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่ซับซ้อนที่ครูสร้างขึ้น เพื่อรักษาสภาพบรรยากาศในชั้นเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวก บังเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ

ได้รวบรวมวิธีการจัดการในชั้นเรียนไว้ ๘ วิธี คือ

๑. **การใช้อำนาจ** เป็นวิธีการที่ครูควบคุมพฤติกรรมของเด็กในชั้นเรียนด้วยการตั้งกฎระเบียบขึ้น แล้วชี้แจงให้เด็กเข้าใจเหตุผล ซึ่งกฎระเบียบนั้นจะต้องเป็นข้อเท็จจริงมีเหตุผล มีกำนิยามชัดเจน จำกัดจำนวนข้อ บอกให้เด็กเข้าใจอย่างกระจ่างชัดและเริ่มใช้ตั้งแต่เปิดภาคเรียนวันแรก

๒ **การข่มขู่** เป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมของเด็กด้วยการบังคับขู่เข็ญ ให้เด็กเห็นด้วยตามที่ครูสั่ง เด็กจะเปลี่ยนพฤติกรรมเนื่องจากความกลัว

หญิงเด็กงอนนั้น: / นางต้อง
วันนี้ครูจะต้อนตีเธอซะแล้ว
เด็ก: ไร...ชอบเกรเพื่อนจริง ๆ เจริง

๓. **การให้อิสระ** เป็นวิธีการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติ ของเด็ก โดยให้อิสระแก่เด็กมากที่สุด ปล่อยให้โอกาสเด็กทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เมื่อเด็กต้องการทำเพื่อให้เด็กพัฒนาการไปเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

๔. **การทำตามตำรา** เป็นวิธีการรวบรวมปัญหาของการจัดการในชั้นเรียนแล้วนำมาเรียบเรียงเป็นรายการปฏิบัติ "ทำ" และ "ไม่ทำ" เหมือนตำราอาหาร ตัวอย่างเช่น

ทำ	ไม่ทำ
- คำหนิเด็กเฉพาะตัวอยู่เสมอ	- คำหนิเด็กด้วยเสียงดังเพื่อให้ผู้อื่นทำตาม
- ไม่เคยส่งเสียงดังเพื่อว่ากล่าวเด็ก	- ว่ากล่าวเด็กด้วยเสียงดัง เด็กจะได้ไม่กล้าทำผิดอีก
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ	- ปฏิบัติตามกฎระเบียบเฉพาะที่จำเป็น
- ชี้แจงให้เด็กรู้ว่าตนเองทำความคิดก่อนลงโทษเสมอ	- เด็กทำผิดควรลงโทษทันที จึงค่อยทำความเข้าใจที่หลัง

๕. การจัดการเรียนการสอน เป็นวิธีการสนับสนุนพฤติกรรมการสอนของครูที่มีการวางแผนการสอนอย่างรัดกุม มีสื่อการเรียนการสอนและบทเรียนที่เหมาะสมมีกิจกรรมที่เร้าความสนใจของเด็กแต่ละคน ส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้ประสบความสำเร็จ

๖. การปรับพฤติกรรม เป็นวิธีการสนับสนุนพฤติกรรมที่ดีและขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกไปในระยะเวลาสั้น ๆ ด้วยวิธีการเสริมแรงทางบวกทุกครั้งหลังจากเด็กมีพฤติกรรมที่ดี และต้องมีความเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เช่น กล่าวชม ปรบมือ ตบหลังเบา ๆ จดหมายชมเชยถึงผู้ปกครอง เป็นต้น

๗. การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม เป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนผ่านสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างครูกับเด็ก และระหว่างเด็กกับเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้โดยสะดวก มีประสิทธิภาพสูง โดยครูจะต้องมีความจริงใจ การยอมรับ การเข้าใจเด็ก การใช้วิธีการสื่อสารอย่างชัดเจน และไวต่อความรู้สึกของเด็ก เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๘. กระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้วยการให้เด็กเรียนเป็นกลุ่ม และทำงานเป็นกลุ่ม ด้วยเหตุผลที่ว่า กลุ่มในชั้นเรียนคือระบบสังคมซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบสังคมทั้งหมด ผลสำเร็จของครูคือผลสำเร็จของกระบวนการกลุ่มในชั้นเรียน

๒. ชिकเคดแคนส์และคณะ

ชิกเคดแคนส์และคณะ ได้อธิบายว่า การจัดการในชั้นเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ของครูที่ต้องปฏิบัติ เช่น การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ และการวางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสม รวมทั้งการจัดการพฤติกรรมของเด็กให้เขาใช้พลังงานไปในการเรียนรู้มากกว่า การกระทำที่ไม่เกิดประโยชน์ โดยมีเป้าหมายที่ การเตรียมและการดูแลชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดความ ร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้

ให้สรุปรวมวิธีการจัดการในชั้นเรียนเป็น ๓ รูปแบบ ดังต่อไปนี้

๑. รูปแบบพฤติกรรมศาสตร์ มีพื้นฐานจากความเชื่อที่ว่า ครูสามารถควบคุมทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนด้วยวิธีการเสริมแรง โดยครูจะสนใจเฉพาะพฤติกรรมของเด็กในชั้นเรียนมากกว่าสิ่งที่เด็กประพฤติที่บ้าน หรืออิทธิพลจากสังคมที่มีต่อเด็ก ซึ่งมีข้อสมมติฐานว่า เด็กที่ประพฤติดีในชั้นเรียนจะประพฤติดีในสถานที่อื่น ๆ ด้วย หากครูเลือกใช้วิธีการเสริมแรงที่มีประสิทธิผล ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ความจริงใจของครู มีความเหมาะสมกับเด็ก และสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. รูปแบบจิตวิทยา มีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่า การเปลี่ยนพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ เมื่อครูเข้าใจสาเหตุที่เด็กประพฤติผิด ครูจะต้องให้ความรักและเห็นคุณค่าของเด็ก มุ่งสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกัน เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดภาวะทางอารมณ์และสังคมเชิงบวก โดยเน้นการเข้าใจในตัวเด็กมากกว่าการควบคุมเด็ก และครูต้องเข้าใจว่า ถ้าหากเด็กชอบและไว้วางใจครู เด็กมีแนวโน้มที่จะประพฤติดี

๓. รูปแบบการจัดกลุ่ม รูปแบบนี้เห็นว่าสังคมในห้องเรียนเป็นตัวอย่างกลุ่มเฉพาะกลุ่มหนึ่ง ที่เด็ก ๆ เข้ามามีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในความเป็นอยู่ในชั้นเรียน ด้วยการใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกลไกในการเข้าสังคมของเด็ก ครูและเด็กเป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายสังคมในห้องเรียน รูปแบบนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการจัดกลุ่มช่วยให้ครูจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และช่วยให้เด็กแต่ละคนบรรลุเป้าหมายของตนเองได้

๓. คุณนิน

คุณนินได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวินัยในชั้นเรียน พบว่าครูที่ควบคุมด้านวินัยมาก กลับทำให้ชั้นเรียนยุ่งยากวุ่นวายบ่อย ๆ และพบว่าครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนและการจัดการปัญหาในชั้นเรียน เป็นครูที่มีทักษะในการจัดการหลายวิธี และมีความสม่ำเสมอในการใช้และที่สำคัญคือ ครูเหล่านี้ มีการเตรียมการสอนที่ดีกว่า มีการจัดเตรียมห้องเรียนที่เหมาะสม การเปลี่ยนกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม มีวิธีการกระตุ้นใจให้เด็กสนใจในบทเรียน อีกทั้งให้โอกาสเด็กทำงานตามความสนใจของแต่ละคน

คุณนิน กล่าวว่า พฤติกรรมครูมีความสำคัญมากในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ครูที่มีความสามารถจะมีพฤติกรรมดังนี้

๑. ผู้เห็นรอบตัว ทราบความเคลื่อนไหวของชั้นเรียนตลอดเวลา
๒. ทำหลายอย่างพร้อมกันได้ สามารถดูแลชั้นเรียนได้ทั่วถึง
๓. ดำเนินกิจกรรมอย่างราบรื่น รักษาระดับความสนใจของเด็กได้โดยตลอด
๔. มีความหลากหลายในกิจกรรมการสอน ครูสามารถเปลี่ยนแปลงเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้ง ๓ กลุ่มดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า แต่ละกลุ่มได้กล่าวถึงวิธีการจัดการในชั้นเรียน มีบ้างที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับเด็กระดับอนุบาล ควรจะมี ๔ วิธี ดังนี้

๑. การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม

ด้วยการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก จะช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่น มีความสุข มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รักและผูกพันครู เพื่อนและโรงเรียน วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กอนุบาลปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ พร้อมทั้งจะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๒. การสร้างวินัยในชั้นเรียน

เด็กอนุบาลเป็นวัยที่เหมาะสมกับการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี หากครูชี้แจงให้เขาเข้าใจว่าจะอะไรที่เขาควรทำ และมีขอบเขตแค่ไหน แล้วมีการฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยสร้างให้เด็กเป็นผู้ที่มี วินัยในตนเอง ไม่สร้างปัญหาในชั้นเรียน และลักษณะนิสัยที่ดีเหล่านั้น จะติดตัวไปจนตลอดชีวิต เมื่อเติบโตขึ้นก็ไม่เป็นบุคคลที่สร้างปัญหาให้สังคม

๓. การจัดการเรียนการสอน

เป็นวิธีการที่มีเป้าหมายตรงกับการจัดการในชั้นเรียนมากที่สุด การใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บทเรียนน่าสนใจ จะสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน อีกทั้งสร้างนิสัยความสนใจใฝ่รู้ มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงปรารถนา ช่วยสร้างพื้นฐานให้เด็กเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้

๔. การปรับพฤติกรรม

เป็นวิธีการที่ช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้ดีที่สุด ช่วยสร้างให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีทั้งในชั้นเรียน และในที่อื่น ๆ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และมีความมั่นใจในตนเอง จากวิธีการทั้ง ๔ วิธีจะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มีส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกัน นอกจากจะสร้างให้เด็กมีพฤติกรรมในการเรียนรู้ที่ดีแล้ว ยังเป็นการสร้างให้เด็กเป็นคนดีมีคุณภาพ เป็นบุคคลที่พึงปรารถนาในสังคมและประเทศชาติอีกด้วย

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของวิธีการจัดการในชั้นเรียน ๔ วิธี

หลักการพื้นฐานของการจัดการในชั้นเรียน

ในการวางแผนการจัดการในชั้นเรียน ควรเริ่มต้นที่มีจุดประสงค์ที่แน่นอน ชัดเจน และมีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ ดังนี้

๑. การจัดการในชั้นเรียนควรจะเป็นวิธีการที่มองด้วยสายตาวาวไกล ที่เด็กใช้เวลาทำผลงานมากกว่าที่จะมองภาพโดยเน้นการควบคุมการประพฤติผิด
๒. ครูจะต้องมีระบบการจัดการที่ปฏิบัติได้ผลดี และครูจะต้องรับผิดชอบที่จะพัฒนาและรักษาระบบการจัดการที่มีประสิทธิผล
๓. กฎระเบียบหรือข้อตกลงของห้องเรียน จะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา ในระดับนี้ โดยเด็กพอใจที่จะทำตามข้อตกลงซึ่งเขามีความเข้าใจและยอมรับ

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. เป้าหมายของครู คือการพัฒนาให้เด็กควบคุมตนเอง ไม่เพียงแต่ครูพยายามที่จะควบคุมเขา

๕. เป้าหมายของวินัย คือความร่วมมือของนักเรียนในกิจกรรมการเรียนการสอน

๖. ปัญหาวินัย คือ ปัญหาระยะสั้น เมื่อเด็กผูกพันกับกฎเกณฑ์ในการทำงานอย่างมีความหมาย ด้วยสื่อและอุปกรณ์ที่เขามีความถนัดและสนใจ

สรุปบทเรียน

การจัดการชั้นเรียนในอดีต มุ่งเน้นที่วินัยนักเรียนเป็นสำคัญ วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้จึงมีเป้าหมายที่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น วิธีการแนะแนว วิธีการปรับพฤติกรรม ต่อมาการศึกษาค้นคว้าวิจัยกันกว้างขวางขึ้น จึงเกิดวิธีการขึ้นหลากหลายวิธี อีกทั้งมีเป้าหมายสำคัญที่การป้องกันปัญหาเป็นหลัก รวมทั้งการแก้ปัญหาและการรักษาสภาพที่ดีให้คงอยู่

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดการในชั้นเรียน เอกสารชุดนี้นำเสนอแนวคิดของนักการศึกษา ๓ กลุ่ม ได้แก่ เวเบอร์และคณะ ชิคเคดแคนส์และคณะ และคูนิน ซึ่งวิธีการที่เชื่อว่ามีเหมาะสมกับเด็กระดับอนุบาลควรมี ๔ วิธี ดังนี้

๑. การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
๒. การสร้างวินัยในชั้นเรียน
๓. การจัดการเรียนการสอน
๔. การปรับพฤติกรรม

คำขวัญวันเด็ก ปี ๒๕๓๘

สถาบันวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ บนข้อความในภาพที่เห็นว่าถูกต้อง
และกา X บนข้อความที่เห็นว่าผิด

1. การจัดการในชั้นเรียน
ในอดีตมุ่งเน้น
วินัยของนักเรียน

2. การจัดการใน
ชั้นเรียนในอดีต
มุ่งป้องกันปัญหา

3. ทักษะในการจัด
ห้องเรียนเป็นพฤติกรรม
ครูช่างหนึ่งที่มีอิทธิพล
ต่อการเรียนรู้อของเด็ก

4. การจัดการในชั้นเรียน
ไม่เกี่ยวข้องกับ
การแนะแนว

5. การร่วมทุกข์เป็นวิธีการ
ที่เปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก
ได้ดี

6. การเข้าใจในตัวเด็ก
ให้ผลดีกว่าการควบคุม
เด็ก

8. การจัดการใน
ชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมเด็ก
น้อยที่สุด

7. การดำเนินกิจกรรมอย่าง
ราบรื่น มีความสำคัญ
ต่อการจัดการเรียนการสอน
เป็นอย่างมาก

9. ข้อตกลงในชั้นเรียน
เด็กต้องเข้าใจและยอมรับ

10. เด็กอนุบาลเป็นวง
ที่เหมาะสมในการปลูกฝัง
ลักษณะนิสัยที่ดี

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะสำหรับครูด้านเทคนิควิธีการ

แนวคิด

๑. การจัดการในชั้นเรียน จะประสบผลสำเร็จได้ ครูจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ หลายวิธีการประกอบกัน จึงจะช่วยสนับสนุนให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
๒. เทคนิควิธีต่าง ๆ จำเป็นสำหรับครูอนุบาลที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจ และพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันที
๓. การนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ ไปใช้ในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. บอกเทคนิควิธีการที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาลได้
๒. นำเทคนิควิธีการไปปฏิบัติในชั้นเรียนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทคนิคเฉพาะสำหรับการจัดการในชั้นเรียน

เทคนิคเฉพาะสำหรับครู ที่ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และมีผลให้
ปัญหาในชั้นเรียนเกิดขึ้นได้น้อย ดังต่อไปนี้คือ

๑. การใช้ระดับเสียงระหว่างการทำงานกลุ่ม ควรใช้คำพูดที่นุ่มนวล อ่อนโยน
เด็กจะตั้งใจฟังด้วยความอยากรู้อยากเห็น และระดับเสียงของเด็กจะลดลงไป

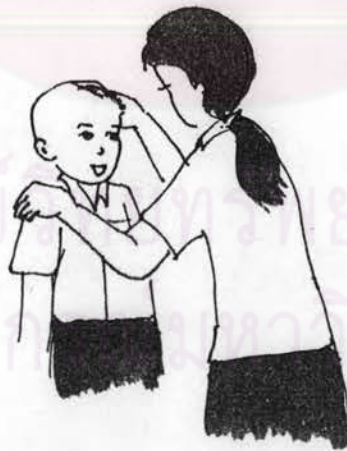
๒. เอาใจใส่เด็กอย่างทั่วถึง เข้าไปอยู่ใกล้ ๆ เขา โน้มตัวอยู่ในระดับเดียวกับ
เขา และพูดกับเขาโดยเฉพาะ หลีกเลี่ยงการตะโกนข้ามห้อง หรือสนาม หรือพื้นที่ที่เด็กทำงาน
กลุ่ม เกี่ยวกับปัญหาของเด็กคนใดคนหนึ่ง

๓. ใช้ชื่อของเด็กในทางบวกบ่อย ๆ เพื่อเด็กจะได้ไม่หวาดกลัวพฤติกรรมทาง
ลบ เมื่อถูกครูเรียกชื่อเขา

๔. แสดงให้เด็กรู้ว่า อะไรควรทำ มากกว่าอะไร ไม่ควรทำ การบอกไม่ให้ทำ
เด็กมักขัดขืนและทำทาบ เช่น

ควรพูดว่า : “เมื่อเธอถือกรรไกรควรจะเดิน เพราะจะได้ไม่เกิดอันตราย”

ไม่ควรพูดว่า : “อย่าวิ่ง เมื่อเธอถือกรรไกร”

ศูนย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. หากเด็กไม่ปฏิบัติตาม ควรเสนอทางเลือกให้เด็กปฏิบัติด้วยความพึงพอใจ และเต็มใจ เช่น

“ควรเดินช้า ๆ เมื่อถือกรรไกร จะได้ไม่เกิดอันตราย”

หรือ “ขอกรรไกรให้ครู ก่อนที่หนูจะออกไปวิ่งเล่น”

๖. ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่เปรียบเทียบและประเมินค่าเด็ก จะทำให้เด็ก มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง เช่น

ไม่ควรพูดกับ จี๊วว่า “เธอนี้ทำงานช้าจังเลย”

ควรพูดว่า “จี๊ว ทำงานเสร็จเรียบร้อยเป็นคนแรกเลย”

๗. ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่ให้โอกาสเด็กเลือกปฏิบัติ ถ้าหากจะนำไปสู่ ปัญหาหรืออันตราย เช่น

ไม่ควรพูดว่า “ขอมีดให้ครูได้ไหม”

ควรพูดว่า “เด็ก ๆ ไม่ควรเล่นมีด เพราะเป็นอันตราย”

ข้อเสนอแนะในการจัดการในชั้นเรียน

การจัดการในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ยาก แต่เป็นงานสำคัญที่ต้องปฏิบัติอย่างดี เพื่อให้การสอนประสบผลสำเร็จ จากการอภิปรายกันถึงทฤษฎีพื้นฐาน และงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการในชั้นเรียน บางครั้งพบว่า ประสบการณ์เป็นครูที่ดีที่สุด ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ วิธีการจัดการในชั้นเรียน จากการรวบรวมความคิดเห็นของครู ในการตอบแบบสอบถามพบว่า มีข้อเสนอแนะวิธีการจัดการในชั้นเรียนเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็ก ดังต่อไปนี้

๑. เริ่มต้นบทเรียนตามเวลา ขอร้องให้ทุกคนนั่งตามที่นั่งของตน และหยุดพูดคุยกัน
๒. จัดเตรียมกระบวนการเพื่อเริ่มต้นบทเรียนตามตารางกิจกรรม หรือดำเนินกิจกรรมไปโดยอัตโนมัติ ใช้เวลาประมาณ ๔ - ๕ นาที แรกของชั้นเรียน
๓. จัดกระบวนการสำหรับการออกจากห้อง โดยแก้ไขวิธีการออกจากห้องอย่างรีบเร่ง
๔. หลีกเลี่ยงการจัดเวลาเฉพาะเพื่อเก็บของเล่น หรือในการทำความสะอาดห้อง แต่ควรมีข้อตกลงในการปฏิบัติกับเด็ก
๕. หยุดการประพาศิคิดด้วยการส่งสัญญาณ เช่น มองสบตา เคลื่อนที่ไปตรงที่เด็กทำงาน บอกเด็กโดยเฉพาะให้แก้ไข หรืออ้างข้อตกลงอย่างชัดเจน

- ๖. การเปลี่ยนเวลาระหว่างกิจกรรม ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและเรียบร้อย
- ๗. จงพูดกับเด็กทั้งชั้นโดยตรง สบตาขณะทีพูด อย่าใช้ชีวิตเขียนที่กระดาน เพราะการหันหลังให้ชั้นเรียนในเวลายาวนานอาจเกิดปัญหา
- ๘. จงสุภาพต่อเด็ก และให้การเสริมแรงในความสุขภาพเรียบร้อยของเด็ก บอกกับเด็กด้วยคำพูดที่คาดว่าเด็กจะร่วมมือกันทำงาน โดยไม่ใช่คำพูดที่தாகถางเยาะเย้ยเด็ก
- ๙. มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน
- ๑๐. อย่าขู่เชิญเด็ก
- ๑๑. จงดูแลเด็กอย่างทั่วถึง เคลื่อนไปรอบ ๆ ห้อง อย่าใช้เวลากับเด็กเพียง ๒ - ๓ คน และอย่าลืมว่าท่านยังมีภาระอื่นอีกมากในชั้นเรียน
- ๑๒. ใช้สัญญาณที่ไม่ใช่การพูดและภาษากาย เป็นวิธีหนึ่งที่ดีที่สุดในการป้องกันปัญหา การผัดวันย เช่น การแสดงความไม่พอใจด้วยการถลึงตา การจ้องดู การยกมือ เป็นต้น
- ๑๓. จงช่วยสนับสนุนสิ่งที่เป็นประโยชน์ ไม่ลงโทษให้เจ็บปวดหรือเป็นอันตรายและช่วยให้เด็กพัฒนาความมีวินัยในตนเอง

๑๔. มีการวางแผนเป็นอย่างดี ในแต่ละวัน จัดเตรียมบทเรียนเป็นอย่างดี
เตรียมกิจกรรมที่เหมาะสม และมีเป้าหมายที่ชัดเจน

๑๕. ใช้คำพูดกับเด็ก ด้วยความระมัดระวัง ควรหลีกเลี่ยงการจู้จี้ คุดำ ถากถาง
และใช้เสียงดัง การดูว่าบ่อย ๆ จะไม่เกิดผลดี

๑๖. ทำตัวอย่างที่ดีที่สุดอยู่เสมอ จงจำไว้ว่า ท่านคือแม่แบบของพฤติกรรมที่พึง
ประสงค์ในชั้นเรียน จงทำในสิ่งที่ควรทำ อย่าเคร่งเครียด และควรมีอารมณ์ขัน

เฉลยกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๑

จากหน้า ๑๗

๑.	✓	๒.	X	๓.	✓	๔.	X	๕.	X
๖.	✓	๗.	✓	๘.	X	๙.	✓	๑๐.	✓

สรุปบทเรียน

เทคนิคในการจัดการในชั้นเรียนมีหลายวิธี เช่น เทคนิคในการพูดและการเสริมแรงทางบวก ครูต้องนำเทคนิคหลาย ๆ วิธีการมาใช้ประกอบกัน จึงจะช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ประสบผลดี เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ความสุขของเด็ก คือ ความคิดของเรา

ความคิดของเด็ก คือ ความสุขของเรา

เด็กไม่ใช่ผู้ใหญ่ที่ตัวเล็ก ๆ

เด็กไม่ใช่เครื่องมือสนองปมเด่นของผู้ใหญ่

เด็กไม่ใช่หุ่นยนต์ ไม่ใช่ตุ๊กตา

เด็กเป็นมนุษย์ เด็กมีชีวิต

เด็กก็มีหัวใจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สุนน อมรวัดฉาน

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๒

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้องเหมาะสม และกาเครื่องหมาย X หน้าข้อที่เห็นว่าไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม

-๑. เมื่อเด็กส่งเสียงดัง ครูต้องใช้ระดับเสียงที่ดังกว่า
-๒. บอกเด็กในสิ่งที่ควรทำมากกว่าข้อห้าม
-๓. การใช้คำพูดเปรียบเทียบและประเมินค่าเด็ก ช่วยลดปัญหาพฤติกรรมลงได้มาก
-๔. การเป็นตัวอย่างที่ดีของครู จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาด้วย
-๕. ควรจัดเวลาไว้โดยเฉพาะสำหรับการเก็บของเล่น
-๖. การจัดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ทำให้ชั้นเรียนวุ่นวายเกิดปัญหา
-๗. การเปลี่ยนกิจกรรม ควรดำเนินไปช้า ๆ เด็กจะไม่สับสน
-๘. การลงโทษช่วยพัฒนาความมีวินัยในตนเองได้

X ๗

X ๘

X ๙

X ๑๐

✓ ๘

X ๑๑

✓ ๑๒

X ๑๓

เฉลย

ตอนที่ ๓ บทบาทของครูอนุบาลด้านการจัดการในชั้นเรียน

แนวคิด

๑. ครูอนุบาลมีบทบาทสำคัญที่สุด ที่จะต้องนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ในชั้นเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน และเด็กให้ความร่วมมือในการเรียนรู้
๒. การนำวิธีการมาใช้ ควรวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ จะช่วยป้องกันปัญหาได้ดีที่สุด
๓. ในสถานการณ์ปัญหา ครูควรควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความสุขุม เข้มแข็ง จึงจะแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. บอกบทบาทของครูอนุบาลด้านการจัดการในชั้นเรียนได้
๒. นำวิธีการจัดการในชั้นเรียนไปใช้ได้เหมาะสม

บทบาทของครูอนุบาลด้านการจัดการในชั้นเรียน

ครู จำเป็นต้องมีความรู้ มีเทคนิคในการลดการประพาศติผิด มีทักษะในการจำกัดสิ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรม และเพิ่มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก ดังต่อไปนี้

๑. ป้องกันการประพาศติผิด

ครูมีบทบาทในการป้องกันการประพาศติผิดของเด็ก ดังนี้

๑.๑ การเตรียมการในห้องเรียน การจัดเตรียมการให้การเรียนรู้เกิดขึ้นในห้องเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ การจัดห้องเรียนก่อนเด็กมาถึง โรงเรียน และเตรียมให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ครูสนใจติดตามพัฒนาการของเด็ก ครูไม่เพียงรู้จักเด็กแต่ต้องเข้าใจเด็ก ครูและเด็กจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และเป็นไปในทางบวก

๑.๒ การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ถ้ากิจกรรมง่ายหรือยากเกินไป ก็จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้นได้ การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้กับเด็กเป็นวิธีการป้องกันความประพาศติที่ไม่เหมาะสมได้ผลกว่าวิธีการพูดกับเด็กหลังจากเกิดปัญหาแล้ว หรือการแยกเด็กไว้ต่างหาก

๑.๓ การวางแผนจัดห้องเรียน เป็นสิ่งที่แสดงว่า ครูมีการวางแผนอย่างรอบคอบ ผู้มาเยี่ยมชมชั้นเรียนสามารถบอกจุดประสงค์ของครูได้จากการมองรอบ ๆ ห้อง เช่น เด็กสามารถหยิบวัสดุเครื่องเล่นโดยสะดวกหรือไม่ ครูสามารถมองเห็นเด็กได้ทั่วถึงหรือไม่ เด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องได้ง่ายหรือยากเพียงใด เป็นต้น

๑.๔ การกำหนดกฎระเบียบหรือข้อตกลงของชั้นเรียน ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของครู เหมาะสมกับเด็ก เด็กทุกคนต้องเรียนรู้และปฏิบัติตาม ข้อตกลงบางข้ออาจจำเป็นต้องใช้ตลอดปี บางครั้งอาจใช้ชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วตัดทิ้งไป

ข้อตกลงในชั้นเรียน ควรเปิดโอกาสให้เด็กควบคุมตนเองให้มากที่สุด เช่น หยิบและเก็บของใช้เข้าที่ แต่งตัว เข้าห้องน้ำ รับประทานอาหาร สิ่งเหล่านี้จะฝึกให้เด็กรู้จักการปกครองตัวเอง ในขณะที่เด็กก็จะเป็นการผ่อนคลายครู ช่วยให้ครูใช้เวลาในการเตรียมการสอน แทนการจัดการสิ่งเหล่านี้

การสอนกฎเมื่อเริ่มเปิดเทอมใหม่ ๆ ครูอาจสอนเด็กเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย หรือกลุ่มใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความเหมาะสม

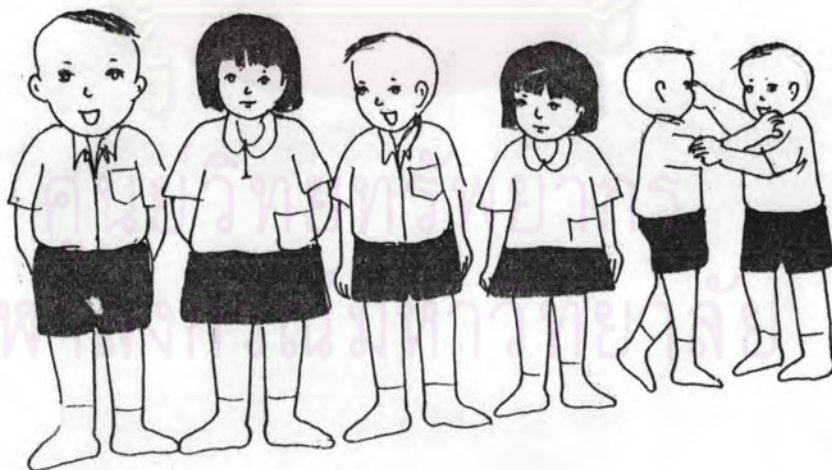
ศูนย์วิจัยวิทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๕ ลดการรอคอย ถ้าหากเด็กเล็ก ๆ ต้องคอยนานเกินไป มีแนวโน้มว่าเด็กจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากเด็กต้องการการเคลื่อนไหว และความจำกัดของการควบคุมตนเอง ตัวอย่าง เช่น

- คอยครุ่นนำสื่อการเรียนการสอนออกมา
- คอยเล่นของเล่นที่มีจำนวนน้อยต้องผลัดกันเล่น
- คอยในแถวเป็นเวลานาน
- คอยทำกิจกรรมใหม่เป็นเวลานานหลังจากทำกิจกรรมเก่าเสร็จ

๑.๖ มีแผนการที่รอบคอบ เนื่องจากห้องเรียนอนุบาลมีอุปกรณ์และของเล่นจำนวนมาก เมื่อใช้เสร็จแล้วจะเป็นเวลาของการจัดเก็บเข้าที่ ครูจะต้องมีแผนการที่รอบคอบ ในการจัดวางของเหล่านั้นให้เป็นที่ มองเห็นสะดวก เพื่อเด็กจะไม่สับสนที่จะรับผิดชอบดูแลรักษาห้องให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

๑.๗ ความสะดวกในการเปลี่ยนกิจกรรม ปัญหาพฤติกรรมอาจเกิดขึ้นได้เสมอในช่วงของการเปลี่ยนเวลาจากกิจกรรมหนึ่งไปอีกรายการหนึ่ง เด็กจะไม่ชอบการเข้ามาจัดวางการเล่นที่ตนกำลังสนใจ เว้นแต่จะมีการวางแผนที่ดี ครูควรเตือนเด็กล่วงหน้า และให้เวลาเด็กพอสมควรสำหรับการทำกิจกรรมที่กำลังปฏิบัติอยู่ก่อนเปลี่ยนกิจกรรมใหม่

๒. การแก้ปัญหาการผิดวินัย

การจัดการในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องเตรียมการทั้งป้องกันและแก้ปัญหาการประพฤติผิด เพราะในบางครั้งอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ ดังข้อเสนอแนะต่อไปนี้

๒.๑ ครูไม่ให้ความสนใจต่อการประพฤติไม่เหมาะสมเพียงเล็กน้อยชนิดไม่ร้ายแรง เช่น การเหม่อลอย ไม่สนใจครูเล่านิทาน ซึ่งเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ครูควรแสดงแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก การที่ครูตั้งใจฟังเด็กพูดเป็นแบบอย่างที่ดีที่เด็กได้รับ เด็กมักชอบเลียนแบบครูเสมอ

๒.๒ ครูให้ความสนใจการประพฤติไม่เหมาะสมชนิดเล็กน้อยที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ที่อาจเพิ่มความรุนแรงขึ้นได้ ครูควรแก้ปัญหาด้วยวิธีการนุ่มนวล เช่น การเข้าไปใกล้เด็กและเรียกชื่อก่อนจะบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ครูอาจใช้วิธีมองสบตา สันติริษะสัมผัสตัวเด็ก หรือให้มาทำงานใกล้ ๆ ครู

การยกย่องเด็ก เป็นวิธีการหนึ่งที่ได้ผล แต่ครูต้องทำด้วยความจริงใจ ชัดเจน และพอเหมาะพอควร หลังจากเด็กทำตามข้อตกลงหรือข้อเสนอแนะแล้ว ครูอาจใช้คำพูดเสริมแรงเด็ก เช่น ดีมาก ครูชอบการที่เธอปิดก้นน้ำ หลังจากใช้เสร็จแล้ว

๒.๘ ถ้าหากครูเผชิญกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้นต่อไป ครูควรเข้าไปแก้สถานการณ์ให้เร็วที่สุด แต่บางครั้งการให้เวลาเด็กต่ออีกเล็กน้อย เขาอาจแก้ปัญหาของตนเองได้

ตัวอย่าง เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เด็กสองคนต่อสู้กัน

แนวทางการแก้สถานการณ์

- ควรแยกเด็กออก จนกว่าทั้งสองจะอารมณ์สงบลง
- เข้าไปพูดกับเด็ก ให้เล่าถึงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น
- นำให้เด็กคิด หาวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด โดยที่เด็กเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุและผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยตรง
- ช่วยให้เด็กเข้าใจว่าพฤติกรรมส่วนตัวของเขาที่เป็นเหตุของปัญหา และเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาของครู
- หากเด็กทำผิดซ้ำ ครูควรใช้วิธีการเช่นเดิม เพื่อให้เด็กเข้าใจว่าครูพยายามรักษาทุกสิ่งทุกอย่างให้อยู่ในกฎระเบียบหรือข้อตกลง ไม่มีอะไรหรือใครอยู่เหนือกฎระเบียบหรือข้อตกลงเกินวิสัยจะแก้ไขหรือช่วยเหลือได้

๒.๕ หลีกเลี่ยงการทำโทษ รวมทั้งการดู สั่งสอน การแยกไปอยู่ตามลำพัง
ไม่ให้ทำกิจกรรมที่ชอบ ส่งเด็กไปหาครูใหญ่ หรือเทคนิควิธีใดก็ตามที่ทำให้เด็กขาดความรู้สึก
นับถือตนเอง เช่น การทำให้ละอาย การตำหนิ การทำให้รู้สึกต่ำต้อย สิ่งเหล่านี้ไม่ช่วยให้เด็ก
เปลี่ยนพฤติกรรม และไม่ควรทำโทษเด็กทางร่างกายไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น การที่ครูตีเด็กเป็น
การแสดงแบบอย่างของความรุนแรง ควรเป็นวิธีสุดท้ายที่ครูทำหลังจากใช้วิธีอื่นไม่ได้ผล ผลที่
เกิดตามมาอาจทำลายสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับเด็กตลอดไป และไม่ได้ช่วยลดการประพฤติด
ลงได้

สรุปบทเรียน

บทบาทของครู มีความสำคัญที่สุดในการจัดการในชั้นเรียน ครูจำเป็นต้องมีความรู้ มีเทคนิควิธีการเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชั้นเรียน มีทักษะในการขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่มีให้ลดน้อยและหมดไปในที่สุด อีกทั้งเพิ่มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กทุกคน เพื่อช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพของเขา ครูจึงเป็นทั้งผู้สอน ผู้จัดการ ผู้สร้างสรรค์กิจกรรมและวิธีการต่าง ๆ เพื่อเด็ก มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับเด็กอีกด้วย

เฉลย กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓ หน้า ๓๕

ข้อที่กาเครื่องหมาย ✓ ๑, ๔, ๕, ๖, ๘, ๙, ๑๐

กิจกรรมฝึกปฏิบัติที่ ๓

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ บนข้อความในภาพที่เห็นว่าถูกต้อง และกา X บนข้อความที่เห็นว่าผิด

เด็กเรียนรู้แล้ว...ต้องอยู่กับอะไร

คุณหญิงบุญศิริ ขวณิชำรง...ผู้ถอดเป็นภาษาไทย

ถ้าอยู่กับคำวิจารณ์	เด็กคิดอ่านการดำเนิน
ถ้าอยู่กับอริ	เด็กตรองตรัสสู้ป้องกัน
ถ้าอยู่กับเขาะหยัน	เด็กอายพลันกั้นสร้างสรรค์
อยู่กับทรีนั่น	เด็กฝึกฝนสำนึกใน
ถ้าอยู่กับอคคกลิ่น	เด็กอัดอั้นอดทนไหว
อยู่กับขลังพลังให้	เด็กมั่นใจในตนเอง
ถ้าอยู่กับสรรเสริญ	เด็กเชื่อเชิญชื่นชมเก่ง
อยู่กับคนเที่ยงตรงผง	เด็กก็เฟื่องยุติธรรม
ถ้าอยู่รู้ปลอดภัย	เด็กวางใจเชื่อขึ้นจำ
เมื่อหอมพร้อมใจนำ	เด็กจดจำภาคภูมิคน
เมื่อรับการยกย่อง	ไมตรีผ่องประคองผล
เด็กพบประสบกัน	ว่ารักสันในโลกลนี้

จากโคลงภาษาอังกฤษ ชื่อ

“Children Learn What They Live “

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบหลังศึกษาชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เล่มที่ ๔ เสริมความรู้....ครูอนุบาล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. พฤติกรรมเด็กในข้อใด ที่ใช้วิธีการจัดการในชั้นเรียนในอดีต
 - ก. การประพุดิคิดวินัย
 - ข. การไม่สนใจบทเรียน
 - ค. การเกรง ก้าวร้าว
 - ง. การไม่ร่วมมือกับกลุ่ม

๒. การจัดการในชั้นเรียนในอดีต มีจุดเน้นตามข้อใด
 - ก. การรักษาสภาพที่ดีให้คงอยู่
 - ข. การแก้ปัญหา
 - ค. การป้องกันปัญหา
 - ง. การลงโทษด้วยวิธีรุนแรง

๓. เทคนิควิธีในข้อใด ที่พบว่าเป็นวิธีการจัดการที่ประสพผลดีที่สุด
 - ก. การข่มขู่
 - ข. การปรับพฤติกรรม
 - ค. การสร้างวินัยในชั้นเรียน
 - ง. การจัดการเรียนการสอน

๔. การปรับพฤติกรรม มีหลายวิธี วิธีใดมีความเหมาะสมกับเด็กอนุบาลมากที่สุด
 - ก. การเสริมแรงทางบวก
 - ข. การลงโทษ
 - ค. การทำลาย
 - ง. การเสริมแรงทางลบ

๕. พฤติกรรมเด็กข้อใดแสดงว่าเป็นผู้ขาดวินัยในตนเอง

- ก. ปฏิบัติตามข้อตกลงได้โดยครูไม่ต้องกล่าวเตือน
- ข. ปฏิบัติตามทุกครั้งที่ครูสั่ง
- ค. สามารถควบคุมตนเองได้
- ง. สามารถเลือกปฏิบัติเฉพาะพฤติกรรมที่ดี

๖. คำกล่าวข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การเสริมแรงจะช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง
- ข. เด็กที่ประพฤติน่าชื่นชมจะประพฤติน่าอื่นด้วย หากครูเสริมแรงอย่างเหมาะสม
- ค. การเสริมแรงที่ดีจะต้องปฏิบัติเหมือนกันทุกครั้ง
- ง. ครูควบคุมพฤติกรรมเด็กได้ด้วยการเสริมแรง

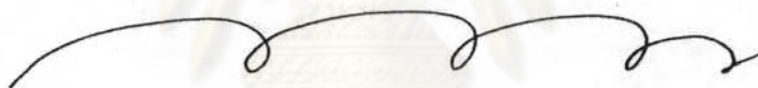
๗. วิธีการของครูข้อใดที่ช่วยป้องกันปัญหาพฤติกรรมของเด็ก

- ก. ปลดปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระจนกว่าจะพร้อมจึงเริ่มต้นบทเรียน
- ข. หยุดการประพฤติน่าของเด็กด้วยการส่งสัญญาณ
- ค. จัดเวลาโดยเฉพาะเพื่อเก็บของเล่นให้เรียบร้อย
- ง. ใช้คำสั่งกับเด็กด้วยการเขียนบนแผ่นป้ายแทนการพูด

๘. เทคนิคของครูข้อใดที่ควรปฏิบัติ

- ก. เรียกชื่อเด็กที่ประพฤติน่าด้วยเสียงอันดัง
- ข. หากเด็กไม่ปฏิบัติตามครูควรตำหนิ
- ค. การพูดเปรียบเทียบและประเมินค่าเด็ก
- ง. การเอาใจใส่เด็กอย่างทั่วถึง

๙. ข้อใดเป็นสาเหตุที่อาจเกิดปัญหาขึ้นได้
- การเปลี่ยนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - เด็กมีของเล่นเพียงพอ
 - การรอคอยอยู่ในแถวเป็นเวลานาน
 - ครูสามารถมองเห็นเด็กได้ทั่วถึง
๑๐. ข้อใดเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสมของครูอนุบาล
- เด็กหยิบและเก็บของเล่นได้เอง
 - วางของเล่นไว้ใกล้ ๆ ครูป้องกันการสูญหาย
 - เด็กได้เล่นของเล่นเมื่อครูอนุญาต
 - ครูเก็บของเล่นไว้อย่างมีจัดเป็นระเบียบ

ป.๐๑

๒.๑

๒.๒

๒.๓

๒.๔

๒.๕

๒.๖

๒.๗

๒.๘

๒.๙

๒๕๕๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ ๑ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษา. หลักสูตรและแนวปฏิบัติ แผนกวิชาประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ม.ป.ป.
- Feeney, Stephanie. Christensen , Doris” and Moraveik, Eva . Who Am I in the lives of
Children? An Introduction to teaching young children . Third Edition.
Ohio : Merrill publishing Company, 1987.
- Good, Thomas L. and Brophy, Jare E. Looking in classroom. third Edition.
New York : Harper & Row , Publishers , 1984.
- Hirsch, Elisabeth S Thansition Periods. Stumbling Block of Education . New York :
New York University Press, 1968.
- Jones,Vernon F. and Jones Louise S .Comprehensive Classroom Management.
motivating and Managing Students. third Edition,
Pooston : Allyn and Bacon, 1990.
- Moore, Kenneth D. Classroom Teaching Skills. second Edition.
New York : Mcgraw Hill. Inc, 1992.
- Schickedanz, Judith A. and others. Strategies for young Children. second Edition .
New Jersey : Prentice - Hall , Inc, Eglewood Cliffs. 1983.
- Weber , Wilford A . and others. Classroom Teaching Skills second Edition.
Massachuseths : D : C Hearth and Company , 1982.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง
เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

นางปราณี สาระจิตต์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

เอกสารเล่มนี้ เป็นคู่มือประกอบในการใช้การศึกษาด้วยตนเองเรื่องการจัดการในชั้นเรียน สำหรับครูอนุบาลเพื่อช่วยให้ครูอนุบาลทำความเข้าใจวิธีการศึกษาและขั้นตอนในการนำไป ปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียน ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหาสาระในเล่ม ประกอบด้วย

1. คำอธิบายและตารางการดำเนินการทดลองใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล
2. สาระสำคัญของชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับ ครูอนุบาลทั้ง 4 เล่ม

3. บทวิทัศน์เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

เอกสารเล่มนี้จะอำนวยความสะดวกในการพัฒนาครูอนุบาลให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดการในชั้นเรียน ตลอดจนนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำชี้แจง	1
ตารางการดำเนินการทดลองใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง	2
สาระสำคัญของชุดการศึกษาด้วยตนเอง	4
วิดิทัศน์เรื่องการจัดการในชั้นเรียน	6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาลทั้ง 4 เล่ม นี้ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับครูอนุบาล ใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูอนุบาลที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยโดยตรง รวมทั้งครูอนุบาลที่ประสบปัญหาในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็ก ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่เกิดจากขาดประสบการณ์ ขาดความถนัด หรืออาจขาดเทคนิควิธีที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาล แต่ในบางครั้งอาจเป็นปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน ภาระหน้าที่สำคัญของครูจึงต้องหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้เด็ก ๆ อยู่ในชั้นเรียนร่วมกันได้อย่างมีความสุข ครูดำเนินการสอนได้โดยสะดวก และเด็ก ๆ ร่วมที่จะให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการในชั้นเรียน เป็นวิธีการหลาย ๆ วิธีที่ครูสามารถเลือกนำไปปฏิบัติในห้องเรียนของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ และโอกาส เพื่อช่วยป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว และช่วยรักษาสภาพที่ดีในชั้นเรียนให้คงอยู่ตลอดไป โดยครูและเด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดีขึ้น ซึ่งเอกสารชุดนี้ได้เสนอแนะวิธีการจัดการในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับระดับชั้นอนุบาลไว้สำหรับครูศึกษาด้วยตนเอง รวม 4 วิธี ได้แก่

- 1) การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม
- 2) การสร้างวินัยในชั้นเรียน
- 3) การจัดการเรียนการสอน
- 4) การปรับพฤติกรรม

เพื่อให้ครูอนุบาลศึกษาเอกสารชุดนี้ได้ถูกต้อง มีความเข้าใจตรงกันและปฏิบัติได้ในแนวทางเดียวกันผู้วิจัย จึงได้กำหนดตารางการดำเนินการทดลองใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาลขึ้น โดยมีรายละเอียดระบุไว้อย่างชัดเจน เกี่ยวกับรายการที่ผู้วิจัยและครูอนุบาลต้องปฏิบัติ รวมทั้งสื่อและเครื่องมือที่ต้องใช้ซึ่งครูอนุบาลจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดเวลา 6 สัปดาห์ ตามที่ระบุไว้ในตารางที่จะต้องศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีในการศึกษาเอกสาร และทดลองปฏิบัติตลอดระยะเวลาของการทดลองวิจัย จนประสบผลสำเร็จลงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ทุกประการ

ปราณี สาระจิตต์

ผู้วิจัย

ตารางการดำเนินการทดลองใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ช่วงเวลา	สัปดาห์ที่	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	สื่อ / เครื่องมือที่ใช้
ก่อนการทดลอง	-	สังเกตพฤติกรรมครู	ผู้วิจัย	แบบสังเกต
	-	ประชุมชี้แจงและทดสอบก่อนศึกษาชุดการศึกษา	ผู้วิจัยและครูอนุบาล	1. คู่มือการใช้ชุดการศึกษา 2. ชุดการศึกษาทั้ง 4 เล่ม และวีดิทัศน์ 1 ม้วน 3. แบบรายงานตนเอง 4. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ
ระหว่าง การทดลอง	1 (26 ม.ค.- 1 ก.พ. 38)	1. ศึกษาชุดการศึกษา เล่ม 1-2 2. ดูวีดิทัศน์ตอนที่ 1	ครูอนุบาล ครูอนุบาล	1. ชุดการศึกษาเล่ม 1-2 2. วีดิทัศน์ ตอน 1
	2-3 (2-15 ก.พ. 38)	1. ทดลองปฏิบัติ การจัดการ ในชั้นเรียน 2. เขียนรายงานตนเอง ครั้งที่ 1 3. สังเกตพฤติกรรมครู	ครูอนุบาล ครูอนุบาล ผู้วิจัย	1. ชุดการศึกษา เล่ม 1-2 2. แบบรายงานตนเอง ครั้งที่ 1 3. แบบสังเกต
	4 (16-22 ก.พ. 38)	1. ศึกษาชุดการศึกษา เล่ม 3-4 2. ดูวีดิทัศน์ ตอนที่ 2	ครูอนุบาล ครูอนุบาล	1. ชุดการศึกษา เล่ม 3-4 2. วีดิทัศน์ตอน 2
	5-6 (23 ก.พ. - 8 มี.ค. 38)	1. ทดลองปฏิบัติ การจัดการ ในชั้นเรียน 2. เขียนรายงานตนเอง ครั้งที่ 2 3. สังเกตพฤติกรรมครู	ครูอนุบาล ครูอนุบาล ผู้วิจัย	1. ชุดการศึกษา เล่ม 1-4 2. แบบรายงานตนเอง ครั้งที่ 2 และ แบบรายงานส่วนที่ 2 3. แบบสังเกต

ตารางการดำเนินการทดลองใช้ชุดการศึกษาด้วยตนเอง
เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล (ต่อ)

ช่วงเวลา	สัปดาห์ที่	รายการปฏิบัติ	ผู้ปฏิบัติ	เครื่องมือที่ใช้
หลังการทดลอง	(9 มี.ค.38)	1. ทดสอบหลังศึกษา ชุดการศึกษา 2. ครูอภิปราย แสดงความคิดเห็น เพิ่มเติม	ผู้วิจัยและ ครูอนุบาล	แบบทดสอบวัด ความรู้ความเข้าใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาระสำคัญของชุดการศึกษาด้วยตนเอง

เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เรื่อง การจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล ประกอบด้วย เอกสาร 4 เล่ม ที่นำเสนอความรู้ให้แก่ครูอนุบาล ตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้ครูอนุบาลเกิดความรู้ ความเข้าใจ พร้อมทั้งจะนำไปปฏิบัติในห้องเรียนของตนได้

สำหรับเนื้อหาสาระของเอกสาร ทั้ง 4 เล่มนี้ สรุปโดยย่อได้ดังต่อไปนี้

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เล่มที่ 1 ชื่อ การจัดการนั้น.....สำคัญไฉน มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพื้นฐานเบื้องต้นของการจัดการในชั้นเรียน แบ่งเนื้อหาเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ หลักการจัดการในชั้นเรียน องค์ประกอบและกระบวนการของการจัดการในชั้นเรียน

ตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมายสภาพห้องเรียนที่พึงปรารถนา

ตอนที่ 3 วิเคราะห์สภาพห้องเรียนในปัจจุบัน

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เล่มที่ 2 ชื่อ ผู้จัดการ.....มือหนึ่ง มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการจัดการในชั้นเรียน 4 วิธี ได้จัดไว้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์และสังคม

ตอนที่ 2 การสร้างวินัยในชั้นเรียน

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 การปรับพฤติกรรม

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เล่มที่ 3 ชื่อ ชั้นเรียนนี้.....ไม่มีปัญหา มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการนำวิธีการจัดการในชั้นเรียนไปใช้ในห้องเรียนของครูอนุบาล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 หนึ่งวันในชั้นอนุบาล

ตอนที่ 2 การจัดห้องเรียน

ตอนที่ 3 การประเมินผลการจัดการในชั้นเรียน

ชุดการศึกษาด้วยตนเอง เล่มที่ 4 ชื่อ เสริมความรู้.....ครูอนุบาล มีเนื้อหาสาระ
เกี่ยวกับวิธี การจัดการในชั้นเรียน 4 วิธี ได้จัดไว้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้เพิ่มเติมสำหรับครูด้านหลักการ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะสำหรับครูด้านเทคนิควิธีการ

ตอนที่ 3 บทบาทของครูอนุบาลด้านการจัดการในชั้นเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทวิดิทัศน์ เรื่องการจัดการในชั้นเรียนสำหรับครูอนุบาล

ตอนที่ 1 วิธีการจัดการในชั้นเรียน ความยาวประมาณ 30 นาที

ตอนที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ความยาวประมาณ 30 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
1	บริเวณโรงเรียนทั่ว ๆ ไป ที่สนามเด็กเล่น มีเด็กกำลังเล่นอยู่	ดนตรีบรรเลง	30 วินาที
2	ห้องเรียนอนุบาล ครูกำลังดูแลเด็กทำกิจกรรม		30 วินาที
3	ตัวหนังสือชื่อเรื่อง 1. การจัดการในชั้นเรียน 2. ตอนที่ 1 วิธีการจัดการในชั้นเรียน	อ่านข้อความ	30 วินาที
4	เด็ก ๆ ในห้องเรียนอนุบาล บางคนเล่นกับเพื่อน บางคนเล่นคนเดียว บางคนเtega และว้าเหว่ ไม่ยอมทำกิจกรรม	เด็กอนุบาล เพิ่งเข้าสู่ระบบโรงเรียนครั้งแรก มาสู่สภาพแวดล้อมใหม่ ที่มีความแตกต่างไปจากบ้าน มีห้องผู้ใหญ่ และเด็กในวัยเดียวกัน บางคนก็ปรับตัวได้ดีกับสภาพความเป็นอยู่ในโรงเรียน บางคนปรับตัวไม่ได้	1 นาที
5	ครูดูแลเด็กตามกลุ่มต่าง ๆ และดูแลพูดคุยกับเด็กที่นั่งคนเดียว โอบไหล่เด็ก	การเริ่มบทเรียนของครูจึงทำได้ยาก ครูจึงต้องหาวิธีช่วยเหลือเด็กแต่ละคน เพื่อให้เขาพร้อมที่จะเรียน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้	1 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
6	<p>ตัวหนังสือในแผนภูมิ</p> <p>- การจัดการในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการในด้านการจัดเตรียมสภาพห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรม รวมทั้งวิธีการในการจัดการพฤติกรรมของเด็ก เพื่อรักษาสภาพบรรยากาศในชั้นเรียน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น เด็กเกิดความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้</p>	อ่านข้อความ ที่ปรากฏในภาพ	1 นาที
7	<p>ภาพขณะครูสอน เด็กขี้ม๊มบี้ม บ้างกำลังพูดกับครู บ้างกำลังยกมือ กำลังฟัง และกำลังทำกิจกรรม</p>		2 นาที
8	<p>ตัวหนังสือข้อความ</p> <p>วิธีที่ 1 การสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ และสังคม</p>	<p>เป็นวิธีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างครูกับเด็กและระหว่างเด็กกับเด็ก ช่วยให้เกิดมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น</p>	30 วินาที
9	<p>ครูกำลังแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมศิลปะ เด็กหลายคนสนใจ ครูจัดกลุ่มให้ โดยให้ออกาส ชาย หญิง เท่า ๆ กัน</p>		
10	<p>ครูนั่งระหว่างกลุ่มอธิบายงาน โดยพูดคุยอย่างเป็นกันเอง</p>		

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
11	ครูยอมรับและชื่นชมเด็ก เข้าไปที่กลุ่ม โน้มน้าวลงมาอยู่ระดับเดียวกับเด็ก สัมผัส เด็ก ยิ้ม พยักหน้า		3 นาที
12	ครูนั่งฟังเด็กพูด หรือเล่าให้ฟัง		
13	มีเสียงหัวเราะอย่างสนุกสนานของเด็ก และรอยยิ้มบนใบหน้าของทุกคน	การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน จะช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่น มี ความสุข มีความรู้สึกที่ดีต่อ ตน เองและผู้อื่น รักและผูกพันครู เพื่อนและโรงเรียน วิธีการนี้จะ ช่วยให้เด็กอนุบาลปรับตัวได้ อย่างรวดเร็ว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ พร้อมทั้ง จะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	2 นาที
14	เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆด้วยความ สนใจ และมีความสุข		
15	ส่งเสริมให้เด็กพูดแสดงความรู้สึก และ ความคิดเพื่อสื่อความหมาย		
16	ตัวหนังสือข้อความ หักการ 1. มีความจริงใจ 2. การยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็ก 3. เข้าใจเด็ก และไวต่อความรู้สึกของ เด็ก	ให้อ่านเอง	30 วินาที
17	ตัวหนังสือข้อความ วิธีที่ 2 การสร้างวินัยในชั้นเรียน	การสร้างวินัยในชั้นเรียน หมายถึง การสร้างกฎระเบียบ หรือ การสร้างข้อตกลงในชั้น เรียน เพื่อใช้ดูแลพฤติกรรมเด็ก และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ได้ เพื่อให้เด็กปฏิบัติตาม แบ่ง เป็น 3 ขั้นตอน	1 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
18	ครูกำลังสร้างข้อตกลงกับเด็ก แล้วสรุปว่าเรามีข้อตกลง 2 ข้อ ครูพูดทวนทีละข้อ	ขั้นตอนแรก การสร้างกฎระเบียบ หรือ ข้อตกลงในชั้นเรียน	30 วินาที
19	เด็กกวนวาย ส่งเสียงดัง แข่งกันพูด แล้วครูพูดกับเด็กอย่างนุ่มนวล ให้เด็กพูดเบา ๆ ทีละคน	ขั้นตอนที่ 2 การใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยน	30 วินาที
20	ครูใช้คำสั่งกับเด็ก เช่น ช่วงพักกลางวัน ห้ามขึ้นมาเล่นบนห้อง ขอให้เล่นที่สนามมะกะ	ขั้นตอนที่ 3 การใช้คำสั่งและการบังคับ	30 วินาที
21	ภาพทั่ว ๆ ไปในห้อง มุมต่าง ๆ ข้อตกลง เด็ก ๆ กำลังทำกิจกรรมเมื่อทำเสร็จเด็กนำผลงานไปแขวนไว้ด้านหลังของห้องด้วยตนเองตามที่ครูจัดเตรียมพื้นที่ไว้แล้วช่วยกันเก็บของใช้เข้าที่ พร้อมทั้งเก็บกวาดพื้นที่ที่ทำกิจกรรมร่วมกันจนสะอาดเรียบร้อย ตามข้อตกลงของห้องที่ว่า 1) เก็บของเล่นและของใช้เข้าที่ให้เรียบร้อย 2) ช่วยกันรักษาความสะอาดห้องเรียน	ข้อตกลงในชั้นเรียน ทุกคนต้องเข้าใจ ขอมรับ และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย ความสุข และแต่ละคนมีความเป็นอยู่ที่ดีภายในกลุ่ม ข้อตกลงที่มีเหตุผลจะช่วยให้เด็กเข้าใจดีขึ้น เมื่อมีปัญหาการใช้ความนุ่มนวลอ่อนโยนจะแก้ปัญหาได้ดีที่สุด ส่วนคำสั่งและการบังคับใช้ในบางครั้งที่จำเป็นซึ่งต้องง่ายชัดเจนตรงไปตรงมา	2 นาที
22	ตัวหนังสือ ข้อความ หลักการ 1. สามารถนำไปบังคับใช้ได้จริง 2. มีเหตุผล เข้าใจง่าย 3. เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ 4. มีการอธิบายชัดเจน 5. มีขอบเขต 6. ควรเริ่มใช้วันแรกที่เปิดภาคเรียน	ให้อ่านเอง	1 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
23	ตัวหนังสือข้อความ วิธีที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	อ่านข้อความ การจัดการเรียนการสอน หมายถึงกระบวนการเรียนการ สอนที่มีการวางแผนไว้อย่าง รอบคอบ มีบทเรียนที่เหมาะสม มีสื่อการสอนประกอบบทเรียน อย่างดี แล้วปฏิบัติการสอนตาม แผนอย่างราบรื่น จะช่วยป้อง กันปัญหาพฤติกรรมของเด็กได้	1 นาที
24 25 24 25 26 27 28	แผนการสอนของ สปช. และของครู สื่อการสอนหลายชนิด กิจกรรมหลายชนิดที่ครูเตรียมไว้ ครูดำเนินกิจกรรมวงกลมเป็นขั้นตอน ตามแผน ครูดูแลเด็กทั่วถึงทั้งห้อง ครูทำงานหลายอย่างพร้อมกันได้ เปลี่ยนกิจกรรมหนึ่ง ไปอีกกิจกรรมหนึ่ง อย่างราบรื่น	การใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ บทเรียนน่าสนใจ จะสร้าง เจตคติที่ดีต่อการเรียน อีกทั้ง สร้างนิสัยความสนใจใฝ่รู้ มี พฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึง ปรารถนา ช่วยสร้างพื้นฐานให้ เด็กเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและ แก้ปัญหาเป็น	3 นาที
29	หลักการ 1. มีการวางแผนการสอนอย่างดี 2. มีการเตรียมบทเรียนที่ดีมีกิจกรรมอย่าง หลากหลาย 3. มีสื่อการเรียนที่เหมาะสม 4. กระตุ้นเร้าความสนใจ 5. เปลี่ยนกิจกรรมอย่างราบรื่น 6. ใช้คำอธิบายชัดเจนและเหมาะสมกับวัย	ให้อ่านเอง	1 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
30	ตัวอักษรข้อความ วิธีที่ 4 การปรับพฤติกรรม	การปรับพฤติกรรม เป็นการดูแลเด็กให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในชั้นเรียนด้วย การเสริมแรงทางบวก ตามความเชื่อที่ว่า เด็กที่ประพฤติดีในชั้นเรียนจะประพฤติดีสถานอื่นด้วย หากครูเลือกใช้วิธีเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ	30 วินาที
31	ภาพช่วงเวลากิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม		2 นาที
32	ครูเสริมแรงเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ทำงานได้สำเร็จ แบ่งปันของเล่นของใช้ให้เพื่อน ครูแสดงการชื่นชมด้วยคำพูด รอยยิ้ม โอบไหล่ เป็นต้น		
33	ครูเพิกเฉยเมื่อเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม		
34	ภาพการเล่นและการทำงานของเด็กในห้อง	บางพฤติกรรมครูไม่ควรเพิกเฉย ควรใช้เทคนิค 4 วิธี ดังนี้ 1. ถ้าปัญหาเกิดขึ้นเวลาสั้น ๆ และสิ้นสุดลงแล้ว ไม่ควรรื้อฟื้นอีก 2. ถ้าปัญหาไม่รุนแรงหรือไม่อันตรายครูควรเพิกเฉยเสีย 3. หากการปฏิบัติของครูดึงความสนใจเด็กในห้องจนขาดสมาธิควรหยุดเสีย	2 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
		4. หากเด็กที่ประพฤติดีมาตลอดเกิดทำผิด เมื่อครูพิจารณาแล้วเห็นว่าเด็กไม่คิดจะทำผิดอีก ก็ควรปล่อยผ่านไป	
35	ภาพครูลงโทษ หรือตำหนิเด็ก	การลงโทษ เป็นวิธีหนึ่งที่มีมุ่งปรับพฤติกรรมเด็กแต่อาจเกิดผลต่อเด็ก คือ ทำให้เด็กเข้าใจลักษณะการลงโทษในทางที่ผิด เกิดการขบถ ก้าวร้าว ขาดความมั่นใจในตัวเอง	30 วินาที
36	ตัวหนังสือข้อความ หลักการเสริมแรงทางบวก 1. ความจริงใจจากครู 2. เด็กยอมรับและเห็นคุณค่า 3. สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์	ให้อ่านเอง	30 วินาที
1	ตัวหนังสือข้อความ <u>ตอนที่ 2</u> การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ภาพเด็กอนุบาลทั่วไป จับภาพชัดเจนคนใดคนหนึ่ง	- เด็กอนุบาล เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากลอง มีความสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว แต่เป็นช่วงสั้น ๆ คล่องแคล่วว่องไวในการเดิน วิ่ง ขยับจับและช่วยตัวเอง หรือที่เรียกว่า บิดตนเองเป็นศูนย์กลาง	1 นาที

ลำดับที่	ภาพ	คำบรรยาย / เรื่อง	เวลาที่ใช้
2	<p>- ภาพการจัดห้อง มุม สื่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ</p> <p>- ภาพตัวอย่างการจัดห้องเรียนดีเด่น ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง</p>	<p>ส่วนการเรียนรู้ของเด็กอนุบาล เรียนรู้ได้คืจากประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรม โดยมีอิสระในการเลือกเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กทั้งในและนอกห้องเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียนเด็กต้องอยู่ในห้องเรียนอย่างน้อยวันละ 5 ชั่วโมง การจัดห้องเรียนอย่างเหมาะสมมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุข และสามารถตอบสนองความต้องการ ความสนใจของเด็กแต่ละคนได้</p> <p>ในการจัดห้องเรียน จะต้องพิจารณาทั้งลักษณะวัสดุ เครื่องตกแต่ง และลักษณะของกิจกรรม โดยวัสดุเครื่องตกแต่งต่าง ๆ ควรเลียนแบบชีวิตจริง ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก มีการวางแผนในการจัดอย่างรอบคอบ ใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าที่สุด ส่วนกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ได้ดี จะจัดในลักษณะของศูนย์การเรียนรู้หรือมุมกิจกรรม</p>	25 นาที

ประวัติผู้เขียน

นางปราณี สาระจิตต์ เกิดวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2489 ที่จังหวัดอ่างทอง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีการศึกษามัธยมศึกษา จาก วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ในปีการศึกษา 2509 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2533 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับ 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย